

การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษา
ของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา



นางสาวผกาวรรณ อู่สกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A NEEDS ASSESSMENT RESEARCH STUDY FOR COUNSELING SERVICE
DEVELOPMENT OF SECONDARY SCHOOL GUIDANCE TEACHERS



Miss Pagawan Uisakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Research

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนา

การบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

โดย

นางสาวผกาวรรณ อ๋อยสกุล

สาขาวิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.กมลวรรณ ตั้งธนกานนท์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พทุทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.กมลวรรณ ตั้งธนกานนท์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการรณ ชุ่มสกุล : การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูและแนะในโรงเรียนมัธยมศึกษา.
(A NEEDS ASSESSMENT RESEARCH STUDY FOR COUNSELING SERVICE DEVELOPMENT OF SECONDARY SCHOOL GUIDANCE TEACHERS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ.ดร.ภรตวรรณ ตั้งอนามณี, 172 หน้า.


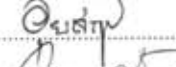
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูและแนะในโรงเรียนมัธยมศึกษา (2) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูและแนะในโรงเรียนมัธยมศึกษา (3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูและแนะในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ครูและแนะในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 520 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามและแบบคำถามในการสนทนากลุ่ม การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มตามขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน การทดสอบความแปรปรวนสามทาง (three way ANOVA) การทดสอบ (test) และใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาตามขนาดโรงเรียน และการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาจากทุกขนาดโรงเรียน

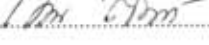
ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ครูและแนะมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาในโรงเรียนทุกด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดคือ ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษาของแนะ คือ ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา และด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาตามลำดับ
 - 1.1 ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูและแนะในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดคือ การพัฒนาตัวเองด้วยการใฝ่หาความรู้
 - 1.2 ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูและแนะในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษาที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดคือ การจัดตารางเวลาให้ผู้ที่ต้องการรับการปรึกษาได้เข้ามารับบริการ
 - 1.3 ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูและแนะในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษาที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดในแต่ละองค์ประกอบคือ การพัฒนาการติดตามผลของความสำเร็จหลังการให้การปรึกษา การใช้เทคนิควิธีการเรียบเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิด และการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด
2. สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูและแนะในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาที่สูงที่สุดคือ ภาวะงานที่มีภาระงานมาก ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษาคือ การขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษาคือ การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษา
3. แนวทางการพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูและแนะในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีมากที่สุดในแต่ละด้านคือ ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาคือ การจัดระบบในการทำงาน ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษาคือ การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูและแนะในแต่ละเขตพื้นที่ ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษาคือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา.....ลายมือชื่อนิสิต.....  

สาขาวิชา.....วิจัยการศึกษา.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก..... 

ปีการศึกษา.....2551.....

4984234327 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH

KEY WORD : NEEDS ASSESSMENT RESEARCH / COUNSELING SERVICE

PAGAWAN UISAKUL: A NEEDS ASSESSMENT RESEARCH STUDY FOR COUNSELING SERVICE DEVELOPMENT OF SECONDARY SCHOOL GUIDANCE TEACHERS. THESIS PRINCIPAL ADVISOR: KAMONWAN TANGDHANAKANOND, Ph.D. 172 pp.

The purposes of this research were (1) to study needs for counseling service development of secondary school guidance teachers, (2) to analyze needs assessment causes of secondary school guidance teachers, and (3) to propose the approaches for counseling service development of secondary school guidance teachers. The sample were 520 guidance teachers from secondary schools under the jurisdiction of the Office of Basic Education Commission. The research instruments employed to collect the quantitative data were mail questionnaires. The focus group technique was also used to collect the qualitative data. The quantitative data were analyzed by descriptive statistics, three-way ANOVA, Hest, and Modified Priority Needs Index, while the qualitative data were analyzed by content analysis and cross-case analysis of secondary school guidance teachers from all school sizes.

The research findings were as follows:

1. The guidance teachers have needs for counseling service development in all counseling aspects. The aspect, which was the most critical needs of the guidance teachers was implementation of counseling service, followed by planning of counseling services and characteristics of guidance teachers, respectively.

1.1 The most critical needs for counseling service development of secondary school guidance teachers in characteristics of guidance teachers aspect was a self-directed learning development.

1.2 The most critical needs for counseling service development of secondary school guidance teachers in planning counseling services aspect was an arrangement of counseling schedule for students.

1.3 The most critical needs for counseling service development of secondary school guidance teachers in implementation of counseling service aspects were following up the results after finishing counseling services, using silent method with students, and application of scientific method in students' thinking process.

2. The needs for counseling service development of secondary school guidance teachers in characteristics of guidance teachers aspect were mainly caused by overloaded responsibilities of guidance teachers. In planning of counseling service aspect, the needs for counseling service development of guidance teachers were mainly caused by lack of coordinators who can contact with experts. In implementation of counseling service aspect, the needs for counseling service development of guidance teachers were mainly caused by the graduation in other fields of study.

3. The most important approach for the counseling service development of secondary school guidance teachers in the characteristics of guidance teachers aspect was the development of guidance teachers' management skills. In the planning of counseling service aspect, the most important approach for the counseling service development of secondary school guidance teachers was the appointment of coordinators for guidance teachers in all education service areas. In the implementation of counseling service aspect, the most important approach for the counseling service development of secondary school guidance teachers was the provision of workshop training.

Department : Education Research and Psychology Student's signature : Pagawan Uisakul.

Field of study : Education Research Principle advisor's signature : Kam Tangdhanakanond

Academic year : 2008

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกตากรุณาจากอาจารย์ ดร.กมลวรรณ ตังธนกันนท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาผลักดันและส่งเสริมในทุกด้าน รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ด้านการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น อีกทั้งให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ดร.วิชญ์ ทรัพย์สมบัติ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล และรองศาสตราจารย์ ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณรศ ที่สะท้อนมุมมองและประเด็นการวิจัยให้มีความชัดเจนในวิชาสัมมนาการออกแบบการวิจัย และคณาจารย์ในภาควิชาและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้วิชาการต่างๆ ให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มเข้ามาศึกษา ณ สถาบันแห่งนี้ และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณามอบทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์จนทำให้ผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชูติมา พงศ์วรินทร์ อาจารย์ทัศนีย์ ศรีพิพัฒน์ และอาจารย์รับขวัญ ภูษาแก้ว ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ และให้ความกรุณาเข้าเรียนวิชาหลักการแนะแนว และการประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขอขอบพระคุณครูแนะแนวในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกท่านที่สละเวลาเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม และได้ให้ความรู้และข้อเสนอแนะที่ดีในการทำวิจัยครั้งนี้ และให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ พี่ๆ น้องๆ และเพื่อนนิสิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ และคอยเป็นแรงผลักดันและให้ข้อคิดในการทำวิทยานิพนธ์และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณพ่อผ่าง และคุณแม่เหนียว อุษสกุล เป็นอย่างสูง ที่มีอบความรัก ความห่วงใย คอยสนับสนุนทั้งกำลังใจและกำลังทรัพย์ตลอดระยะเวลาการศึกษาจนผู้วิจัยประสบความสำเร็จจบจนทุกวันนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณลุงเฉลิมศักดิ์ และคุณดวงพร อุษสกุล ที่คอยช่วยเหลือในด้านต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ขอขอบคุณ คุณน้องนิชามา คุณน้องณิกร และคุณน้องกชพรพร อุษสกุล น้องสาวและน้องชายที่คอยช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาตลอด ตลอดจนญาติพี่น้องทุกคนที่เป็นกำลังใจและมีส่วนสำคัญกับความสำเร็จของผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ตอนที่ 1 ความหมายและหลักการเกี่ยวกับบริการให้การปรึกษา.....	7
ตอนที่ 2 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น.....	23
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง.....	59
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของสภาพการปฏิบัติงานให้การปรึกษา ของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามภูมิภาคและขนาดโรงเรียน....	62
ตอนที่ 3 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความสำคัญของ ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	66
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนา การบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	78
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	97
ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดความต้องการจำเป็น และแนวทาง เพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษา.....	117
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	127
สรุปผลการวิจัย.....	127
อภิปรายผลการวิจัย.....	131
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	136
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	137
รายการอ้างอิง.....	138
ภาคผนวก.....	145
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	146
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	148
ภาคผนวก ค รายงานผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม.....	158
ภาคผนวก ง หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย.....	165
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	172

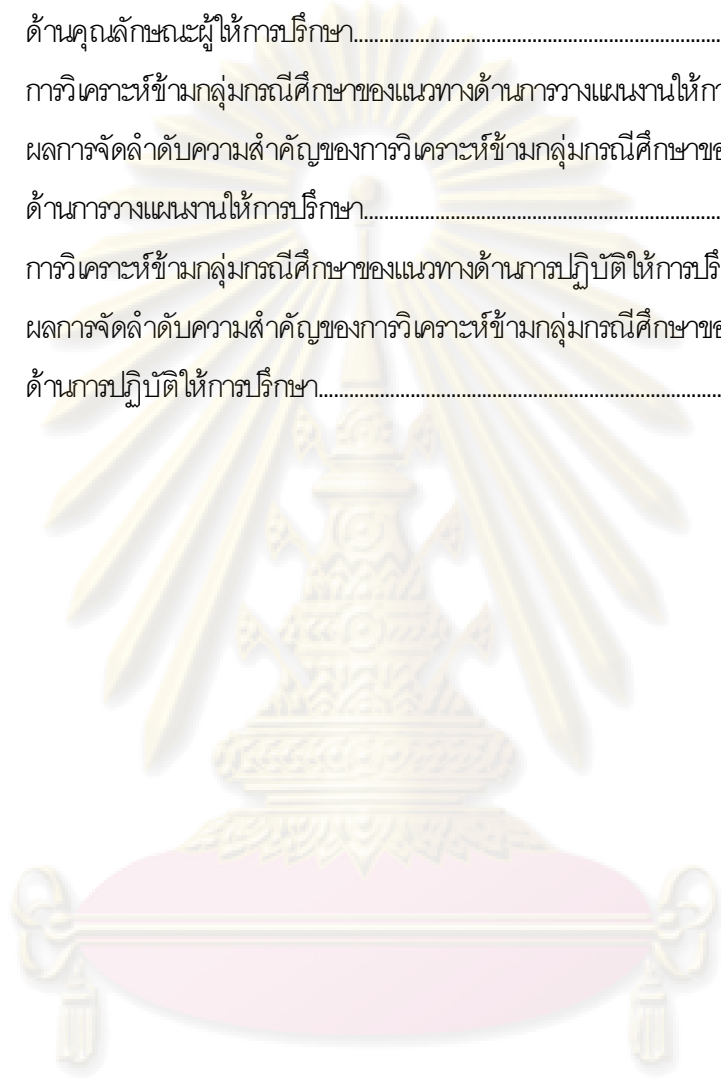
สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	การสังเคราะห์คุณลักษณะผู้ให้การศึกษา.....	10
2.2	การจำแนกการให้การศึกษา.....	17
2.3	การสังเคราะห์วิธีการให้การศึกษา.....	22
2.4	การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาในการให้การศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	36
3.1	จังหวัดที่สุ่มได้จากแต่ละภูมิภาค.....	40
3.2	จำนวนโรงเรียนที่สุ่มได้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	41
3.3	โครงสร้างเนื้อหาและน้ำหนักความสำคัญของแบบสอบถามสภาพ การบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	45
3.4	ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ดัชนี IOC.....	48
3.5	การปรับภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ.....	51
3.6	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	52
3.7	อัตราการตอบกลับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาคและขนาดโรงเรียน.....	53
4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิภาคและขนาดโรงเรียน.....	59
4.2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและอายุ.....	60
4.3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและ ประสบการณ์ทำงานถึงปัจจุบัน.....	60
4.4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน.....	62
4.5	สภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริการให้การศึกษาจำแนกตามภูมิภาคและขนาดโรงเรียน.....	64
4.6	ผลการการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพการปฏิบัติการให้การศึกษาของ ครูแนะแนว จำแนกตามภูมิภาค ขนาดโรงเรียน สาขาวิชา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง.....	65
4.7	ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามด้านการบริการให้การศึกษา.....	66

ตารางที่		หน้า
4.8	ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาด้านคุณลักษณะผู้ให้การให้การปรึกษา.....	70
4.9	ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา.....	72
4.10	ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา.....	74
4.11	ผลการประเมินและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว.....	78
4.12	ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก....	80
4.13	ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก....	83
4.14	ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก.....	85
4.15	ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง...	86
4.16	ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง.	88
4.17	ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง.....	90
4.18	ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่....	91
4.19	ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่.	94
4.20	ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่.....	96
4.21	ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาจากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก.....	98

ตารางที่		หน้า
4.22	ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านการวางแผนงานให้การศึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก.....	100
4.23	ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านการปฏิบัติให้การศึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก.....	103
4.24	ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง.....	104
4.25	ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านการวางแผนงานให้การศึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง.....	106
4.26	ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านการปฏิบัติให้การศึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง.....	109
4.27	ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่.....	110
4.28	ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านการวางแผนงานผู้ให้การศึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่.....	112
4.29	ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านการปฏิบัติให้การศึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่.....	116
4.30	การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา.....	117
4.31	ผลการจัดลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุ ที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา.....	118
4.32	การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านการวางแผนงานให้การศึกษา.....	119
4.33	ผลการจัดลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุ ที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการวางแผนงานให้การศึกษา.....	120
4.34	การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านการปฏิบัติการปฏิบัติให้การศึกษา.....	120
4.35	ผลการจัดลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุ ที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การศึกษา.....	121

ตารางที่		หน้า
4.36	การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา.....	122
4.37	ผลการจัดลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทาง ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา.....	122
4.38	การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา.....	123
4.39	ผลการจัดลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทาง ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา.....	124
4.40	การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางด้านกรปฏิบัติให้การปรึกษา.....	125
4.41	ผลการจัดลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทาง ด้านกรปฏิบัติให้การปรึกษา.....	126



ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	38



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยทั่วไปที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข สภาพสังคมในปัจจุบันนับเป็นสิ่งยากยิ่ง โดยเฉพาะในยุคที่สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลกระทบโดยตรง และโดยทางอ้อมต่อการดำเนินชีวิตของคน ทุกเพศ ทุกช่วงวัยของชีวิต ปัญหาสังคมได้ทวีความซับซ้อน รุนแรงขึ้นทุกขณะ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการมีค่านิยมฟุ้งเฟ้อ การเลียนแบบ ความอ่อนไหวทางจิตใจ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้มีสาเหตุสำคัญ คือ บุคคลไม่รู้จักตนเองและสภาพแวดล้อมอย่างดีพอ ขาดทักษะการคิดตัดสินใจแก้ปัญหา และไม่สามารถปรับตัวได้ จำเป็นที่สถานศึกษาต้องใช้กระบวนการแนะแนวเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่เยาว์วัย เพราะจุดมุ่งหมายของการแนะแนวเป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม จริยธรรม รู้จักการเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา รู้จักคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาในช่วงวิกฤต วางแผนการศึกษาต่อ และการพัฒนาตนสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ รวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการแนะแนวจึงมีบทบาทในองค์รวมทั้งทางด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ ให้บุคคลสามารถบูรณาการความคิด ค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรม และเทคโนโลยีเข้าสู่วิถีชีวิตไทยได้อย่างเหมาะสม (กรมวิชาการ, 2545)

กระบวนการแนะแนวมีความสำคัญมากต่อการจัดการศึกษาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ การแนะแนวได้เข้ามามีบทบาทในการศึกษามากยิ่งขึ้นโดยจุดมุ่งหมายและหลักการที่สอดคล้องหรือเหมือนกันกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ ช่วยให้อาจารย์ของชาติเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น โดยเน้นผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาทุกด้าน มุ่งสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาการแนะแนว กระทรวงศึกษาธิการ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) การส่งเสริมเร่งรัดการจัดบริการแนะแนว ให้สถานศึกษาใช้กระบวนการแนะแนวในการจัดแผนการเรียน การให้การปรึกษา การช่วยผู้เรียนในการเลือก และการเปลี่ยนวิชาหรือรายวิชาที่เรียน หรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนา

ผู้เรียน ตลอดจนการแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540) และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดกิจกรรมแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยสถานศึกษาจะต้องจัดดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) ดังนั้นจึงทำให้สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดโครงการแนะแนวขึ้นภายในโรงเรียนให้แก่ผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยบริการแนะแนว 5 บริการ คือ บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสารสนเทศ บริการให้การปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล

บริการให้การปรึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญของโครงการแนะแนว มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญก็คือช่วยเหลือให้ผู้รับการปรึกษาสามารถจัดการแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ดีขึ้น สามารถนำตนเองได้และสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การให้การปรึกษาเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือ โดยบุคคลที่ได้รับการปรึกษาปรึกษาขอรับความช่วยเหลือเพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองได้ในที่สุด (พนม ลิมอารีย์, 2548) และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การแนะแนวเป็นศาสตร์ขั้นสูงที่มีลักษณะเฉพาะศาสตร์ตามคุณลักษณะวิชาชีพขั้นสูง ดังที่ วิจิตร ศรีสะอ้าน (2543, อ้างถึงใน ประดิษฐ์ อุปรมัย, 2545) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของวิชาชีพขั้นสูงไว้ 6 ประการ ได้แก่ การบริการที่ให้แก่สังคมที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและจำเป็น สมาชิกของวิชาชีพขั้นสูงจะต้องใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ สมาชิกของวิชาชีพขั้นสูงจะต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้กว้างขวางลึกซึ้งโดยใช้ระยะเวลายาวนานพอสมควร สมาชิกของวิชาชีพขั้นสูงจะต้องมีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพนั้นๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ วิชาชีพขั้นสูงจะต้องมีจรรยาบรรณเพื่อเป็นแนวทางของการประกอบวิชาชีพ และวิชาชีพขั้นสูงจะต้องมีสถาบันวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการจรรยาบรรณมาตรฐานวิชาชีพ ดังนั้น การดำเนินงานแนะแนวให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการศึกษาในยุคปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 จึงจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนด้านนี้มาโดยเฉพาะ (ลักขณา สิริวัฒน์, 2543)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการให้การปรึกษาในโรงเรียนที่ผ่านมา พบว่า ครูแนะแนวยังประสบปัญหาเกี่ยวกับบริการให้การปรึกษาหลายอย่าง คือ ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา (จารุวรรณ ธีระชัย, 2541; นุชนาถ จิตตรัตน์เสนี, 2541; แสงระวี เบญจจินดา, 2542; พจนันท์ คำมี, 2542; ญาณิศา มณีโชติ, 2542; ไชยา เบญจวรรณ, 2542; ลำดวน คุณา, 2543; จริญญา ใจศรี, 2543; สิริวัฒน์ ฤทธิแสง, 2543; มัทนา ไชยลักษณ์, 2543; พันธสิทธิ์ วงศ์รัตนกมล, 2544; จิราพร ฐปรางค์, 2545; ชัยรัตน์ แก้วแสนสุข, 2545; บรรจบ แต้มทอง, 2545; กมลวรรณ เทียงธรรม, 2546; บุญนภัส บุญไทร, 2546; อุษณีย์ สุกุณา, 2547 และ รุ่งฟ้า เวชทรัพย์, 2548) จึงทำให้เกิดปัญหาในการพัฒนาของครูแนะแนว ซึ่งปัญหา

เหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ปัญหอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ครูแนะแนวสามารถให้การปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (what is) กับสิ่งที่ควรจะเป็น/สภาพที่พึงปรารถนา (what should be) เป็นการศึกษา ช่องว่างหรือความแตกต่าง ซึ่งหมายถึง ความต้องการจำเป็น ขั้นตอนสำคัญในการประเมินความต้องการจำเป็นคือ การจัดลำดับความสำคัญ (priority setting) เป็นการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการในแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาจัดเรียงลำดับ (sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย แล้ววิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็น เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาต่อไป (สุวิมล ว่องวานิช, 2548) จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน คือ การให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปยังมีอุปสรรคและปัญหาหลายด้าน และสิ่งที่ควรจะเป็นคือ ครูแนะแนวต้องมีความรู้ ความสามารถ มีประสิทธิภาพในการให้การปรึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เนื่องจากการให้การปรึกษาถือเป็นกระบวนการในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจตนเองและเข้าใจโลก ตลอดจนเพื่อที่จะแก้ปัญหที่เขาจะต้องเผชิญในอนาคต

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับ การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุม 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา และด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณได้แก่ ขั้นตอนการสำรวจความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความสำคัญ การวิเคราะห์สาเหตุและการหาแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาข้ามกลุ่มกรณีศึกษา (cross-case analysis) เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อบริการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา และเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษามีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาอะไรบ้าง
2. สาเหตุใดที่ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษามีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. แนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ ประกอบด้วย การระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็น และแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มตามขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษา (cross-case analysis)

2. การระบุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีรูปแบบการตอบสองคู่ (dual response format) ซึ่งมีข้อข้อยกเว้นครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา ด้านการวางแผนงานให้การศึกษาและด้านการปฏิบัติให้การศึกษา เพื่อระบุปัญหาความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อตกลงเบื้องต้น

การสนทนากลุ่มครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มคือ ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 3 กลุ่ม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งครูแนะแนวที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณในขั้นตอนของการระบุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ครูแนะแนว หมายถึง บุคคลที่รับมอบหมายให้ทำหน้าที่บริการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บริการให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมหรือการปฏิบัติของครูแนะแนวที่แสดงออกมาในการบริการให้การปรึกษาประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษาและด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา หมายถึง สภาพที่แสดงออกมาของครูแนะแนวที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษา ซึ่งประกอบด้วย การเข้าใจตนเองและผู้อื่น ความเป็นมิตรกับผู้อื่น การปรับตัว และพัฒนาตนเอง ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สุขภาพจิตดีอารมณ์ดี ความจริงใจ ความสามารถในการคิด ความสุขุม และความเป็นกลาง

ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึงการประชาสัมพันธ์ การประสานงานกับบุคลากรภายในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การจัดเวลาในการให้การปรึกษา การสร้างบรรยากาศที่เอื้อในการให้การปรึกษา การจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ประกอบการให้การปรึกษา

ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึงกระบวนการให้การปรึกษา เทคนิคการให้การปรึกษา และวิธีการให้การปรึกษา

กระบวนการให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษาที่แสดงถึง การปฏิบัติตามขั้นตอนในกระบวนการให้การปรึกษาประกอบด้วย การสร้างสัมพันธภาพ การวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดเป้าหมาย การแก้ปัญหา และการยุติกระบวนการให้การปรึกษา ซึ่งจะดำเนินต่อไปจนสำเร็จการให้การปรึกษา

เทคนิคการให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษาที่แสดงถึง การใส่ใจด้วยภาษาท่าทางและภาษาพูด การตั้งคำถาม การเงียบขณะให้การปรึกษา การทวนซ้ำ การสะท้อนความรู้สึก การสรุปความ การให้ข้อมูลและคำแนะนำ และการชี้ผลที่ตามมา

วิธีการให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติตามหลักการตามบทบาทของแต่ละวิธีการให้การปรึกษา ได้แก่ การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง การให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ และการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง

การให้การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึง การช่วยนักเรียนให้แสดงความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเองออกมา และการยอมรับการเข้าใจพฤติกรรมของตนเอง

การให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึง การช่วยนักเรียนให้สามารถพิจารณาปัญหาด้วยเหตุผล และการปรับเปลี่ยนวิธีคิดของตนเอง

การให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึง การช่วยนักเรียนให้สามารถประเมินพฤติกรรมของตนเอง การแยกแยะพฤติกรรมของตนเอง และการแสดงความกล้าในการเผชิญความจริงด้วยตัวเอง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาของครูแนะแนวในการให้การปรึกษา
2. ได้สาเหตุของความต้อการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในด้านการบริหารจัดการระดับประเทศ และระดับภูมิภาค
3. ได้แนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการบริการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สำรวจความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา (2) วิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา และ(3) เสนอแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้เสนอสาระสำคัญ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้ คือ

ตอนที่ 1 ความหมายและหลักการเกี่ยวกับบริการให้การศึกษา

ตอนที่ 2 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับบริการให้การศึกษา

1.1 ความหมายของการให้การศึกษา

Nystul (2003) ได้ให้ความหมายของการให้การศึกษา หมายถึง การให้ความช่วยเหลือผู้รับการศึกษาโดยใช้กระบวนการให้การศึกษา ผู้ให้การศึกษาสามารถนำแผนการให้การศึกษาที่มีความหลากหลายมาใช้ในการให้การศึกษาได้ เช่น การให้การศึกษาเป็นรายบุคคล การให้การศึกษาครอบครัว เพื่อช่วยผู้รับการศึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี

Burk และ Steffire (1979, อ้างถึงใน Mcleod 2003) ได้ให้ความหมายของการให้การศึกษา หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้แก่ ผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับการศึกษา เป็นรูปแบบที่ช่วยให้ผู้รับการศึกษาเข้าใจตัวเองอย่างชัดเจนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ การเรียนรู้ การตัดสินใจเป้าหมายของตัวเอง การเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง รวมถึงการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์หรือพฤติกรรมระหว่างบุคคล

Colledge (2002) ได้ให้ความหมายของการให้การศึกษา หมายถึง กระบวนการทางจิตวิทยาที่มีจุดประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงความคิด และความรู้สึกของบุคคล ซึ่งการให้การศึกษาจะดำเนินการระหว่างผู้ให้การศึกษากับผู้รับการศึกษา

วัฒนา พัทธราวิช (2531) ได้ให้ความหมายของการให้การศึกษา หมายถึง วิธีการช่วยเหลือบุคคลเป็นการส่วนตัว รวมทั้งปัญหาส่วนตัว ปัญหาการศึกษา และปัญหาอาชีพ โดยการ

นำข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์เพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาที่ดีโดยมีผู้ชำนาญงานบริการให้การปรึกษาของโรงเรียน วิทยากรชุมชนให้ความช่วยเหลือด้วยการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้มาขอรับบริการจะสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างฉลาด

กล่าวโดยสรุป การให้การปรึกษา หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษาโดยใช้กระบวนการให้การปรึกษาที่มีความหลากหลายในรูปแบบที่นำมาใช้ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตัวเองอย่างชัดเจนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ การเรียนรู้การตัดสินใจเป้าหมายของตัวเอง การเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง รวมถึงการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวข้องกับอารมณ์หรือพฤติกรรมระหว่างบุคคล

1.2 จุดมุ่งหมายของการให้การปรึกษา

Mcleod (2003) เสนอว่า จุดมุ่งหมายของการให้การปรึกษา คือ การสนับสนุนการยอมรับตนเอง และเสรีภาพของบุคคล และการบำบัดพฤติกรรมอย่างมีเหตุผล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการและควบคุมพฤติกรรมของผู้รับการปรึกษา ซึ่งการเข้าถึงการให้การปรึกษาผู้ให้การปรึกษาควรมีความสามารถในการใช้กระบวนการให้การปรึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสมกับผู้รับการปรึกษาในการสำรวจชีวิตของเขาเอง

Colledge (2002) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้การปรึกษา คือ การพัฒนาชีวิต การเปลี่ยนแปลงการกระทำหรือการตัดสินใจของบุคคล และเสรีภาพ

กล่าวโดยสรุป จุดมุ่งหมายของการให้การปรึกษา หมายถึง การสนับสนุนการยอมรับตนเอง ได้แก่ พฤติกรรม การกระทำ การตัดสินใจ โดยใช้กระบวนการให้การปรึกษาเข้ามาช่วยในการสำรวจ และการเปลี่ยนแปลงชีวิตให้ดีขึ้น

1.3 องค์ประกอบในการให้การปรึกษา

พนม ลิ้มอารีย์ (2548) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญในการให้การปรึกษา 3 ประการคือ

1. บุคคลที่มีปัญหาที่มีความยุ่งยากใจมาขอรับความช่วยเหลือ ซึ่งเรียกว่า Client หรือ Counselee หรือ “ผู้มาขอคำปรึกษา” หรือ “ผู้มาขอรับบริการ” หรือ “ผู้ทุกข์”
2. บุคคลที่พร้อมและมีความเต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่มีปัญหา ซึ่งได้แก่ Counselor หรือ “ผู้ให้คำปรึกษา” หรือ “ผู้ให้การปรึกษา” หรือ “นักปรึกษา” หรือ “นักการให้การปรึกษา” ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสามารถและได้รับการฝึกฝนอบรมมาโดยเฉพาะ
3. สัมพันธภาพแห่งการช่วยเหลือซึ่งจะต้องดำเนินไปในสถานที่ ซึ่งอำนวยความสะดวกให้การปรึกษาและการรับการศึกษา

กล่าวโดยสรุปการให้การปรึกษา ประกอบด้วย ผู้ให้การปรึกษา ผู้รับการปรึกษา และ สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลในการให้การปรึกษา

1.4 ขอบข่ายของเรื่องที่ให้การปรึกษา

วัชร มีทรัพย์ (2522) ได้อธิบายขอบข่ายของการให้การปรึกษา เป็นบริการที่จัดขึ้นสำหรับบุคคลในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยที่ไม่สามารถแยกปัญหาต่างๆ ของบุคคลออกจากกันได้ จะเห็นได้จากจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษาคือการพัฒนาสติปัญญา แต่ต้องให้ความสนใจกับการพัฒนาการด้านส่วนตัวและสังคมของบุคคลด้วย แม้ว่าความสนใจหลักจะมุ่งที่ การให้การปรึกษาด้านอาชีพก็ตาม แต่เนื่องจากการปรับตัวด้านส่วนตัวและสังคมก็เป็นองค์ประกอบ สำคัญของการเป็นพลเมืองดีและผู้ที่ทำงานที่ดี ดังนั้นจึงควรรีความสำคัญกับทุกด้านเพื่อให้ผู้เรียนได้ พัฒนาและเข้าใจตนเองมากขึ้น

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2539) กล่าวถึงขอบข่ายการให้การปรึกษาว่า เป็นขอบข่ายของความ ร่วมมือกันระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษาในอันที่จะพยายามหาช่องทางเพื่อลดความทุกข์หรือขจัด ความทุกข์ให้เบาบางลงหรือหมดสิ้นไป ซึ่งระดับของความทุกข์ที่เกิดขึ้นนี้ยังมีได้ทำให้ผู้รับการปรึกษามี พฤติกรรมแปรปรวนไปจนถึงขั้นเป็นอาการของโรคจิตโรคประสาท ดังนั้นการให้การปรึกษาจึงกระทำกับบุคคลที่มีความทุกข์ในลักษณะปกติและความทุกข์นั้นจะอยู่ในขอบเขตของปัญหา ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาทางด้านการศึกษา ผู้ให้การปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางในการศึกษา การวางอนาคตของชีวิตทางการศึกษาซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออนาคตของการ ประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต การเลือกวิชาเรียนให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ของแต่ละบุคคล

2. ปัญหาทางด้านอาชีพ ผู้ให้การปรึกษาจะช่วยให้ผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับอาชีพ สามารถเข้าใจ ถึงโลกของงานได้ดียิ่งขึ้นเข้าใจถึงโอกาสในการเลือกประกอบอาชีพ การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับ คุณสมบัติของตนเองตลอดถึงความสุขใจในการประกอบอาชีพ

3. ปัญหาทางด้านส่วนตัวและสังคม ผู้ให้การปรึกษาจะช่วยให้ผู้ที่มารับการปรึกษาปรับตัวได้ ดีขึ้นในขณะที่ดำเนินชีวิตอยู่ในครอบครัวในที่ทำงาน หรือในโรงเรียนการให้การปรึกษาด้านส่วนตัว และสังคมสามารถจะช่วยให้บุคคลนั้นมีสุขภาพที่ดี เข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง และยอมรับผู้อื่นได้ มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะเป็นการสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่ตนเอง และสังคม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ขอบข่ายเรื่องให้การปรึกษาที่สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม แต่ละด้านก็มีความเฉพาะเจาะจงแตกต่างกันไป เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง

1.5 คุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา (Tyler, 1961; Beutler, Machado & Neufeldt, 1994; Peterson, 1995; Corey, 1991; Corey, Corey & Callanan, 1998; Nystul, 1999; วัชรีย์ ทรัพย์มี, 2521; กุสุมา สายสนิท, 2523; พิรุณรัตน์ สันติลีลา, 2541 อ้างอิงจากรัฐจวน คำชิรพิทักษ์, เจียรนัย ทรงชัยกุล และวัชรีย์ ทรัพย์มี, 2544; ไชยา เบญจวรรณ, 2542; กาญจนา วงสุวรรณค์, 2542 และเพชรสุดา เพชรใส, 2547)

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์คุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา

คุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา	Tyler (1961)	Beutler, Machado & Neufeldt (1994)	Peterson (1995)	Corey (1991)	Corey, Corey & Callanan (1998)	Nystul (1999)	วัชรีย์ ทรัพย์มี (2521)	กุสุมา สายสนิท (2523)	จิน แปร์ (2538)	พิรุณรัตน์ สันติลีลา (2541)	ไชยา เบญจวรรณ (2542)	กาญจนา วงสุวรรณค์ (2542)	เพชรสุดา เพชรใส (2547)	รวม
1. การรักษาความลับได้				/			/				/	/		4
2. การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	/		/	/	/	/		/	/		/	/	/	10
3. การแสดงความเป็นมิตรกับผู้อื่น			/		/		/		/	/	/		/	7
4. การปรับตัว และพัฒนาตนเอง					/				/	/	/		/	5
5. ความเป็นตัวของตัวเอง(มั่นใจในตนเอง)							/			/				2
6. การเข้าใจในกระบวนการให้การปรึกษา						/								1
7. ความใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			/		/	/	/		/		/	/	/	8
8. ความอดทนในการให้การปรึกษา						/			/	/				3
9. สุขภาพจิตดี อารมณ์ดี		/	/			/			/	/				5
10. ความมุ่งมั่นในการให้การปรึกษา						/				/	/	/		4
11. ความจริงใจหรือซื่อสัตย์	/	/	/		/	/	/			/	/		/	9
12. ความสนใจในเหตุการณ์ต่างๆรอบตัว			/				/			/	/			4

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

คุณลักษณะผู้ให้บริการ	Tyler (1961)	Beutler, Machado & Neufeldt (1994)	Peterson (1995)	Corey (1991)	Corey, Corey & Callanan (1998)	Nystul (1999)	วัชรินทร์ ทรัพย์มี (2521)	กุสุมา สายสินท (2523)	จิน เบนรี (2538)	พิรุณรัตน์ สันติลีลา (2541)	ไชยา เบญจวรรณ (2542)	กาญจนา วงสวรรค์ (2542)	เพชรสุดา เพชรใส (2547)	รวม
13. ความสามารถในการคิด			/	/			/		/		/			5
14. ความรับผิดชอบ			/								/	/		3
15. ความเมตตา							/					/		2
16. ความสุขุม และมีความเป็นกลาง			/			/	/			/	/	/	/	7
17. สนับสนุนให้กำลังใจ	/													1
18. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่						/								1
19. กล่าวเผชิญความจริง						/								1

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้ให้บริการบริการผู้วิจัยทำการคัดเลือกคุณลักษณะผู้ให้บริการบริการจากผู้ที่ทำการศึกษาไว้หลายท่านเพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดของคุณลักษณะผู้ให้บริการบริการ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดของคุณลักษณะผู้ให้บริการบริการโดยทำการคัดเลือกพฤติกรรมของผู้ให้บริการบริการจากผู้ที่ทำการศึกษาไว้แล้วตั้งแต่ 5 ท่านขึ้นไปทำให้ได้คุณลักษณะผู้ให้บริการบริการ ดังต่อไปนี้ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น ความเป็นมิตรกับผู้อื่น การปรับตัวและพัฒนาตนเอง ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สุขภาพจิตดีอารมณ์ดี ความจริงใจ ความสามารถในการคิด ความสุขุม และความเป็นกลาง

1.6 สภาพแวดล้อมของการบริการให้การศึกษา

สภาพแวดล้อมของการให้การศึกษา ประกอบด้วย เวลา และสถานที่ ตลอดจนเครื่องมือที่ใช้ และข้อมูลด้านการศึกษา อาชีพ และการปรับตัวที่เหมาะสมกับผู้รับบริการ (รัญจวน คำชिरพิทักษ์, เจียรนัย ทรงชัยกุล และวัชรินทร์ ทรัพย์มี, 2544)

1. เวลาของการให้บริการการศึกษา

เวลาในการให้บริการเป็นปัจจัยอย่างหนึ่ง ที่ทำให้การให้บริการประสบความสำเร็จหรือไม่ การมีเวลาให้การบริการที่แน่นอนและมีหลากหลายเวลาช่วยให้ผู้รับบริการทราบว่าในสัปดาห์หนึ่งจะมาพบผู้ให้บริการคนใดในเวลาใดที่แน่นอนจะสะดวกแก่ผู้รับบริการ สำหรับในโรงเรียนอาจจะใช้เวลาว่างจากการเรียนการสอน เช่น ชั่วโมงอิสระเป็นเวลาให้การบริการ ซึ่งนักเรียนสามารถมาพบผู้ให้บริการเพื่อสนทนากันในเรื่องที่เป็นปัญหา หรือเรื่องที่จะตัดสินใจในวงโครงการในอนาคต จะได้ไม่มีผลกระทบกับการเรียนการสอน และไม่ทำให้ครูคนอื่นๆ มีเจตคติไม่ดีต่อการให้บริการ

2. สถานที่ให้บริการการศึกษา

สถานที่ให้บริการการศึกษา ควรเป็นสถานที่ที่เป็นสัดส่วน สงบ ไม่พลุกพล่าน ไม่ใช่ที่ที่คนผ่านไปผ่านมาอยู่เสมอ ควรจัดห้องให้มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่คับแคบจนเกินไป และสะอาดเรียบร้อย

3. การจัดที่นั่ง

มีการศึกษากันว่าจะจัดที่นั่งแบบใด จะนำโต๊ะเก้าอี้ไปตั้งอย่างไร จึงจะเหมาะสม การจัดที่นั่งที่สมบูรณ์แบบที่สุดคือไม่มีโต๊ะกัน ซึ่งผู้ให้บริการจะได้เห็นอากัปกิริยาของผู้รับบริการได้หมดทุกส่วน แต่บางครั้งเราเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากสถานที่ที่มีจำกัด เราต้องใช้โต๊ะเก้าอี้ทำงานของบุคลากรให้การบริการ หรือของหัวหน้างานเป็นที่นั่งให้การบริการ แต่ถึงกระนั้นก็ตามจะต้องมีการจัดที่นั่งอย่างเหมาะสม

4. เครื่องมือในการประกอบการให้บริการการศึกษา

เครื่องมือในการประกอบการให้บริการการศึกษา ประกอบด้วยเครื่องมือที่ให้ผู้รับบริการศึกษาสำรวจตนเองตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ซึ่งอาจจะให้ผู้รับบริการศึกษาใช้ก่อนการให้การบริการ หรือใช้ระหว่างการให้การบริการ

4.1 เครื่องมือให้ผู้รับบริการศึกษาสำรวจตนเอง ปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ เป็นต้นว่ากองวิจัยการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ สมาคมแนะแนวการศึกษาและอาชีพแห่งประเทศไทย คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ได้สร้างเครื่องมือให้ผู้รับบริการศึกษาสำรวจตนเอง

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ และการปรับตัวด้านสังคมของผู้รับบริการศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร (จากสถาบันการศึกษาต่างๆ) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวการศึกษาและอาชีพ (จากศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ) สถิติผู้สมัครสอบ คะแนนสูงสุด

และคะแนนสูงสุดของแต่ละคณะ (จากทบวงมหาวิทยาลัย) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ (จากกระทรวงอุตสาหกรรม จากกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมจากศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ) ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวด้านสังคม (จากบทความในหนังสือและวารสารต่างๆ) ในระหว่างการให้การศึกษานั้น ผู้ให้การปรึกษาเห็นว่าข้อมูลใดจะเป็นประโยชน์แก่ผู้รับบริการ อาจให้ผู้รับบริการไปศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลนั้น

กล่าวโดยสรุป สภาพแวดล้อมของการบริการให้การปรึกษา ประกอบด้วยเวลาในการให้การปรึกษา สถานที่ให้บริการให้การปรึกษา การจัดที่นั่งในการให้การปรึกษา เครื่องมือในการประกอบการให้การปรึกษา ซึ่งมีส่วนช่วยให้การให้การปรึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.7 การประชาสัมพันธ์งานบริการให้การปรึกษา

ประดินันท์ อุปรมัย, สมร ทองดี และปรารถณี รามสูต (2545) ได้สรุปความสำคัญของการประชาสัมพันธ์งานบริการให้การปรึกษาไว้ว่า (1) เป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเป้าหมายและการดำเนินงานของการให้การปรึกษา (2) ช่วยให้การขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องง่ายขึ้น (3) เป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่องานบริการให้การปรึกษาให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การประชาสัมพันธ์งานบริการให้การปรึกษา

(1) ประชาสัมพันธ์โดยใช้การพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ การประชาสัมพันธ์ในลักษณะนี้ ผู้ให้การปรึกษาหรือคณะทำงานจะพูดคุยกับผู้ที่เกี่ยวข้องถึงงานของตนเอง ทั้งในเรื่องเป้าหมายของงานและวิธีการดำเนินงานเมื่อมีโอกาสที่เหมาะสม เช่น เมื่อมีผู้สนทนากันถึงเรื่องปัญหาที่เกิดขึ้นแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งอย่างไม่เป็นทางการ หรือเมื่อผู้ให้การปรึกษามีโอกาสให้ข้อมูลหรือให้ข้อเสนอแนะด้านบริการแนะแนวบริการอื่นๆ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง แบบเผชิญหน้าในวันปฐมนิเทศ หรือในช่วงโมงโฮมรูมที่มีในสถานศึกษา เป็นต้น

(2) ประชาสัมพันธ์โดยใช้สิ่งสิ่งพิมพ์หรือสื่ออื่นๆ การประชาสัมพันธ์แบบนี้อาจทำร่วมกับการให้บริการสนเทศ หรืออาจแยกมาโดยเฉพาะเรื่องของการให้การปรึกษาเลยก็ได้ สื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์งานบริการให้การปรึกษาอาจออกมาในรูปแบบแผ่นพับ จดหมายข่าว รายการเสียงตามสาย เทปเสียง การจัดป้ายสนเทศ หรือการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น การประชาสัมพันธ์ในลักษณะนี้ทำให้กลุ่มเป้าหมายขยายวงได้กว้างขึ้นมากกว่าวิธีแรก และการกำหนดสาระจะมีระบบมากกว่า อย่างไรก็ตาม การประชาสัมพันธ์ควบคู่กันทั้ง 2 กรณี ย่อมช่วยให้การประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปการประชาสัมพันธ์งานบริการให้การปรึกษาสามารถประชาสัมพันธ์ได้หลายวิธีได้แก่ (1) ประชาสัมพันธ์โดยใช้การพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ การประชาสัมพันธ์ในลักษณะนี้ ผู้ให้การปรึกษาหรือคณะทำงานจะพูดคุยกับผู้ที่เกี่ยวข้องถึงงานของตนเอง ทั้งในเรื่อง

เป้าหมายของงานและวิธีการดำเนินงานเมื่อมีโอกาสที่เหมาะสม (2) ประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออื่นๆ การประชาสัมพันธ์แบบนี้อาจทำร่วมกับการให้บริการสนเทศ หรืออาจแยกมาโดยเฉพาะ เรื่องของการให้การปรึกษาเลยก็ได้ สื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์งานการให้บริการปรึกษาอาจออกมาในรูปแบบ แผ่นพับ จดหมายข่าว รายการเสียงตามสาย การจัดบ้านสนเทศ ช่วยให้การประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.8 กระบวนการให้การปรึกษา

Comier และ Hackney (1993, อ้างถึงใน Nystul, 2003) และจิน แบรี (2538) ได้สรุปกระบวนการให้การปรึกษาไว้ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้การปรึกษาจะสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้รับการปรึกษาโดยอาศัยเทคนิคและทักษะต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้มีส่วนร่วมในกระบวนการให้การปรึกษา ในขณะเดียวกันก็ให้ผู้รับการปรึกษาทราบและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อตกลงในการบริการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กระบวนการ เนื้อหา บทบาทของทั้งสองฝ่าย พฤติกรรม เวลาและการรักษาความลับของผู้รับการปรึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหา ผู้ให้การปรึกษาจะต้องทดสอบ สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ถึงปัญหา ความต้องการของผู้รับการปรึกษา และการระบุสาเหตุของปัญหาของผู้รับการปรึกษา การระบุสาเหตุของปัญหามีหลายวิธี เช่น การบันทึกสื่อสารโดยใช้ตัวเลข (ภาษาเขียนประเภทหนึ่งที่สามารถใช้แทนภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษได้) การระบุแผนการปฏิบัติที่เป็นไปได้ การศึกษาถึงต้นเหตุของปัญหา และการช่วยเหลือด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งขั้นตอนนี้จะใช้ระยะเวลาไม่น้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับพื้นฐาน สติปัญญา ความสามารถ ลักษณะนิสัยของผู้รับการปรึกษา และความชำนาญในการใช้ทักษะของผู้ให้การปรึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเป้าหมาย ผู้ให้การปรึกษาจะต้องกระตุ้นผู้รับการปรึกษาเกี่ยวกับการสร้างเป้าหมายการรับบริการปรึกษา ตระหนักในการแก้ปัญหาของตนเอง ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเรียนรู้ทักษะและพฤติกรรมของตนเอง และการประเมินความก้าวหน้าด้วยตัวเองซึ่งผู้ให้การปรึกษาจะใช้ทักษะเพื่อให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความกระจำงในปัญหาของตนเองอย่างแท้จริงและมองเห็นแนวทางที่จะแก้ไขปัญหานั้น

ขั้นตอนที่ 4 การแก้ปัญหา ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาแก้ปัญหาตามกระบวนการแก้ปัญหา ได้แก่ การค้นพบปัญหา การระบุปัญหา การระบุวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย การตัดสินใจแก้ปัญหา การปฏิบัติการแก้ปัญหา และการตรวจสอบผลการแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาได้แสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะนั้นๆ เพื่อให้เขาพิจารณาความ

เหมาะสมและเลือกทางแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุดด้วยตนเอง ซึ่งผู้รับการปรึกษาเห็นว่าสามารถทำได้จริงมีโอกาสประสบความสำเร็จและมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติด้วยตนเอง มิใช่เป็นเรื่องต้องบังคับให้ปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 5 การยุติกระบวนการให้การปรึกษา มีองค์ประกอบของการสิ้นสุดการให้การปรึกษาคือ การทบทวนวิธีการให้การปรึกษา การยุติความสัมพันธ์ การตัดสินใจของผู้รับการปรึกษาในอนาคต การวางแผนหลังการให้การปรึกษา ในกระบวนการนี้ผู้รับการปรึกษาสามารถสำรวจการเรียนรู้การให้การปรึกษา และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำเนินชีวิตต่อไป รวมถึงการติดตามผลการให้การปรึกษาซึ่งเป็นการประเมินการให้การปรึกษาในแต่ละกรณี

จากการศึกษากระบวนการให้การปรึกษาของ Cormier และ Hackney (1993) และจิน แบรี (2538) ได้สังเคราะห์สรุปกระบวนการให้การปรึกษาไว้ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ซึ่งสามารถสรุปกระบวนการให้การปรึกษาไว้ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) การสร้างสัมพันธภาพ (2) การวิเคราะห์ปัญหา (3) การกำหนดเป้าหมาย (4) การแก้ปัญหา (5) การยุติกระบวนการให้การปรึกษา

1.9 เทคนิคในการให้การปรึกษา

Nystul (2003) และจิน แบรี (2538) ได้สรุปเทคนิคที่จำเป็นในการให้การปรึกษาไว้ 8 ประการ ดังต่อไปนี้

1. **การใส่ใจด้วยภาษาท่าทาง** หมายถึง การใส่ใจเป็นพฤติกรรมของผู้ให้การปรึกษาที่แสดงออกด้วยภาษาพูดหรือภาษา ท่าทาง ซึ่งบอกถึงความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือผู้รับการปรึกษา โดยการแสดงความสนใจ การเห็นความสำคัญและการให้เกียรติ เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความอบอุ่นใจและไม่รู้สึกห่างเหินการใส่ใจ แบ่งออกเป็น

1.1 การใส่ใจโดยการแสดงออกด้วยภาษาพูด เป็นการพูดอย่างต่อเนื่องในเรื่องเดียวกันกับที่ผู้รับการปรึกษาได้พูดให้ฟัง ในขณะที่ผู้ให้การปรึกษาแสดงการรับรู้และเข้าใจในทัศนคติตลอดจนแนวคิดของผู้รับการปรึกษา พร้อมทั้งมีการใช้ภาษาในลักษณะเดียวกัน

1.2 การใส่ใจโดยการแสดงออกด้วยภาษาท่าทาง เป็นการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่ไม่ใช่คำพูด แต่มีความหมายซึ่งสื่อถึงความคิดและความรู้สึกบางประการของผู้ให้การปรึกษาที่มีต่อผู้รับการปรึกษา ความหมายของภาษาท่าทางนี้มีน้ำหนักมากกว่าภาษาพูด ภาษาท่าทางจะประกอบด้วยสถานที่และสิ่งแวดล้อมในการปรึกษา ระยะห่างระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา การวางตัว กิริยาการเคลื่อนไหว การแสดงสีหน้า การประสานสายตา น้ำเสียง และการแต่งกาย

2. การตั้งคำถาม หมายถึง การถาม เป็นทักษะสำคัญในการให้โอกาสผู้รับการปรึกษาได้บอกถึงความรู้สึก และเรื่องราวต่างๆ ที่ต้องการจะปรึกษา เป็นการช่วยให้ผู้ให้การปรึกษาเข้าใจถึงปัญหาของผู้รับการปรึกษามากยิ่งขึ้น ตลอดจนผู้รับการปรึกษาได้ใช้เวลาคิดคำนึงเข้าใจปัญหาของตนเอง การตั้งคำถาม แบ่งออกเป็น

2.1 คำถามปิด เป็นการถามเพื่อทราบข้อมูลเฉพาะที่เกี่ยวกับผู้รับการปรึกษา ซึ่งจะมีลักษณะคล้ายการสอบสวนและการซักถาม การถามลักษณะนี้จะได้อำตอบเพียงสั้นๆ

2.2 คำถามเปิด เป็นการถามที่ไม่ได้กำหนดขอบเขตของการตอบ ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้มีโอกาสพูดถึงความคิด ความรู้สึก และสิ่งที่เป็นปัญหาตามความต้องการของตน การถามลักษณะนี้ผู้ตอบจะพูดอย่างเต็มที่และสะดวกใจ ทำให้ทราบเรื่องราวต่างๆ มากมาย

3. การเงียบ หมายถึง เป็นช่วงระยะเวลาระหว่างการปรึกษาที่ไม่มีการสื่อสารด้วยวาจา ระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา การเงียบระหว่างการปรึกษามี 2 ลักษณะ

3.1 การเงียบที่ไม่มีเสียงใดๆ จากทั้งสองฝ่าย เป็นการเงียบที่แสดงให้เห็นว่าผู้พูดต้องการเวลาเพื่อคิดหรือแสดงความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงการพูดถึงประเด็นนั้นๆ

3.2 การเงียบที่มีเสียงบางอย่าง เช่น เสียงอึม..... เสียงพูดที่ขาดๆ หายๆ ตะกุกตะกัก ซึ่งแสดงถึงอารมณ์และอาการวิตกกังวล

4. การทวนซ้ำ หมายถึง การพูดในสิ่งที่ผู้รับการปรึกษาได้บอกเล่าอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงภาษา และความรู้สึกที่แสดงออกมาเป็นการแสดงถึงความใส่ใจ ความเข้าใจของผู้ให้การปรึกษาที่มีต่อผู้รับการปรึกษา ทำให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นที่เข้าใจ เป็นที่ยอมรับ เกิดความอบอุ่นใจ การช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเปิดเผยตนเองมากขึ้น และพูดต่อไป การตรวจสอบว่าสิ่งที่ผู้ให้การปรึกษาได้ยินนั้นถูกต้องหรือไม่

การทวนซ้ำแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ การทวนซ้ำอย่างเดียวกับสิ่งที่ผู้รับการปรึกษาพูด เป็นการทวนซ้ำทุกคำ การทวนซ้ำแบบเปลี่ยนหรือเพิ่มสรรพนามของผู้รับการปรึกษาด้วย การทวนซ้ำเฉพาะประเด็นที่สำคัญเพียงส่วนเดียว และการทวนซ้ำแบบสรุป

5. การสะท้อนความรู้สึก หมายถึง การสะท้อนความรู้สึก เป็นการรับรู้ความรู้สึกและอารมณ์ต่างๆ ที่ผู้รับการปรึกษาได้แสดงออกมาไม่ว่าด้วยวาจา หรือกิริยาท่าทาง และเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างชัดเจนด้วยภาษาพูดให้ผู้รับการปรึกษาได้รับฟัง เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความเข้าใจในสิ่งที่ตนเป็นปัญหาที่แท้จริงของตนเอง เนื่องจากว่าปัญหาของผู้รับการปรึกษานั้นมักเกิดจากความรู้สึกที่มีต่อประสบการณ์ต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ การสะท้อนความรู้สึกจะช่วยขยายขอบเขตในการมองสภาพการณ์ของตนเองได้ชัดเจนและเป็นจริงมากขึ้น

6. **การสรุปความ** หมายถึง การรวบรวมสิ่งที่เกิดขึ้นในระหว่างการให้การปรึกษาหรือเมื่อยุติการให้การปรึกษา โดยใช้คำพูดสั้นๆ ให้ได้ใจความสำคัญทั้งหมด ซึ่งจะมีทั้งการสรุปเนื้อหาความรู้สึกรู้สึกและกระบวนการให้การปรึกษา

7. **การให้ข้อมูลและคำแนะนำ** หมายถึง การให้ข้อมูล เป็นสื่อสารทางวาจา เพื่อให้รายละเอียดต่างๆ ที่จำเป็นแก่ผู้รับการปรึกษา อันจะเป็นประโยชน์ในการเข้าใจถึงปัญหาของตนเอง และใช้ประกอบการตัดสินใจ ซึ่งจะทำให้ผู้รับการปรึกษามีทางเลือกในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น การให้ข้อมูล เป็นเพียงการบอกข้อมูลเพื่อให้ผู้รับการปรึกษาเป็นผู้ตัดสินใจ การให้คำแนะนำ เป็นการชี้แนะแนวทางการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้รับการปรึกษา แม้ผู้ให้การปรึกษาจะเป็นผู้มีบทบาทมากในการชี้แนะ แต่ในที่สุดผู้รับการปรึกษาจะเป็นผู้เลือกเอง

8. **การชี้ผลที่ตามมา** หมายถึง การชี้ผลที่ตามมา เป็นการชี้ให้ผู้รับการปรึกษาได้เห็นผลที่ตามมาจากการวางแผน และการปฏิบัติของเขาเอง ทั้งในทางลบและทางบวก ผลที่ตามมานี้อาจเป็นได้ทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในใจเขาหรือเหตุการณ์ภายนอก ซึ่งทำให้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาคงอยู่หรือรุนแรงขึ้นหรือลดลง

จากการศึกษาเทคนิคการให้การปรึกษาของ Nystul (2003) และจิน แมรี่ (2538) ได้สังเคราะห์เทคนิคการให้การปรึกษาไว้ 8 ทักษะที่จำเป็นในการให้การปรึกษา ได้แก่ การใส่ใจด้วยภาษาท่าทางและภาษาพูด การตั้งคำถาม การเจียบขณะให้การปรึกษา การทวนซ้ำ การสะท้อนความรู้สึก การสรุปความ การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การชี้ผลที่ตามมา เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาสามารถมองเห็นหรือรับรู้ตนเองได้เหมือนกับที่ผู้อื่นมอง

1.10 การจำแนกการให้การปรึกษา

Lichtenstein, 1980; Morse และ Watson, 1977; Belkin, 1980 (อ้างถึงใน Brown และ Srebalus, 1988) ได้จำแนกการให้การปรึกษาได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ กลุ่มพฤติกรรมนิยม กลุ่มมนุษยนิยม กลุ่มจิตวิเคราะห์ กลุ่มความคิดและเหตุผล ดังนั้น การให้การปรึกษาในแต่ละกลุ่มยังแบ่งออกเป็นประเภทย่อยๆ ดังแสดงในตารางที่ 2.2

ตาราง 2.2 การจำแนกการให้การปรึกษา

กลุ่มมนุษยนิยม	กลุ่มพฤติกรรมนิยม	กลุ่มความคิดและเหตุผล	กลุ่มจิตวิเคราะห์
(1) การให้คำปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง	(1) การให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม	(1) การให้การปรึกษาแบบเน้นอารมณ์และความรู้สึก	(1) การให้การปรึกษาแบบจิตวิเคราะห์
	(2) การให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง		

กลุ่มมนุษยนิยม เป็นความช่วยเหลือที่เป็นแรงผลักดันจากภายในเน้นการแสดงออกที่ดีของความรู้สึกและพฤติกรรม ลักษณะที่เปลี่ยนแปลงได้ การเปิดเผยตัวเอง และความสัมพันธ์ของบุคคล เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

กลุ่มพฤติกรรมนิยม เป็นการเชื่อมต่อกับจิตวิทยาวิชาการ เพื่อประยุกต์ใช้ในการศึกษาในห้องปฏิบัติการการแก้ปัญหาพฤติกรรมมนุษย์ในชีวิตจริง พฤติกรรมมนุษย์เน้นสภาวะที่ทำให้เครียด เหตุการณ์ภายนอก ความยุติธรรม การวางแผน การควบคุม และอยู่บนความเป็นจริงที่เป็นปัจจุบัน

กลุ่มจิตวิเคราะห์และกลุ่มความคิดและเหตุผล เป็นการเน้นการรักษาสภาวะที่อยู่ภายใน การกระตุ้นที่ไม่สามารถรู้สึกได้ การแสดงออกถึงความรู้สึก และประสบการณ์ในวัยเด็ก

จากการนำเสนอภาพรวมของกลุ่มวิธีการให้การปรึกษา จะเห็นได้ว่าการให้การปรึกษาสามารถจำแนกออกเป็น 4 กลุ่มคือ (1) กลุ่มมนุษยนิยม (2) กลุ่มพฤติกรรมนิยม (3) กลุ่มความคิดและเหตุผล (4) กลุ่มจิตวิเคราะห์ แต่ในการวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาเกี่ยวกับการให้การปรึกษาที่สามารถประยุกต์ใช้กับวิธีการให้การปรึกษาหลายวิธี และไม่ซับซ้อนในการให้การปรึกษา ผู้วิจัยจึงเลือกทฤษฎีที่ใช้ 2 กลุ่มคือ กลุ่มมนุษยนิยม และกลุ่มพฤติกรรมนิยม ทั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ใช้การให้การปรึกษากลุ่มจิตวิเคราะห์และกลุ่มความคิดและเหตุผล เนื่องจากการให้การปรึกษาดังกล่าว ใช้ระยะเวลาในการแก้ไขปัญหา 2-3 ปี ระยะเวลาที่นานเช่นนี้ไม่เหมาะสมกับวิธีการดำเนินชีวิตของคนปัจจุบัน และจำนวนผู้ที่ได้รับการฝึกฝนในการให้การปรึกษาแบบจิตวิเคราะห์และกลุ่มความคิดและเหตุผลมีจำนวนไม่มากพอที่จะให้บริการกับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ (ดวงมณี จงรักษ์, 2549)

1. การให้การปรึกษากลุ่มมนุษยนิยม

การให้การปรึกษากลุ่มมนุษยนิยม ประกอบด้วยการให้การปรึกษาตาม 3 ทฤษฎีหลัก ได้แก่ (1) ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (2) ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบเกสตอล (3) ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบภวนิยม เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางของ Carl Roger เนื่องจากทฤษฎีนี้ผู้มารับการปรึกษาเป็นผู้กำหนดเป้าหมายในการให้การปรึกษา และการปรึกษาแบบนี้เน้นสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ ทศนคติ ความเชื่อ พื้นฐานของการให้การปรึกษาว่าเอื้อต่อการสร้างสัมพันธ์ภาพในการให้การปรึกษา และสามารถนำไปประกอบกับทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิธีอื่นได้อย่างดียิ่ง (กฤษณชัย คล้ายแจ้, 2545 และ ดวงมณี จงรักษ์, 2549) และเหตุผลที่ไม่เลือกศึกษาการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบเกสตอล เพราะทฤษฎีนี้มีแนวโน้มที่จะแสดงอารมณ์อย่างเข้มข้นดังนั้นต้องอาศัยผู้ที่มีประสบการณ์และมีอารมณ์ร่วมในขณะนั้น ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับเทคนิคมากกว่าการที่ผู้พื้นฐานของทฤษฎีอย่างลึกต่อการเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ และเหตุผลที่

ไม่ศึกษาการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบภวนิยม เพราะทฤษฎีนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์มากที่สุดว่าขาดหลักการที่เป็นระบบ และขาดการบำบัดอย่างเป็นขั้นตอน (ดวงมณี จงรักษ์, 2549)

การให้การปรึกษาแบบแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง

การพิจารณาธรรมชาติมนุษย์ โดยพื้นฐานทั่วไปของมนุษย์แล้ว มนุษย์เป็นผู้ที่มีเหตุผล มีความสามารถในการแก้ปัญหา และสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้มีคุณค่ามีศักดิ์ศรี เป็นที่เชื่อถือและให้ความไว้วางใจได้ เป็นผู้ได้รับการขัดเกลา (socialized) และเป็นผู้สามารถตัดสินใจเลือกทางชีวิตของตนเองได้ ถ้ามีอิสระเพียงพอและในสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยมนุษย์จะพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (pull potential) ฉะนั้น มนุษย์จึงเป็นผู้นำตนเอง (self-directing) และภายใต้สภาพการณ์ที่มีเงื่อนไขอันเหมาะสม มนุษย์จะพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคลไปสู่การรู้จักตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization) (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2543 และ ลักขณา สิริวัฒน์, 2543)

จุดมุ่งหมายของการให้การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง มิได้อยู่ที่การแก้ปัญหาให้กับผู้รับการปรึกษา แต่เป็นการช่วยให้ผู้รับการปรึกษารู้จักและยอมรับตนเองตามความเป็นจริง เข้าใจในตนเอง สามารถตัดสินใจเรื่องต่างๆ เลือกเป้าหมายในชีวิตและรับผิดชอบต่อตนเองได้ ผู้ตั้งจุดมุ่งหมายในการให้การปรึกษาวิธีนี้ คือ ผู้มารับการปรึกษา เพราะ Roger เชื่อว่าทุกคนมีพลังมุ่งไปสู่การรู้จักตนเองอย่างแท้จริง ในสภาพการณ์ที่เหมาะสมบุคคลสามารถตัดสินใจได้ว่าเขาต้องการอะไร การให้การปรึกษา คือ การที่ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถตัดสินใจเลือกและรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเองได้ ถ้าผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้ตั้งเป้าหมายให้ผู้รับการปรึกษา ผู้ให้การปรึกษาก็ไม่สามารถทำให้ผู้รับการปรึกษาพึ่งพาตนเองได้ ต้องพึ่งผู้ให้การปรึกษา (ลักขณา สิริวัฒน์, 2543)

2. การให้การปรึกษากลุ่มพฤติกรรมนิยม

การให้การปรึกษากลุ่มพฤติกรรมนิยม ประกอบด้วยการให้การปรึกษาตาม 5 ทฤษฎีหลัก ได้แก่ (1) ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ (2) ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (3) ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะของบุคคลและองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม (4) ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม และ (5) ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ของ Albert Eills เป็นทฤษฎีพื้นฐานที่ผู้ให้การปรึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับปัญหาของมนุษย์ได้ และสามารถส่งเสริมการปรับตัว การเรียนรู้ การอดทนต่อความคับข้องใจ การลดการป้องกันตนเอง ทฤษฎีนี้เหมาะสมสำหรับช่วยเหลือผู้ที่มีความวิตกกังวลระดับอ่อนถึงปานกลาง (ฤกษ์ชัย คล้ายแจ้ง, 2545 และ ดวงมณี จงรักษ์, 2549) และได้

เลือกศึกษาการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง เป็นแนวทางในการศึกษาเนื่องจากทฤษฎีนี้เป็นการช่วยเหลือในระยะเวลาสั้นและจัดการกับสิ่งที่ปัญหาในระดับที่รู้ตัว หลักการของทฤษฎีนี้ประสบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา (ดวงมณี จงรักษ์, 2549) และเหตุผลที่ไม่เลือกใช้ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพราะทฤษฎีนี้ได้ไปไกลถึงจุดที่ให้ความสำคัญกับสังคมและวัฒนธรรม การประเมินเชิงประจักษ์ทำได้ยาก ส่วนการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะของบุคคล ประสิทธิภาพของทฤษฎีนี้ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้ให้การปรึกษา การนำเอาทฤษฎีนี้ไปใช้เป็นเรื่องยาก โดยเฉพาะการดึงความคิดที่เป็นสกีมาที่ซ่อนเร้นอย่างแยบยลออกมาทำการปรับเปลี่ยน ผู้ที่อยู่ในวงความช่วยเหลือมีทัศนคติว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยการเปลี่ยนแปลงความคิดไม่น่าเป็นไปได้ ทัศนนะเช่นนี้ทำให้ผู้ให้คำปรึกษาจำนวนไม่มากที่มีความเชื่อว่าจะสามารถฝึกฝนเทคนิคไปใช้ได้เหมาะสม (ดวงมณี จงรักษ์, 2549) ส่วนการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ไม่ให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพในการให้การปรึกษาจึงไม่ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดการหยั่งเห็นรู้แจ้งถึงปัญหาของตนเอง (ลักขณา สิริวัฒน์, 2543)

การให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์

การพิจารณาธรรมชาติมนุษย์ โดยพื้นฐานทั่วไปของมนุษย์ไม่แสดงพฤติกรรมตามแรงขับของสัญชาตญาณตามความเชื่อของทฤษฎีวิเคราะห์ แต่มีความเชื่อว่ามีเอกลักษณ์ของตนเอง มีความสามารถที่จะคิดใคร่ครวญอย่างมีเหตุผล สามารถเป็นมนุษย์เพิ่มขึ้นโดยการเพิ่มพูนกระบวนการทางปัญญา ช่วยให้เขาเอาชนะความโน้มเอียงที่จะทำลายตนเองได้ มีความสามารถที่จะเข้าใจขอบเขตความสามารถของตน มีความสามารถที่จะเข้าใจและประเมินค่านิยมที่ตนเองรับเข้ามาในวัยเด็กอย่างปราศจากการคิดหาสาเหตุที่ถูกต้อง ตลอดจนสามารถเปลี่ยนแปลงและเลือกรับค่านิยมใหม่ และแก้ไขพฤติกรรมลงโทษตนเอง มนุษย์มีความสามารถในการเผชิญกับตนเอง การตัดสินใจที่จะคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงค่านิยมที่ตนมีอยู่ ความเชื่อจะส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างไปจากพฤติกรรมเดิมในอดีต ทำให้บุคคลไม่อยู่ภายใต้ค่านิยมหรือความหมายของสังคมที่บุคคลรับเข้ามาไว้ในตนเองในวัยเด็ก การค้นพบตนเองในแนวใหม่ก็จะเพิ่มมากขึ้น (ลักขณา สิริวัฒน์, 2543; พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2543 และ พนม ล้อมอารีย์, 2548)

จุดมุ่งหมายของการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ คือ หาทางช่วยผู้รับการปรึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วิธีการคิดที่ไร้เหตุผล และความเชื่อที่ผิดๆ ให้มีวิธีการคิดที่ถูกต้อง พยายามกำจัดความรู้สึกของผู้รับการปรึกษาที่ว่าตนเป็นผู้แพ้และให้หันมาเผชิญกับปัญหาที่แท้จริง โดยช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้ทราบถึงทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตที่สมเหตุสมผลมากขึ้น ต่อจากนั้นจึงค่อยผลักดันให้ผู้รับการปรึกษาแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดโดยใช้สติปัญญา (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2543 และ คมเพชร ฉัตรศุภกุล, 2547)

การให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง

การพิจารณาธรรมชาติมนุษย์ โดยพื้นฐานทั่วไปมนุษย์การให้การปรึกษาแบบเน้นความเป็นจริง ไม่ได้กล่าวถึงธรรมชาติมนุษย์ไว้อย่างละเอียดลึกซึ้ง มีเพียงความเชื่อพื้นฐานที่สำคัญว่า มนุษย์สามารถรับผิดชอบและควบคุมตนเองได้ มนุษย์มีความต้องการที่จะแสวงและทำความเข้าใจถึงเอกลักษณ์ของตนเอง มนุษย์ทุกคนต้องการมีเอกลักษณ์ของตนเองด้านความสำเร็จ บุคคลที่มีสุขภาพจิตดี คือ บุคคลที่มีความรับผิดชอบยอมรับสภาพความเป็นจริง และรู้จักวางแนวทางในการแก้ไขปัญหาดตนเองโดยการประเมินพฤติกรรมที่ทำให้ตนเองล้มเหลว นำจุดผิดพลาดเป็นบทเรียนและหาทางแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น อดทนที่จะฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ไปจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (ลักขณา สิริวัฒน์, 2543)

จุดมุ่งหมายของการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง คือ การช่วยให้ผู้มีปัญหาที่มีความรับผิดชอบในตนเอง ให้เขาสามารถสร้างเอกลักษณ์แห่งตนอย่างประสบความสำเร็จ แกลสเซอร์ เชื่อว่าการที่จะมีเอกลักษณ์แห่งตนได้นั้นก็สืบเนื่องมาจากการที่บุคคลมีความรับผิดชอบในชีวิตของตนเอง นั่นเอง นอกจากนี้แล้วการให้การปรึกษายังมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้ผู้มีปัญหาได้สร้างจุดมุ่งหมายของพฤติกรรมในปัจจุบัน เช่น คนอ้วนจะมีความต้องการในการควบคุมน้ำหนักของตนเอง คนที่รู้สึกว่าเป็นคนเจียมก็จะพยายามสร้างสัมพันธภาพกับคนอื่นๆ มากขึ้น ในของเขตที่กว้างๆ ผู้ให้การปรึกษาจะสอนให้ผู้มีปัญหานั้นมีวิธีการที่จะเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต (คมเพชร ฉัตรศุภกุล, 2547)

ผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะและทฤษฎีการให้การปรึกษา 3 ทฤษฎี เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เป็นวิธีการให้การปรึกษาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แสดงดังตารางที่ 2.3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์วิธีการให้การปรึกษา

วิธีการให้การปรึกษา	Duane & Srebalus (1988)	Nystul (2003)	สุภาพร สุมนะวงษ์(2542)	พงษ์พันธ์ พงษ์เสภา(2543)	ปริศนา เกตรา(2544)	ริญจวน คำธิระพิทักษ์(2545)	ประกายดาว โพลินธิติ(2546)	วิชุดาวัลย์ โอรัตนสถาพร(2546)	คมเพชร นัตรสกุลกุล(2547)	ดวงมณี จงรักษ์(2549)	รพีพร แซ่มื่น(2549)	รวม
การให้การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง												
1. การแสดงความรู้สึกของตนเองออกมา	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	7
2. การเข้าใจและยอมรับความรู้สึกของตนเอง	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	5
3. การพยายามแสดงพฤติกรรมของตนเองออกมา	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	6
การให้การปรึกษาที่เน้นความคิดและเหตุผล												
1. การพิจารณาปัญหาด้วยเหตุผล	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	9
2. การใช้กระบวนการคิดในการวิเคราะห์เหตุผล	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	9
3. การปรับเปลี่ยนวิธีคิด	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	8
การให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง												
1. การประเมินพฤติกรรมของตนเอง	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	6
2. การแยกแยะพฤติกรรมของตนเอง	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	5
3. ความกล้าในการเผชิญความจริงด้วยตนเอง	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	6

จากการสังเคราะห์วิธีการให้การปรึกษา 3 วิธี ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับการให้การปรึกษาทุกวิธี ผู้วิจัยศึกษาจากนักวิชาการและนักวิจัยที่ทำการศึกษาไว้แล้วตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปทำให้ได้ลักษณะในการให้การปรึกษาเพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดของวิธีการให้การปรึกษา ดังต่อไปนี้

(1) วิธีการให้การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ การแสดงความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองออกมา และการยอมรับการเข้าใจพฤติกรรมของตนเอง (2) วิธีการให้การปรึกษาที่เน้นเหตุผลและอารมณ์ ได้แก่ การพิจารณาปัญหาด้วยเหตุผล และการปรับเปลี่ยนวิธีคิดของตนเอง และ

(3) วิธีการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง ได้แก่ การประเมินพฤติกรรมของตนเอง การแยกแยะพฤติกรรมของตนเอง และการแสดงความกล้าในการเผชิญความจริงด้วยตัวเอง

ตอนที่ 2 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

Kaufman และEnglish (1979) ได้ให้ความหมายของ การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง ช่องว่างหรือความแตกต่างระหว่างผลผลิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับผลผลิตที่เราต้องการ และต้องการแก้ไขในขณะนั้น

Witkin (1977 อ้างถึงใน Kaufman และEnglish, 1979) กล่าวถึงการประเมินความต้องการจำเป็น รูปแบบของการประเมินความต้องการจำเป็นที่ไม่ใช่การตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่เป็นการศึกษาความต้องการ คือช่องว่างระหว่างสิ่งที่มีในปัจจุบันและความปรารถนาหรือความอยากมี

WitKin (1984, อ้างถึงใน, สุวิมล ว่องวาณิช, 2548) ได้ให้คำนิยามของความต้องการจำเป็นไว้ว่าเป็น “ความแตกต่างหรือช่องว่าง (gap) ระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่/สภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (what is) กับสิ่งที่ควรจะเป็น/สภาพที่พึงปรารถนา (what should be)”

Stufflebeam (1977, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2548) ได้ให้นิยามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในมุมมองวิเคราะห์ (analytic view) ว่าความต้องการจำเป็น หมายถึงทิศทางหรือแนวทางที่ต้องคาดว่าต้องมีการปรับปรุงจากข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากความหมายของนักวิชาการหลายท่านจะเห็นได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นการนำรูปแบบการประเมินความต้องการจำเป็นของความแตกต่างหรือช่องว่าง(gap) ระหว่างสิ่งที่มีในปัจจุบัน (what is) กับสิ่งที่ควรจะเป็น/สภาพที่พึงปรารถนา (what should be) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาตัดสินใจในการวางแผนการดำเนินงาน

แนวคิดของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2548) กล่าวถึง การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็นเป้าหมายของการวิจัยเพื่อตอบคำถามวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดความต้องการจำเป็นที่ผู้วิจัยต้องการแสวงหาโดยใช้กระบวนการวิจัย วิธีการวิจัยที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นมีขั้นตอนทางวิทยาศาสตร์ มีกระบวนการค้นหาความจริงที่เชื่อถือได้ เทคนิควิจัยอาจจะมีลักษณะเฉพาะโดยการนำเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่มาใช้หรือประยุกต์ให้สามารถกำหนดความต้องการจำเป็นที่เหมาะสมได้ ด้วยเหตุนี้จึงมีการพัฒนาวิธีวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment research) เพื่อช่วยวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และแนวทางแก้ไข

ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

Kaufman, Rojas, และ Mayer (1993) กล่าวถึง การประเมินความต้องการจำเป็นมีขั้นตอน ดังนี้ (1) ระบุช่องว่างของผลลัพธ์ในปัจจุบัน และสิ่งที่ปรารถนาในอนาคต (2) ระบุผลของความ ต้องการจำเป็นที่มาก่อน (3) เลือกสิ่งที่สำคัญที่สุดที่บุคคลต้องการ แล้ววิเคราะห์สาเหตุของความ ต้องการ สิ่งที่จะช่วยในการตัดสินใจว่าอะไรที่สามารถนำมาแก้ปัญหาความต้องการที่ถูกเลือกได้ การประเมินความต้องการจำเป็นจะสามารถตัดสินใจว่าควรจะไปที่ไหนและไปถึงเมื่อไหร่ แล้วจะารู้ ถึงเหตุผลว่าจะมุ่งหน้าไปไหน และจะรู้ถึงข้อมูลพื้นฐานที่จะวิเคราะห์ความต้องการเพื่อหาสาเหตุ

สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้กล่าวถึง กระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นแบบ สมบูรณ์ว่าประกอบด้วยขั้นตอน (1) การระบุความต้องการจำเป็น (needs identification) (2) การวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็น (needs analysis) (3) การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาความต้องการ จำเป็น (needs solution) หรือเรียกสั้นๆ ว่า การกำหนดแนวทางแก้ปัญหา ประเมินทางเลือกสู่ทางปฏิบัติ ซึ่งถือว่าเป็นขั้นสุดท้ายที่จะนำไปกำหนดความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการแก้ไข

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย การระบุความต้องการ จำเป็น การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาความต้องการจำเป็น

หลักการของการประเมินความต้องการจำเป็น

หลักการของการประเมินความต้องการจำเป็นมีดังต่อไปนี้ คือ

1. หลักความแตกต่าง (discrepancy) หมายความว่า ในกระบวนการวิจัยประเมินความ ต้องการจำเป็น ผู้วิจัย อาจจะออกแบบการวิจัยให้มีการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง กับสภาพที่ควรจะเป็น หรือออกแบบการวิจัยโดยมีนิยามของความแตกต่างแฝงอยู่ ด้วยการระบุสภาวะ ที่ไม่พึงประสงค์ แต่ไม่ได้เก็บข้อมูลในเชิงเปรียบเทียบ เนื่องจากสภาพที่พึงประสงค์กำหนดได้โดยไม่ จำเป็นต้องเก็บข้อมูล เช่น ความหิว การเจ็บป่วย อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างไม่ได้บ่งบอกความ จำเป็นเสมอไป ขึ้นอยู่กับการกำหนดระดับความสำคัญของเป้าหมายที่พึงประสงค์ หากกำหนดไว้สูง มากความแตกต่างนั้นก็อาจไม่ใช่ความต้องการจำเป็น เพราะฉะนั้นในการวิจัยประเมินความต้องการ จำเป็นต้องมีการกำหนดเป้าหมายให้อยู่ในระดับที่ต่ำสุดที่จะขาดแคลนไม่ได้ มิฉะนั้นจะเกิดความเสียหาย

2. หลักความสำคัญ (importance) หมายความว่า สิ่งที่เป็นความต้องการจำเป็นต้องมีความ สำคัญมาก ต้องได้รับการตอบสนอง และความต้องการจำเป็นต้องมีการจัดลำดับความสำคัญ ไม่ว่าผู้วิจัยจะดำเนินการในกิจกรรมการระบุความต้องการจำเป็น (needs identification) กิจกรรม การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (needs analysis) หรือกิจกรรมการกำหนด วิธีการแก้ไขความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้น (needs solution) จะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของ

ผลการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในทุกกิจกรรม กล่าวคือ ผลการวิจัยจากกิจกรรมกำหนดความต้องการจำเป็นจะได้ความจำเป็นมากมาย จึงต้องการจัดลำดับความจำเป็นที่สำคัญที่สุด ผลการวิเคราะห์สาเหตุ ก็ต้องจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุว่าสาเหตุใดเป็นสาเหตุหลัก การกำหนดวิธีการปัญหา จะพบว่าวิธีการปัญหาหลายทางเลือก ผู้วิจัยต้องเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด

เมื่ออิงหลักการทั้งสองหลักการในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น กระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นโดยทั่วไปจึงควรประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงานที่จำแนกออกได้เป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) การศึกษาสิ่งที่มุ่งหวัง (what should be) (2) การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (what is) (3) การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จากสิ่งที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง (gap) และจัดลำดับความสำคัญของผลที่เกิดขึ้น เพื่อกำหนดเป็นความต้องการจำเป็น (4) การวิเคราะห์สาเหตุทำให้เกิดความแตกต่าง (ปัญหา) และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องจำเป็น (5) การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องจำเป็นที่วิเคราะห์ได้จากการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

วิธีการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

วิธีการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นมีรูปแบบการดำเนินการหลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเชิงสำรวจ

การวิจัยสำรวจเป็นวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับการใช้ในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อระบุความต้องการจำเป็น วิเคราะห์สาเหตุ และกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา นอกจากนี้ยังนำไปใช้ในสถานการณ์ของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นระดับองค์กรเนื่องจากต้องมีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร การสำรวจเป็นการเก็บข้อมูลในแนวกว้างจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจได้รับผลกระทบหรือไม่ได้รับผลกระทบจากปัญหานั้นๆ ก็ได้ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต เป็นต้น รูปแบบของการตอบข้อมูลในแบบสอบถามสำหรับประเมินความต้องการจำเป็นมี 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ (1) รูปแบบของการตอบข้อมูลชุดเดียวหรือการตอบสนองเดียว (single-response format) หมายถึง แบบสอบถามที่ใช้ข้อความให้ตอบในรูปมาตราประมาณค่า โดยให้การตอบคำถามเพียงชุดเดียว (2) รูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่ (dual-response format) หมายถึง แบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปมาตราประมาณค่า โดยให้ตอบข้อมูลสองชุด เช่น ให้ระบุสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2545)

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นที่ต้องพิจารณา 3 ประเด็น คือ (1) เกณฑ์การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ประชากรที่กำหนดขึ้นอย่างน้อยต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งที่ทำให้ประชากรนั้นแตกต่างไปจากกลุ่มอื่น การกำหนดกลุ่มตัวอย่างต้องคำนึงถึงความเป็นจริงที่สามารถกระทำได้ (2) การกำหนดคุณสมบัติของเป้าหมาย มีเกณฑ์สำหรับคัดเลือก คือ คุณสมบัติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง (Soriano, 1995; Tuckman, 1994, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2548) (3) การกำหนดหน่วยการวิเคราะห์ คือ ลักษณะหรือระดับหรือกรอบของประชากรที่อ้างอิงผลการวิจัย ผู้วิจัยต้องกำหนดกรอบการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง (sampling frame) ที่ชัดเจน กรอบการสุ่มอาจจะเป็นรายชื่อโรงเรียน ถ้าหน่วยการวิเคราะห์เป็นโรงเรียน หรือเลขที่ห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน ถ้าหน่วยการวิเคราะห์คือห้องเรียน หรือรายชื่อนักเรียน ถ้าหน่วยการวิเคราะห์คือ นักเรียน

2. การจัดลำดับความสำคัญ

การจัดลำดับความสำคัญ (priority setting) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความต้องการจำเป็น เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากในการจัดสรรทรัพยากรในการแก้ปัญหาที่มีความสำคัญสูงสุด ด้วยเหตุนี้การประเมินความต้องการจำเป็นจึงได้พัฒนาวิธีการจัดเรียงปัญหาหรือความต้องการจำเป็นหลายวิธี วิธีการที่ใช้มากที่สุดในการศึกษาคือ วิธีการที่ใช้หลักการโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งมีการรวบรวมวิธีการตอบสนองคู่

สุวิมล ว่องวาณิช (2548) เสนอหลักการของการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ควรจะใช้วิธีการหลายๆแบบ วิธีการที่ดีควรเป็นวิธีการเชิงระบบ สามารถเรียงลำดับได้ทั้งระยะยาวและระยะสั้น จัดลำดับของความต้องการจำเป็นได้ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งในงานวิจัยได้จัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้วิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง เป็นวิธีการที่หาค่าผลต่างของ (I-D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548)

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D$$

โดย PNI หมายถึง ดัชนีอันดับความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index)

D (Degree of success) หมายถึง ระดับความสำเร็จหรือสัมฤทธิ์ผลหรือสภาพที่มีอยู่จริง

I (Importance) หมายถึง ระดับความสำคัญหรือระดับความคาดหวังหรือสภาพที่ควรจะเป็นจริงในปัจจุบัน

3. การวิเคราะห์สาเหตุ

สุวิมล ว่องวานิช (2548) กล่าวถึง การวิเคราะห์สาเหตุเป็นส่วนหนึ่งของความต้องการจำเป็นที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดสาเหตุที่เป็นไปได้ทั้งหมดที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของสาเหตุว่าสาเหตุใดมีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นหลักของวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นคือ การเก็บข้อมูลไม่ว่าจะเป็นเชิงปริมาณหรือคุณภาพที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ดังนั้น หากใช้การวิจัยเชิงปริมาณในการวิเคราะห์สาเหตุ ต้องมีการศึกษาเอกสารหรือผลการวิจัยหรือใช้ผลการวิจัยหรือข้อมูลที่มีอยู่ในการระบุสาเหตุที่เป็นไปได้ทั้งหมด แต่หากใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น จากกระบวนการกลุ่ม ผู้เข้าร่วมจะต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับบริบท สถานการณ์ที่ทำการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น มีการระดมความคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกำหนดสาเหตุ

การวิเคราะห์สาเหตุด้วยกระบวนการดังต่อไปนี้

1. กระบวนการกลุ่ม

กระบวนการกลุ่ม (group process) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มบุคคลขนาดไม่ใหญ่มากนัก ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญและมีความรอบรู้สภาพปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในบริบทนั้น สามารถให้ข้อมูลที่แสดงความต้องการจำเป็นได้เป็นอย่างดี เช่น เทคนิคกลุ่มสมมติ (nominal group technique), การระดมความคิดโดยใช้เทคนิคเสียงจากภาพ (photovoice technique), การระดมความคิดโดยใช้แผนที่โน้ต (concept mapping) (สุวิมล ว่องวานิช, 2541) ในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (complete needs assessment research) สามารถใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานหรือที่เรียกว่าวิจัยบูรณาการ เช่น การวิจัยสำรวจ การวิจัยบรรยาย การวิจัยอนาคต หรือการให้ข้อมูลทุกข้อมูมิในการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้คำตอบที่ครบถ้วนทั้งการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุ และการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหา ขั้นตอนของการวิจัย โดยมีการดำเนินที่จำแนกได้เป็น 9 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัย และคำถามวิจัย การเลือกสมาชิกที่เข้าร่วมกระบวนการกลุ่ม การกำหนดประเด็นสำหรับระดมความคิด อภิปราย การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการระดมความคิด และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การเสนอผลการประเมินความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

นิตา ชูโต (2548) ได้ให้ความหมายและแนวคิดของ กระบวนการกลุ่ม หมายถึง การสัมภาษณ์ที่กระทำกับคนกลุ่มเล็กประมาณ 6 - 8 คน เกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะโดยใช้เวลาน้อยๆ ประมาณ 0.5 - 2 ชม. การสัมภาษณ์กลุ่มใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพนี้สามารถจัดกระทำได้ เช่น การสัมภาษณ์ที่มุ่งในประเด็นปัญหาวิจัยเพื่อได้ข้อมูลจากกลุ่ม โดยจัดกลุ่มเล็กๆของกลุ่มคนที่

คล้ายคลึงกัน (homogeneous) และมีผู้ดำเนินการ (moderator) ป้อนคำถามเกี่ยวกับหัวข้อวิจัย 2 - 3 ประเด็น ให้กลุ่มตอบ ฉะนั้นคนในกลุ่มจะได้ยินคำตอบของคนอื่น ๆ แล้วก็ให้คำตอบที่เห็นด้วยเพิ่มเติมหรือขัดแย้งก็ได้ ฯลฯ ในขณะที่ผู้ดำเนินการจะเป็นผู้สัมภาษณ์ซักไซ้และตะล่อม กล่อมเกลา ให้มุมมองของทุกๆ คนมีโอกาสสะท้อนออก พร้อมกับมีผู้ช่วยวิจัยจดบันทึกปฏิกิริยาได้ตอบและปฏิสัมพันธ์ของคนในกลุ่มไว้ นอกเหนือจากบันทึกเสียง หรือบันทึกวีดิทัศน์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มจะเป็นข้อมูลที่ลุ่มลึกด้วยความคิดและประสบการณ์ของคนในกลุ่ม (emic) ขณะที่ผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ต้องพยายามให้คำถามที่ใช้ป้อนหรือซักไซ้ได้เสียง กระตุ้น ฯลฯ นั้นสะท้อนความคิดเห็นแบบของคนภายนอก (etic) น้อยที่สุดและถ้าผู้ดำเนินการสัมภาษณ์เห็นว่าข้อมูลที่ได้ยังไม่สมบูรณ์ก็สามารถจะสัมภาษณ์กลุ่มซ้ำได้อีกในโอกาสต่อไป หรือในฉากอื่นๆ หรือกับกลุ่มอื่น การสัมภาษณ์กลุ่มนอกจากจะใช้เป็นวิธีการเก็บข้อมูลแล้ว ยังใช้เป็นกระบวนการตรวจสอบในวิธีการสามเส้า (triangulation) ผลการเก็บข้อมูลในหัวเรื่องเดียวกันหรือของผลการวิจัยด้วยวิธีการอื่นๆ ได้

สุภาวศ์ จันทวานิช (2549) กล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานเพื่อใช้ในการการศึกษาเฉพาะกรณีเชิงพหุ (multiple case study) เป็นการเปรียบเทียบข้อมูล คือการแสวงหาความเหมือนและความแตกต่างที่มีอยู่ในคุณลักษณะ (qualities) หรือคุณสมบัติ (attributes) ของข้อมูลตั้งแต่สองชุดขึ้นไปอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างข้อสรุปที่กล่าวถึงลักษณะร่วมและแตกต่างของข้อมูลสองชุดนั้น ข้อสรุปจะมีความเป็นนามธรรมมากกว่าเดิม และเริ่มมีความสามารถที่จะนำไปใช้สรุป (generalize) ได้มากกว่าหนึ่งกรณี อย่างไรก็ตามในการหาความเหมือนและความแตกต่างของคุณลักษณะของข้อมูลนี้ จำเป็นต้องมีการเชื่อมโยงเพื่อนำไปสู่การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic induction) คือวิธีการสร้างข้อสรุปทั่วไปที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างตัวแปรตั้งแต่สองตัวขึ้นไป โดยใช้กรณีศึกษาหรือแหล่งข้อมูลจำนวนหนึ่งเป็นหลัก แล้วกล่าวอ้างความจริงทั่วไปขึ้นจากความจริงเฉพาะของข้อมูลชุดดังกล่าว

กล่าวโดยสรุป การวิเคราะห์สาเหตุ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดสาเหตุที่เป็นไปได้ทั้งหมดที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของสาเหตุว่าสาเหตุใดมีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นหลักของวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากลุ่มเพื่อหาสาเหตุของความต้องการจำเป็นจากหลายกรณีศึกษาโดยกระบวนการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มหาความเหมือนและความแตกต่างเพื่อนำไปสู่การสร้างข้อสรุป

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการให้การปรึกษา มีดังนี้

Aluede และ Imonikhe (2002) ได้ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจในบทบาทของผู้ให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาและครู มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณสมบัติของผู้ให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้การปรึกษาควรเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ให้การปรึกษาในโรงเรียนให้ชัดเจน มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติที่ดีในการให้การปรึกษาซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัศึกษามีประสิทธิภาพ

Chery และ Robert (2007) ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังของนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางเกี่ยวกับการให้การปรึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ตรวจสอบโครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับความคาดหวังของการให้การปรึกษา และมาตราส่วนประมาณค่าของความคาดหวังเกี่ยวกับการให้การปรึกษากลุ่มตัวอย่างของนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง (2) ประมาณค่าความสอดคล้องในข้อคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังของการปรึกษาด้วยกลุ่มอายุ (3) ประเมินความแตกต่างของกลุ่มอายุ หรือเชื้อชาติเกี่ยวกับความคาดหวังเกี่ยวกับการให้การปรึกษา และ(4) สำรวจความสัมพันธ์ของคะแนนความคาดหวังเกี่ยวกับประสบการณ์การให้การปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังในการให้การปรึกษาที่ได้รับการวิเคราะห์ด้วยองค์ประกอบสองขั้นตอนมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก $r = .71$ (2) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างเพศชายกับเพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเพศชายมีความคาดหวังเกี่ยวกับการปรึกษามากกว่าเพศหญิง (3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติกับอายุ พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ(4) ผลการวิเคราะห์หุระดับเกี่ยวกับการให้การปรึกษาเป็นตัวแปรหลัก พบว่า ประสบการณ์การให้การปรึกษา เพศ และนักเรียนมีความคาดหวังในบทบาทของผู้ให้การปรึกษาอธิบายความผันแปรการให้การปรึกษาในอนาคต ($R^2 = .32$)

Desmond, West, และBubbenzer (2006) ได้ศึกษาเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพทางวิชาชีพผู้ให้การปรึกษาในโรงเรียนโดยการฝึกความชำนาญของผู้ที่ให้การปรึกษาในโรงเรียนที่ไม่ประสบการณ์ในการให้การปรึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผู้ที่ให้การปรึกษาในโรงเรียนไม่มีประสบการณ์การให้การปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะการสื่อสารมีความจำเป็นในการให้การปรึกษาแก่นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะผู้บริหาร และการเปิดโอกาสในการเรียนรู้ การมีประสบการณ์ในการให้การปรึกษาทำให้ผู้ให้การปรึกษาเกิดความมั่นใจ และเกิดการพัฒนาทางวิชาชีพการให้การปรึกษา

จากรูวรรณ ธีระวิชัย (2541) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดบริการแนะแนวของครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า (1) มีปัญหาในการจัดบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ได้แก่ ปัญหาที่มีอยู่ในระดับมากคือ ปัญหาแหล่งบริการให้เยี่ยมแบบสอบถามที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ความร่วมมือของคณะครูและการจัดบริการสนเทศ การขาดการสนับสนุนและความสนใจจากผู้บริหารในการจัดบริการให้การศึกษา รวมทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการจัดวางตัวบุคคล (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดบริการต่างๆ ของครูแนะแนว พบว่า ครูแนะแนวทำงานหลายด้าน มีคาบเวลาในการสอนมากจึงทำให้ครูไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมแนะแนวที่สำคัญ ครูแนะแนวไม่ได้จบบริชาเอกแนะแนวโดยตรง จึงทำให้งานแนะแนวไม่บรรลุเท่าที่ควร ขณะเดียวกันยังขาดงบประมาณสนับสนุน

นุชนาถ จิตตรัตน์เสนีย์ (2541) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาในการจัดบริการแนะแนวของครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดบริการแนะแนวของครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาในการจัดบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ พบว่าปัญหาที่ครูแนะแนวพบมากที่สุดคือ ปัญหาการร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล การจัดสนเทศ ครูแนะแนวไม่มีสื่อบทความ นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ โสตทัศนอุปกรณ์ วิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ คอมพิวเตอร์ และปัญหาในการให้การศึกษา ด้านพฤติกรรมและระเบียบวินัย รวมถึงบริการที่ครูแนะแนวมีปัญหาด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดบริการจัดวางตัวบุคคล อีกทั้งการจัดทำแบบสอบถามเพื่อขอข้อมูลในการศึกษาต่อ การประชาสัมพันธ์ งานแนะแนวในโรงเรียน (2) ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดบริการต่างๆ ของครูแนะแนว พบว่าครูแนะแนวต้องการได้เข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับงานแนะแนว และมุ่งให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการแนะแนวโดยให้การสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์ ด้านการแนะแนว และงบประมาณ

พจนันรีชา คำมี (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านทั่วไปเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้คือ การขาดงบประมาณที่จะสนับสนุนงานทางด้านแนะแนว ปัญหาด้านบริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคลคือ การขาดเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ปัญหาด้านบริหารให้คำปรึกษาคือ ปัญหาที่ให้

คำปรึกษาแก่นักเรียนในการเรียนต่อและอาชีพ ปัญหาด้านการจัดวางตัวบุคคลคือการติดต่อประสานงานหาแหล่งเงินทุนให้นักเรียน และปัญหาด้านบริการติดตามผลคือ การติดตามผลนักเรียนที่ขาดเรียน

ไชยา เบญจวรรณ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของครูแนะแนวตามความคาดหวังของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนพระหฤทัย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของครูแนะแนวตามความคาดหวังของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนพระหฤทัย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษา มีความคาดหวังในคุณลักษณะของครูแนะแนวอยู่ในระดับมากที่สุด 7 ด้านคือ ด้านบุคลิกลักษณะ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านการดำเนินชีวิต ด้านการสนทนากิจกรรมแนะแนว และด้านทักษะการแนะแนว

จรรยา ใจศรี (2543) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานของครูแนะแนวโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของครูแนะแนวโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาในการปฏิบัติงานของครูแนะแนว ด้านรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านบริการสนเทศ ด้านบริการให้การศึกษา ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล และด้านบริการติดตามผล ครูแนะแนวมีปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก (2) ปัญหาและข้อเสนอแนะพบว่าครูแนะแนวไม่มีเวลาปฏิบัติงาน ทำให้ปฏิบัติงานได้ไม่ต่อเนื่อง ควรมีการจัดอัตรากำลังและมีการกำหนดภาระงานให้เหมาะสมจะทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สิริรัตน์ ฤทธิแสง (2543) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทหน้าที่ของครูแนะแนว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทหน้าที่ของครูแนะแนวในโรงเรียนของผู้บริหารในโรงเรียนขนาดต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโดยส่วนรวมและจำแนกตามขนาดของโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้านคือ ด้านการประสานงานกับสถาบันและบุคลากรในชุมชน ด้านการเผยแพร่กิจกรรมแนะแนว ด้านการประสานงานกับครูและบุคลากรในโรงเรียน และการประสานงานกับผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง และอีก 3 ด้านที่เหลืออยู่ในระดับมากที่สุด คือ การประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนวให้นักเรียน และด้านการประเมินผลงานแนะแนวและการวิจัย

พันธ์สิริ วงศ์รัตนกมล (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานของครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัญหาในการปฏิบัติงานของครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย

พบว่า ครูแนะแนวมีปัญหาในการปฏิบัติงานแนะแนวอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 บริการคือ บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้การปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคลและบริการติดตามผล ส่วนปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ขาดบุคลากรด้านการแนะแนว ครูแนะแนวไม่ค่อยมีเวลาปฏิบัติงานแนะแนว และมีปัญหาในการติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษา

จิราพร จุปรวงค์ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบสภาพปัญหาและการบริการแนะแนวตามการรับรู้ของครูผู้สอนและครูแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาและการบริการแนะแนวตามการรับรู้ของครูผู้สอนและครูแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเด็นต่างๆ ดังนี้ (1) สภาพโดยทั่วไปของบริการแนะแนว (2) ปัญหาในการบริการแนะแนว (3) การเปรียบเทียบสภาพปัญหาและการบริการแนะแนวตามการรับรู้ของครูผู้สอนและครูแนะแนว ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการบริการแนะแนวของข้าราชการครูในโรงเรียนมีการบริการที่สม่ำเสมอคือ การบริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้การปรึกษา และบริการจัดวางตัวบุคคลยกเว้นบริการติดตามผลซึ่งมีบริการในบางครั้ง (2) ปัญหาในการบริการแนะแนวของข้าราชการครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นดังนี้ การแนะแนวในโรงเรียนมีความจำเป็นมาก ควรมีการกำหนดแผนงานแนะแนวให้ครบถ้วนชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานแนะแนวของโรงเรียน จัดห้องแนะแนวเป็นเอกเทศโดยเฉพาะ การแก้ปัญหาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ ควรจัดทำแผนการแนะแนวให้ชัดเจน มีการติดตามประเมินผลอย่างรูปธรรม การประสานงานระหว่างครูแนะแนว ผู้บริหารคณะครูอาจารย์และผู้ปกครอง ควรจัดประชุมเพื่อหามาตรการหรือแนวทางร่วมกัน ข้าราชการครูควมรู้ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานแนะแนว ควรเข้าร่วมการอบรม และขอคำปรึกษาจากเพื่อนครูที่มีความรู้ ในกรณีที่นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ ควรจัดห้องแนะแนวที่น่าสนใจ นำไปใช้บริการและเพิ่มข้อมูลให้เพียงพอ (3) การเปรียบเทียบสภาพปัญหาและการบริการแนะแนวในโรงเรียน ปรากฏว่า ครูผู้สอนและครูแนะแนวมีการปฏิบัติงานในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำเนียร สมอ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง แนวปฏิบัติงานให้คำปรึกษาของโรงเรียนเชียงรายวิทยาคม จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ครู และผู้บริหารเกี่ยวกับ ระบบการจัดบริการให้คำปรึกษา และเพื่อจัดทำแนวปฏิบัติงานจัดบริการให้คำปรึกษาของโรงเรียนเชียงรายวิทยาคม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน 4 คน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ จำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบงานการให้คำปรึกษาจำนวน 4 คน กรรมการนักเรียน จำนวน 10 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการการให้คำปรึกษา จำนวน 5 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน ครู และผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการบริการให้คำปรึกษาของโรงเรียนเชียงรายวิทยาคม ด้านทรัพยากรการบริการให้คำปรึกษา คือ สถานที่ให้บริการควรเป็นห้องการให้คำปรึกษา ผู้ให้บริการควรประกอบด้วย

อาจารย์ประจำวิชา อาจารย์ประจำชั้น ครูการให้คำปรึกษา โดยให้คำปรึกษาควรมีประสบการณ์ มีความรู้ในการให้คำปรึกษาด้านกระบวนการให้คำปรึกษาควรมีการทำความเข้าใจข้อตกลงในการให้คำปรึกษา มีการสำรวจผลการให้คำปรึกษาทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยนักเรียนเป็นผู้กำหนดเวลา และผู้ให้คำปรึกษากำหนดตารางเวลาในการให้คำปรึกษา ผู้ให้ปรึกษากำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสม และมีการจัดบริการให้คำปรึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านปฏิบัติตนและด้านอื่นๆสำหรับแนวทางปฏิบัติงานให้คำปรึกษาของโรงเรียน เชียงรายวิทยาคม กำหนดให้มีคู่มือการให้คำปรึกษาปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ด้านปัจจัยการให้บริการให้คำปรึกษา ด้านการจัดการขอรับบริการให้คำปรึกษาของนักเรียน และด้านผลผลิตเน้นวิธีการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาอย่างหลากหลาย

กมลวรรณ เทียงธรรม (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานแนะแนวตามทัศนคติของผู้บริหาร และครูแนะแนว 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวก และการประเมินผล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์การทำงาน และสาขาวิชาที่จบการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวม มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกวิเคราะห์ที่เป็นรายด้าน พบว่าด้านการวางแผน มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนด้าน การจัดองค์กร การจัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวก และการประเมินผลมีสภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง (2) ปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน (3) ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานแนะแนว ผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนว ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนว ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนว ที่จบสาขาวิชาต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุญนัทส บุญไทร (2546) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพและประเภทของโรงเรียนโดยศึกษาจากการจัดบริการทั้ง 5 ด้าน คือ บริการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านบริการสนเทศ ด้านบริการให้การศึกษา ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล และด้านบริการติดตามและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับ

ปานกลางทุกด้าน (2) ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่มีสถานภาพต่างกัน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่มีประเภทโรงเรียนต่างกัน โดยรวมและราย ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) แนวทางการแก้ปัญหาการจัดบริการแนะแนว ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ด้านบริการเก็บรวบรวมข้อมูล นักเรียนเป็นรายบุคคล ได้แก่ เพิ่มปริมาณเครื่องมือ อุปกรณ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านบริการสนเทศ ได้แก่ รวบรวมข้อมูลจากสถาบันต่างๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนให้ทันสมัยและทันต่อสถานการณ์ ด้าน บริการให้การปรึกษา ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมครูผู้ให้การปรึกษาเข้าอบรมเทคนิคใหม่ของการให้การปรึกษาอยู่ เสมอๆ ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล ได้แก่ ติดตามนักเรียนที่ได้รับการจัดวางตัวบุคคลไปแล้วอย่างต่อเนื่อง และ จริงจัง และด้านบริการติดตามและประเมินผล ได้แก่ การจัดทำแบบติดตามและประเมินผลให้ครบถ้วนสมบูรณ์

เพชรสุดา เพชรไธ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถภาพในการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนว การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและพัฒนาสมรรถภาพในการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนว ผล การศึกษาพบว่า (1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของสมรรถภาพในการให้คำปรึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา เจตคติต่อการให้คำปรึกษา ความรู้เกี่ยวกับการให้ คำปรึกษา และทักษะในการให้คำปรึกษา โมเดลโครงสร้างสมรรถภาพในการให้คำปรึกษา มีค่าความ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และสามารถวัดองค์ประกอบของสมรรถภาพในการให้คำปรึกษาได้ (2) ครูแนะแนวในโรงเรียน มัธยมศึกษาไม่มีวุฒิทางการให้คำปรึกษาหรือจิตวิทยาการให้คำปรึกษา จำนวน 152 คน มีสมรรถภาพใน การให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย สมรรถภาพในการให้คำปรึกษาด้านเจตคติต่อการให้คำปรึกษาและ ความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนสมรรถภาพในการให้คำปรึกษาด้านคุณลักษณะของ ผู้ให้คำปรึกษา และด้านทักษะในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับน้อย (3) หลังจากได้รับการพัฒนาสมรรถภาพใน การให้คำปรึกษาตามโปรแกรมการพัฒนาสมรรถภาพการให้คำปรึกษา ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ ไม่มีวุฒิทางการให้คำปรึกษาหรือจิตวิทยาการให้คำปรึกษา จำนวน 14 คน มีสมรรถภาพการให้ คำปรึกษาโดยรวมและรายด้านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าโปรแกรมการพัฒนา สมรรถภาพในการให้คำปรึกษามีผลให้สมรรถภาพในการให้คำปรึกษาของครูแนะแนวเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

อุษณีย์ สุกุณา (2547) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการแนะแนวของครูแนะแนวในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมการแนะแนวของครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านการจัดบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

พบว่ายังไม่ได้รับความร่วมมือจากคณะครูในโรงเรียนเท่าที่ควร เนื่องจากครูครูแนะแนว และคณะครูในโรงเรียนมีชั่วโมงสอนมาก และมีภาระงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายมากเกินไป ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนส่งเสริม เนื่องจากไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของงานการแนะแนว (2) ด้านการจัดบริการสารสนเทศ พบว่า โรงเรียนสามารถจัดครอบคลุมได้ครบทั้ง 3 ด้าน แต่เน้นการจัดบริการสารสนเทศเฉพาะด้านการศึกษา ด้านส่วนตัวและสังคมมากกว่าบริการสารสนเทศด้านอาชีพ (3) ด้านบริการปรึกษา พบว่า ไม่มีห้องให้คำปรึกษา หรือห้องการให้คำปรึกษา หรือมุมที่เป็นสัดส่วน ครูแนะแนวขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการเทคนิควิธีการให้คำปรึกษา และนักเรียนไม่มีความศรัทธาและไม่ไว้วางใจในตัวครูแนะแนว และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจเข้ารับบริการปรึกษา (4) ด้านการจัดวางตัวบุคคล พบว่า ไม่ได้รับความสนใจอย่างจริงจัง เนื่องจากขาดความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น วัสดุ และตัวบุคคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรง และโรงเรียนไม่มีแบบทดสอบ แบบสำรวจความสนใจของนักเรียนโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย 5) ด้านบริการติดตามผล พบว่า ได้รับความร่วมมือน้อยมากจากนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว และโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการแนะแนวเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

รุ่งฟ้า เวชทรัพย์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการดำเนินการแนะแนวของสถานศึกษาในเขตอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ปัญหาการดำเนินการแนะแนวของสถานศึกษาในเขตอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาการดำเนินการแนะแนวของสถานศึกษาในเขตอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง (2) ปัญหาการดำเนินการแนะแนวของสถานศึกษาในเขตอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนวและครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานแนะแนวมากกว่าครูแนะแนวและครูผู้สอน

อุทัย โยชน์เมืองไพร (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานแนะแนวด้านบุคลิกภาพ โรงเรียนห้วยทราย อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้คือ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานแนะแนวด้านบุคลิกภาพ โรงเรียนห้วยทราย อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้งานแนะแนวด้านบุคลิกภาพปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้สะดวกรวดเร็วขึ้น กลยุทธ์ที่นำมาใช้ในการพัฒนา ได้แก่ การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ และการนิเทศแบบเพลินดี วิธีการศึกษาขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า จากการดำเนินการตามกลยุทธ์การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิผล และการนิเทศแบบเพลินดี ทำให้มีคณะทำงานที่ดี รู้จักการทำงานเป็นทีมเข้าใจบทบาทและได้รับมอบหมายงานตามความสามารถ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยยึดหลักประชาธิปไตย มีการปรึกษาหารือกัน มีการนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง บรรยากาศการทำงานเป็นไปด้วยความเป็นมิตร มีการร่วมแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมถึงการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้การดำเนินงานการให้คำปรึกษาด้านบุคลิกภาพสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนและมีคุณภาพ รวมทั้ง 5 บริการเป็นกระบวนการต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน มีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้น และการบริการสะดวกรวดเร็วเพิ่มมากขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยจึงทำการรวบรวมองค์ประกอบที่มีความสำคัญเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการบริการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขอบข่ายการให้การปรึกษา	Aluede และ Imonikhe(2002)	Desmond, West และBubbenzer(2006)	จารุวรรณ ธีระวิทย์(2541)	นุชนาถ จิตต์รัตน์เส็นย์(2541)	แสงระวี เบนจินดา(2542)	กาญจนา วงษ์สวรรค์(2542)	พจนปรีชา คัม(2542)	ไชยา เบนจวรรณ(2542)	จริยา ใจศิริ(2543)	สิริรัตน์ ฤทธิแสง(2543)	มัทนา ไชยาลักษณ์(2543)	ลำดวน คุณา(2543)	พันธลีย์ วงศ์รัตนกุล(2544)	จิราพร จูปร่างค์(2545)	ชัชรัตน์ แก้วแสนสุข(2545)	บุญกมล บุญโทร(2546)	กมลวรรณ เทียงธรรม(2546)	อุษณีย์ สฤณา(2547)	เพชรสุดา เพชรใส (2547)	รุ่งฟ้า เวชทรัพย์(2548)	รวม
1. กระบวนการเทคนิค และวิธีการ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	13
2. คุณลักษณะ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	5
3. การวางแผน																					
- การประชาสัมพันธ์			/	/												/					3
- การประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง		/						/	/	/	/	/	/	/	/				/		7
- การสนับสนุนด้านสื่อ และงบประมาณ			/	/			/						/			/					5
- เวลา			/	/				/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	9
- สถานที่								/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	8
- เครื่องมือ						/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	5

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการรวบรวมองค์ประกอบที่มีความสำคัญเกี่ยวกับบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา และมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบในการให้การปรึกษาไว้ตั้งแต่ 3 ท่านขึ้นไป (จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากตารางที่ 2.4) เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุม 3 ด้านดังต่อไปนี้

ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกมาของครูแนะแนวที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษาซึ่งประกอบด้วย การเข้าใจตนเองและผู้อื่น ความเป็นมิตรกับผู้อื่น การปรับตัวและพัฒนาตนเอง ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น สุขภาพจิตดี อารมณ์ดี และความจริงจัง ความสามารถในการคิด ความสุขุม และความเป็นกลาง (จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากตารางที่ 2.1 และ 2.4)

ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึงการประชาสัมพันธ์ การประสานงานกับบุคลากรภายในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การจัดเวลาในการให้การปรึกษา การสร้างบรรยากาศที่เอื้อในการให้การปรึกษา การจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ประกอบการให้การปรึกษา (จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากตารางที่ 2.4)

ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึงกระบวนการให้การปรึกษา เทคนิคการให้การปรึกษา และวิธีการให้การปรึกษา (จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากตารางที่ 2.4)

กระบวนการให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษาที่แสดงถึง การปฏิบัติตามขั้นตอนในกระบวนการให้การปรึกษาประกอบด้วย การสร้างสัมพันธภาพ การวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดเป้าหมาย การแก้ปัญหา และการยุติกระบวนการให้การปรึกษา ซึ่งจะดำเนินต่อไปจนสำเร็จการให้การปรึกษา (จากการสังเคราะห์กระบวนการให้การปรึกษาของ Nystul, 2003 และจิน แมรี, 2538)

เทคนิคการให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษาที่แสดงถึง การใส่ใจด้วยภาษาท่าทางและภาษาพูด การเจียม การตั้งคำถาม การทวนซ้ำ การสะท้อนความรู้สึก การสรุปความ การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การชี้ผลที่ตามมา (จากการสังเคราะห์กระบวนการให้การปรึกษาของ Nystul, 2003 และจิน แมรี, 2538)

วิธีการให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติตามหลักการตามบทบาทของแต่ละวิธีการให้การปรึกษา ได้แก่ การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง การให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ และการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง (จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากตารางที่ 2.3)

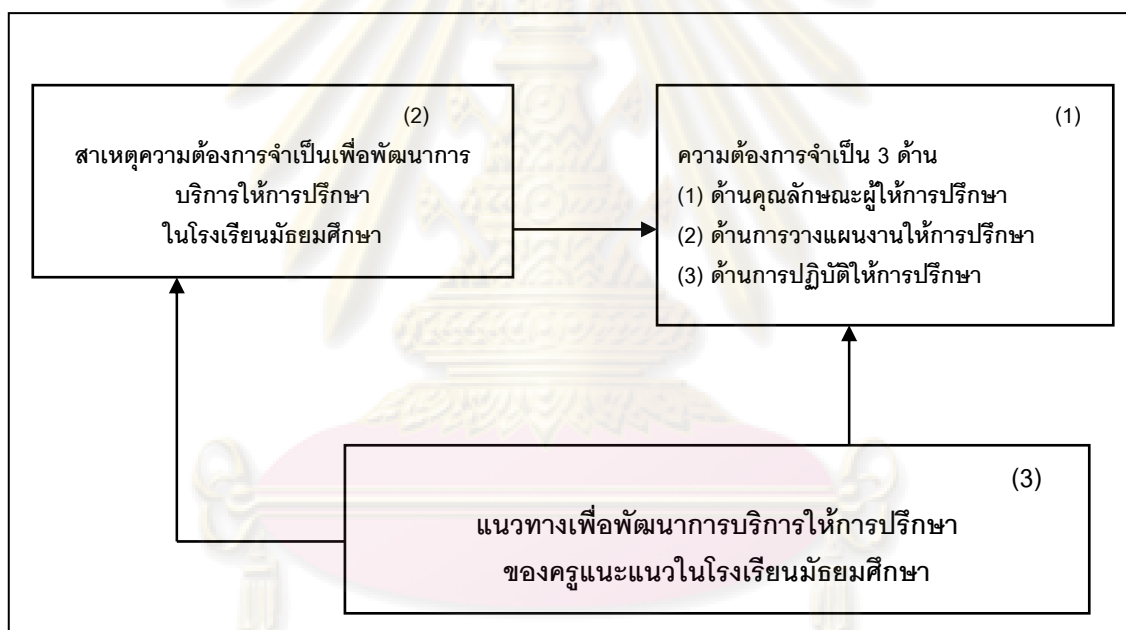
การให้การศึกษแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึงการช่วยนักเรียนให้แสดงความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองออกมา การยอมรับการเข้าใจพฤติกรรมของตนเอง

การให้การศึกษแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึงการช่วยนักเรียนให้สามารถพิจารณาปัญหาด้วยเหตุผล และการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเอง

การให้การศึกษแบบเผชิญความจริง หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึงการช่วยนักเรียนให้สามารถประเมินพฤติกรรมของตนเอง การแยกแยะพฤติกรรมของตนเอง และการแสดงความกล้าในการเผชิญความจริงด้วยตัวเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงดังแผนภาพที่ 2.1

แผนภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย



จากแผนภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

(1) การระบุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย (1) ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา (2) ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา (3) ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

(2) การหาสาเหตุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

(3) การหาแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา (2) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา (3) เพื่อเสนอแนวเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (complete needs assessment) ประกอบด้วย การกำหนดความต้องการจำเป็น (needs identification) การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (needs analysis) เพื่อศึกษาสาเหตุที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา และการกำหนดแนวทางการพัฒนาความต้องการจำเป็น (needs solution) เพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ออกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วยวิธีการสำรวจ ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา และขั้นตอนที่ 3 การกำหนดแนวทางในการสนองความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัศึกษามีขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5,365 คน (จากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ online: <http://www.obec.go.th/new> ณ วันที่ 1 มกราคม 2551)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) โดยดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้สูตรของ Yamane (1967) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยใช้สูตรหาขนาดตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N = ขนาดของประชากร
n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
e² = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{5,365}{1 + (5,365)(.05)^2} = 372$$

ดังนั้นกำหนดให้ค่าความคลาดเคลื่อนเท่าที่ยอมรับได้เท่ากับ .05 จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 372 คน เพื่อความแข็งแกร่งของข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดังนั้นผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 520 คน เพื่อป้องกันปัญหาในด้านอัตราการตอบกลับ

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามภูมิภาค 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ แสดงดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จังหวัดที่สุ่มได้จากแต่ละภูมิภาค

ภูมิภาค	จังหวัดที่สุ่มได้
ภาคเหนือ	เชียงใหม่ อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี เพชรบูรณ์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ ขอนแก่น อุรธานี
ภาคกลาง	กรุงเทพมหานคร นนทบุรี อโยธยา ราชบุรี สุพรรณบุรี
ภาคใต้	นครศรีธรรมราช กระบี่ สุราษฎร์ธานี สงขลา พัทลุง

2.2 สุ่มโรงเรียนในแต่ละภูมิภาคตามขนาดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ใช้เกณฑ์การจำแนกขนาดโรงเรียนของสภาการศึกษา (2548) โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวน

นักเรียน 500 - 1,000 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1,000 คนขึ้นไป โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ได้โรงเรียนขนาดเล็ก 120 โรงเรียน วิทยาลัยขนาดใหญ่ 200 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 200 โรงเรียน แสดงดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนโรงเรียนที่สุ่มได้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ภาค/จังหวัด	ขนาดโรงเรียน							
	เล็ก		กลาง		ใหญ่		รวม	
	จำนวน	ตอบกลับ	จำนวน	ตอบกลับ	จำนวน	ตอบกลับ	จำนวน	ตอบกลับ
ภาคเหนือ								
เชียงใหม่	6	5	10	10	10	10	26	25
อุตรดิตถ์	6	4	10	10	10	9	26	23
นครสวรรค์	6	1	10	10	10	10	26	21
อุทัยธานี	6	6	10	10	10	8	26	24
เพชรบูรณ์	6	6	10	10	10	10	26	26
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ								
นครราชสีมา	6	3	10	9	10	9	26	21
สุรินทร์	6	4	10	8	10	8	26	20
ศรีสะเกษ	6	2	10	7	10	6	26	15
ขอนแก่น	6	4	10	8	10	10	26	22
อุดรธานี	6	1	10	7	10	6	26	14
ภาคกลาง								
กรุงเทพมหานคร	6	5	10	4	10	9	26	18
นนทบุรี	6	5	10	7	10	10	26	22
อยุธยา	6	6	10	1	10	9	26	16
ราชบุรี	6	5	10	8	10	6	26	19
สุพรรณบุรี	6	6	10	3	10	10	26	19
ภาคใต้								
นครศรีธรรมราช	6	4	10	5	10	10	26	19
กระบี่	6	4	10	5	10	10	26	19
สุราษฎร์ธานี	6	6	10	3	10	10	26	19
สงขลา	6	6	10	6	10	10	26	22
พัทลุง	6	4	10	10	10	7	26	21
รวม	120	87	200	141	200	177	520	405

2.3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างครูแนะแนว ด้วยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (simple random sampling) โดยในโรงเรียนขนาดใหญ่สุ่มตามจำนวนครูแนะแนว 3 คน โรงเรียนขนาดกลางสุ่มตามจำนวนครูแนะแนว 2 คน และโรงเรียนขนาดเล็กสุ่มตามจำนวนครูแนะแนว 1 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างครูแนะแนวทั้งสิ้น 520 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเนื้อหาภายในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ ชื่อโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานถึงปัจจุบัน และหน้าที่รับผิดชอบ ข้อคำถามในตอนนี้เป็นรูปแบบตรวจสอบรายการ (check list) และคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพฤติกรรม การปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ข้อคำถามในตอนนี้เป็นรูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่ (duel- response format)

ตอนที่ 3 ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา และด้านกรปฏิบัติให้การปรึกษา การวางแผนงานให้การปรึกษา และการปฏิบัติให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ กระบวนการ เทคนิค วิธีการให้การปรึกษา ข้อคำถามในตอนนี้เป็นรูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่ (duel- response format)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 1 ข้อ ข้อคำถามในตอนนี้เป็นคำถามปลายเปิด

2. แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยสร้างโครงสร้างแนวคำถามในการสนทนากลุ่มขึ้นจากการสังเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นการให้การปรึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาจากการสำรวจเชิงปริมาณ

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์

การสร้างแบบสอบถามมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นจริงเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องกรจำเป็น และแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขั้นที่ 2 การนิยามปฏิบัติการสำหรับตัวแปรหลัก

ความต้องกรจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพที่ครูแนะแนวปฏิบัติงานการให้การปรึกษากับสภาพที่ควรจะเป็นในการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษา ซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาด้านการวางแผนงานให้การปรึกษาและด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา วัดเป็นคะแนนโดยการให้รายงานระดับการปฏิบัติของตนเองในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา หมายถึง สภาพพฤติกรรมที่แสดงออกมาของครูแนะแนวที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษา ซึ่งประกอบด้วย การเข้าใจตนเองและผู้อื่น ความเป็นมิตรกับผู้อื่น การปรับตัวและพัฒนาตนเอง ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สุขภาพจิตดี อารมณ์ดี และความจริงใจ ความสามารถในการคิด ความสุขุม และความเป็นกลาง วัดเป็นคะแนนโดยการให้รายงานระดับการปฏิบัติของตนเองในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึง การประชาสัมพันธ์ การประสานงานกับบุคลากรภายในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การจัดเวลาในการให้การปรึกษา การสร้างบรรยากาศที่เอื้อในการให้การปรึกษา การจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ประกอบการให้การปรึกษา วัดเป็นคะแนนโดยการให้รายงานระดับการปฏิบัติของตนเองในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึง กระบวนการให้การปรึกษา เทคนิคการให้การปรึกษา และวิธีการให้การปรึกษา วัดเป็นคะแนนโดยการให้รายงานระดับการปฏิบัติของตนเองในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

กระบวนการให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษาที่แสดงถึง การปฏิบัติตามขั้นตอนในกระบวนการให้การปรึกษาประกอบด้วย การสร้างสัมพันธภาพ การวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดเป้าหมาย การแก้ปัญหา และการยุติกระบวนการให้การปรึกษา ซึ่งจะดำเนินต่อไปจนสำเร็จการให้การปรึกษา วัดเป็นคะแนนโดยการให้รายงานระดับการปฏิบัติของตนเองในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

เทคนิคการให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษาที่แสดงถึง การใส่ใจด้วยภาษาท่าทางและภาษาพูด การตั้งคำถาม การเงี่ยบขณะให้การปรึกษา การทวนซ้ำ การสะท้อนความรู้สึก การสรุปความ การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การชี้ผลที่ตามมา วัดเป็นคะแนนโดยการให้รายงานระดับการปฏิบัติของตนเองในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

วิธีการให้การปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติตามหลักการตามบทบาทของแต่ละวิธีการให้การปรึกษา ได้แก่ การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง การให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ และการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง วัดเป็นคะแนนโดยการให้รายงานระดับการปฏิบัติของตนเองในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

การให้การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึง การช่วยนักเรียนให้แสดงความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองออกมา การยอมรับการเข้าใจพฤติกรรมของตนเอง วัดเป็นคะแนนโดยการให้รายงานระดับการปฏิบัติของตนเองในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

การให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึง การช่วยนักเรียนให้สามารถพิจารณาปัญหาด้วยเหตุผล และการปรับเปลี่ยนวิธีคิดของตนเอง วัดเป็นคะแนนโดยการให้รายงานระดับการปฏิบัติของตนเองในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

การให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง หมายถึง พฤติกรรมของครูแนะแนวหรือการปฏิบัติที่แสดงถึง การช่วยนักเรียนให้สามารถประเมินพฤติกรรมของตนเอง การแยกแยะพฤติกรรมของตนเอง และการแสดงความกล้าเผชิญความจริงด้วยตัวเอง วัดเป็นคะแนนโดยการให้รายงานระดับการปฏิบัติของตนเองในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

แนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว หมายถึง แนวทางการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการให้การปรึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบริการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา และด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดน้ำหนักความสำคัญโดยประมาณในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 โครงสร้างเนื้อหาและน้ำหนักความสำคัญของแบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงานบริการ
ให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	น้ำหนัก (%)	จำนวน ข้อ	ข้อ
ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา				
	1. การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	12.50	2	1-2
	2. ความเป็นมิตรกับผู้อื่น	12.50	2	3-4
	3. การปรับตัวและพัฒนาตนเอง	18.75	3	5-7
	4. ความใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	12.50	2	8-9
	5. สุขภาพจิตดี อารมณ์ดี และความจริงจัง	12.50	2	10-11
	6. ความสามารถในการคิด	18.75	3	12-14
	7. ความสุขุม และมีความเป็นกลาง	12.50	2	15-16
รวมจำนวนข้อ		100.00	16	
ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา				
	1. การประชาสัมพันธ์	12.00	1	1
	2. การประสานงานกับบุคลากรภายในโรงเรียน และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	32.00	3	2-4
	3. การจัดเวลาในการให้การปรึกษา และการสร้าง บรรยากาศที่เอื้อในการให้การปรึกษา	32.00	3	5-7
	4. การจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการให้การปรึกษา	24.00	3	8-10
รวมจำนวนข้อ		100.00	10	
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา				
กระบวนการให้การปรึกษา	1. การสร้างสัมพันธภาพ	6.98	3	11-13
	2. การวิเคราะห์ปัญหา	4.65	2	14-15
	3. การกำหนดเป้าหมาย	4.65	2	16-17
	4. การแก้ปัญหา	4.65	2	18-19
	5. การยุติกระบวนการให้การปรึกษา	6.98	3	20-22

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	น้ำหนัก (%)	จำนวน ข้อ	ข้อ
เทคนิคการให้การปรึกษา	1. การใส่ใจด้วยภาษาท่าทาง และภาษาพูด	6.98	3	23-25
	2. การตั้งคำถาม	4.65	2	26-27
	3. การเจียบ	2.33	1	28
	4. การทวนซ้ำ	6.98	2	29-30
	5. การสะท้อนความรู้สึก	4.65	2	31-32
	6. การสรุปความ	4.65	2	33-34
	7. การให้ข้อมูลและคำแนะนำ	4.65	2	35-36
	8. การชี้ผลที่ตามมา	4.65	2	37-38
วิธีการให้การปรึกษา				
1. แบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง	1. การแสดงความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเองออกมา	4.65	2	39-40
	2. การยอมรับและเข้าใจตนเอง	4.65	2	41-42
2. แบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์	3. การพิจารณาปัญหาด้วยเหตุผล	4.65	2	43-44
	4. การปรับเปลี่ยนวิธีคิดของตนเอง	4.65	2	45-46
3. แบบเผชิญความจริง	5. การประเมินพฤติกรรมของตนเอง	4.65	2	47-48
	6. การแยกแยะพฤติกรรมของตนเอง	4.65	2	49-50
	7. การแสดงความกล้าในการเผชิญความจริง	4.65	2	51-52
รวมจำนวนข้อ		100.00	42	
รวมจำนวนข้อทั้งหมด			68	

ขั้นที่ 3 การกำหนดรูปแบบของเครื่องมือ

ผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพฤติกรรมการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา เป็นข้อคำถามที่ให้ครูรายงานตนเอง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษาและด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา เป็นข้อคำถามที่ให้ครูรายงานตนเอง

ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา มีลักษณะเป็นการประเมินสภาพพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีรูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่ (duel- response format) เป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับบุคลิกภาพในการปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติน้อยที่สุด

ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา มีลักษณะเป็นการประเมินสภาพพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีรูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่ (duel- response format) เป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติน้อยที่สุด

ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา มีลักษณะเป็นการประเมินสภาพพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีรูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่ (duel- response format) เป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 1 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และการใช้ภาษา โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้ (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญแสดงไว้ในภาคผนวก ก)

1. นักวิชาการสาขาวิชาวิจัยการศึกษาหรือสาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 5 ปี จำนวน 4 ท่าน
2. นักวิชาการสาขาจิตวิทยาการศึกษาหรือครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่าน

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ใช้ดัชนี IOC (Item Objective Congruence) โดยมีเงื่อนไขให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีลักษณะการให้คะแนน คือ

1 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการวัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการวัด

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการวัด

ความตรงเชิงเนื้อหา โดยค้นพบค่าดัชนี IOC ต้องมากกว่า 0.5 ($IOC > 0.5$) จึงถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับโครงสร้างและนิยามที่ต้องการวัด (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548)

ตารางที่ 3.4 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ดัชนี IOC

ข้อที่	ข้อรายการ	IOC
ด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา		
1	ท่านเข้าใจในความเป็นตัวตนที่แท้จริงของตนและยอมรับตนเอง	1
2	ท่านตระหนักและให้ความสำคัญในการยอมรับนักเรียน	1
3	ท่านพูดคุยกับนักเรียนด้วยความเป็นกันเอง	1
4	ท่านให้กำลังใจต่อนักเรียน	1
5	ท่านปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์	1
6	ท่านเปิดกว้างและพร้อมยอมรับการเปลี่ยนแปลง	1
7	ท่านพัฒนาตัวเองด้วยการเฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ	1
8	ท่านยอมรับความแตกต่างของวิถีชีวิตและค่านิยมของนักเรียน	1
9	ท่านยอมรับความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นโดยนำความผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงแก้ไข	1
10	ท่านเป็นคนร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส	1
11	ท่านจริงใจและซื่อสัตย์ต่อตนเองและวิชาชีพ	1
12	ท่านสามารถวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากการฟังนักเรียน	0.7
13	ท่านมีความสามารถในการคิดและตอบสนองต่อข้อมูลของนักเรียน	0.8
14	ท่านสามารถแยกแยะเรื่องส่วนตัวของท่านออกจากเรื่องการให้ความช่วยเหลือนักเรียน	1
15	ท่านใจเย็น สุขุม รอบคอบ	1
16	ท่านมีความเป็นกลางในการแนะนำนักเรียน	0.8
ด้านการวางแผนงานให้การศึกษา		
1	ท่านวางแผนประชาสัมพันธ์การบริการให้การศึกษา	1
2	ท่านวางแผนจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานการให้การศึกษาให้นักเรียนทราบ	1
3	ท่านวางแผนติดต่อประสานงานกับครูภายในโรงเรียนกรณีนักเรียนมีปัญหา	1
4	ท่านวางแผนติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองกรณีนักเรียนมีปัญหา	1

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อรายการ	IOC
5	ท่านวางแผนติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อส่งต่อนักเรียนกรณีนักเรียนมีปัญหา	1
6	ท่านจัดตารางเวลาให้ผู้ที่ต้องการรับการปรึกษาได้เข้ามาใช้บริการ	1
7	ท่านจัดสถานที่สำหรับเป็นมุมหรือห้องให้การปรึกษาแก่นักเรียน	1
8	ท่านจัดบรรยากาศภายในห้องด้วยรูปภาพ หรือด้วยวิธีการอื่นเพื่อช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดี	0.8
9	ท่านจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ เช่น แบบสอบถาม ฯลฯ ไว้สำหรับการให้การปรึกษา	1
10	ท่านจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม ไว้สำหรับการให้การปรึกษา	1
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา		
11	ท่านทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเป็นกันเอง และยอมรับเปิดเผยความรู้สึก	1
12	ท่านกล่าวต้อนรับนักเรียนด้วยความเป็นกันเอง	0.8
13	ท่านแนะนำกระบวนการรับการปรึกษาให้นักเรียนเข้าใจเพื่อนำไปสู่การขอรับการปรึกษา	1
14	ท่านให้นักเรียนสำรวจปัญหาของตนเอง	1
15	ท่านใช้แบบทดสอบ หรือการสัมภาษณ์ถึงปัญหาความต้องการของนักเรียน	0.8
16	ท่านกระตุ้นนักเรียนให้กำหนดเป้าหมายในการให้การปรึกษา	0.8
17	ท่านให้นักเรียนตระหนักและให้ความสำคัญในการแก้ปัญหา	0.8
18	ท่านให้นักเรียนแก้ปัญหาตามกระบวนการแก้ปัญหา	1
19	ท่านให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และเลือกวิธีการแก้ปัญหา	1
20	ท่านทบทวนวิธีการให้การปรึกษาเมื่อใกล้จะยุติการให้การปรึกษา	1
21	ท่านให้นักเรียนวางแผนหลังการให้การปรึกษา	1
22	ท่านติดตามผลของความสำเร็จหลักจากการให้การปรึกษา	1
23	ท่านแสดงการรับรู้และยอมรับความรู้สึกของนักเรียนโดยการพยักหน้า	0.8
24	ท่านสบสายตากับนักเรียนในขณะที่ให้การปรึกษา	1
25	ท่านพูดคุยกับนักเรียนด้วยภาษาที่สามารถเข้าใจได้	0.8
26	ท่านใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึก	1
27	ท่านใช้คำถามเมื่อต้องการทราบข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงของนักเรียน	0.8
28	ท่านใช้วิธีการเงียบเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิด	1
29	ท่านใช้คำพูดทวนซ้ำประเด็นที่สำคัญของนักเรียน	0.8
30	ท่านใช้คำพูดทวนซ้ำเพื่อสรุปคำพูดของนักเรียน	0.8
31	ท่านเรียบเรียงถ้อยคำใหม่เพื่อยืนยันความถูกต้องในสิ่งที่นักเรียนเล่าให้ฟัง	1
32	ท่านจับความรู้สึกของนักเรียนแล้วสะท้อนความรู้สึกนั้นออกมาอีกครั้ง	1
33	ท่านสรุปประเด็นสำคัญทั้งหมดในการให้การปรึกษา	0.8

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อรายการ	IOC
34	ท่านใช้คำพูดสรุปเรื่องราวเพิ่มเติมจากสิ่งที่นักเรียนพูด	1
35	ท่านแนะนำข้อมูลที่จำเป็นประกอบการตัดสินใจของนักเรียน	0.8
36	ท่านให้คำแนะนำแก่นักเรียนเพื่อชี้แนะแนวทางการปฏิบัติในการแก้ปัญหา	0.8
37	ท่านชี้แนะให้นักเรียนเห็นผลที่ตามมาจากการวางแผนของนักเรียนเอง	1
38	ท่านชี้แนะให้นักเรียนพิจารณาข้อดีข้อเสียของผลที่จะตามมา	1
39	ท่านให้นักเรียนแสดงความรู้สึกและทัศนคติต่างๆ ที่อยู่ภายในออกมา	1
40	ท่านให้นักเรียนค้นหาปัญหาในระหว่างการแสดงความรู้สึกออกมา	1
41	ท่านแสดงการยอมรับนักเรียนอย่างไม่มีเงื่อนไขเพื่อให้นักเรียนเปิดเผยตนเอง	0.8
42	ท่านสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมและการแสดงออกของบุคคล	0.8
43	ท่านให้นักเรียนพิจารณาปัญหาที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์	1
44	ท่านให้นักเรียนใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด	1
45	ท่านใช้วิธีการที่หลากหลายในการทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนวิธีคิด	0.8
46	ท่านให้นักเรียนนำความรู้หรือประสบการณ์ที่มีประโยชน์มาปรับเปลี่ยนวิธีคิด	1
47	ท่านให้นักเรียนพิจารณาพฤติกรรมที่ตัวเองกระทำ	1
48	ท่านอธิบายถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาให้นักเรียนเข้าใจ	1
49	ท่านให้นักเรียนพิจารณาให้นักเรียนพิจารณาข้อดีข้อเสียของการกระทำ	1
50	ท่านให้นักเรียนระบุปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหา	1
51	ท่านร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงความคิด	0.8
52	ท่านให้นักเรียนแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมใหม่ให้บุคคลอื่นเห็นการเปลี่ยนแปลง	0.8

ผู้วิจัยได้นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่านมาคำนวณค่า IOC เป็นรายข้อ และคัดข้อรายการที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการพิจารณามีดังนี้

ส่วนที่ 1 ด้านคุณลักษณะผู้ให้บริการ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.7 – 1.0

ส่วนที่ 2 ด้านการปฏิบัติให้บริการ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 – 1.0

ส่วนที่ 3 การวางแผนงานให้บริการ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 – 1.0

แสดงว่าการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา พบว่า ข้อคำถามทุกข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหาผ่านเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งเชื่อถือได้ว่าสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดนั้นได้

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 การปรับภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อที่	ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับแก้
39	ท่านกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึกที่อยู่ภายในออกมา	ท่านให้นักเรียนแสดงความรู้สึกและทัศนคติต่างๆ ที่อยู่ในออกมา
40	ท่านสร้างบรรยากาศให้นักเรียนหันมาสำรวจตนเอง	ท่านให้นักเรียนค้นหาปัญหาในระหว่างการแสดงความรู้สึกออกมา
41	ท่านยอมรับนักเรียนความคิดเห็นนักเรียนอย่างไม่มีเงื่อนไข	ท่านแสดงการยอมรับนักเรียนอย่างไม่มีเงื่อนไขเพื่อให้นักเรียนเปิดเผยตนเอง
42	ท่านสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้นักเรียนกล้าที่จะทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่	ท่านสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล
43	ท่านกระตุ้นให้นักเรียนคิดใคร่ครวญเพื่อจัดความคิดที่ไร้เหตุผล	ท่านให้นักเรียนพิจารณาปัญหาที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์
44	ท่านชี้แนะแนวทางการวิเคราะห์ปัญหาอย่างมีเหตุผล	ท่านให้นักเรียนใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด
45	ท่านยกตัวอย่างให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะความคิดที่ไร้เหตุผล	ท่านใช้วิธีการที่หลากหลายในการทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนวิธีคิด
46	ท่านฝึกให้นักเรียนสังเกตตนเองเพื่อลดความรู้สึก และพฤติกรรมที่ไร้เหตุผล	ท่านให้นักเรียนนำความรู้หรือประสบการณ์ที่มีประโยชน์มาปรับเปลี่ยนวิธีคิด
47	ท่านชี้แนะให้นักเรียนเผชิญความจริงด้วยการเรียนรู้การแก้ปัญหา	ท่านให้นักเรียนพิจารณาพฤติกรรมที่ตัวเองกระทำ
48	ท่านชี้แนะให้นักเรียนยอมรับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน	ท่านอธิบายถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาให้นักเรียนเข้าใจ
49	ท่านพยายามให้นักเรียนรู้จักพิจารณาข้อดีข้อเสียของการกระทำ	ท่านให้นักเรียนพิจารณาให้นักเรียนพิจารณาข้อดีข้อเสียของการกระทำ
50	ท่านชี้แนะแนวทางให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมของตนเอง	ท่านให้นักเรียนระบุปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหา
51	ท่านใช้วิธีการพูดคุยแสดงความคิดเห็นกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงออก	ท่านร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงความกล้า
52	ท่านพยายามให้นักเรียนกล้าเผชิญความจริงด้วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	ท่านให้นักเรียนแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมใหม่ให้บุคคลอื่นเห็นการเปลี่ยนแปลง

ขั้นที่ 5 การนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูแนะแนวที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างจริงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยง (reliability) ด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อคำถามในแต่ละด้านมีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง .924 - .958 แสดงว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพในระดับสูงและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับค่าความเที่ยงของแบบสอบในแต่ละประเด็น แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ตัวแปร	จำนวนข้อ	ค่าความเที่ยง
ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา	16	.927
ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา	10	.924
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา		
กระบวนการให้การปรึกษา	12	.934
เทคนิคในการให้การปรึกษา	16	.949
วิธีการให้การปรึกษา	14	.958
รวม	68	.938

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาระหว่าง วันที่ 29 กุมภาพันธ์ ถึง 31 มีนาคม 2551 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทดลองใช้เครื่องมือ จากคณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนทางไปรษณีย์เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยแนบซองเปล่าเพื่ออำนวยความสะดวกแก่กลุ่มตัวอย่างในการส่งแบบสอบถามกลับคืน แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้สีที่แตกต่างกันตามภูมิภาค คือ แบบสอบถามสีเหลืองสำหรับ

ครูแนะแนวที่อยู่ภาคเหนือ แบบสอบถามสี่เหลี่ยมสำหรับครูแนะแนวที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบสอบถามสี่เหลี่ยมสำหรับครูแนะแนวที่อยู่ภาคกลาง แบบสอบถามสี่เหลี่ยมสำหรับครูแนะแนวที่อยู่ภาคใต้

3. ตรวจนับจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ในระหว่างวันที่ 7 มีนาคม ถึง 21 มีนาคม 2551 พบว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 288 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 57.6

4. ดำเนินการติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับกลับคืน โดยส่งจดหมายติดตามการเก็บข้อมูลทำการศึกษาวิจัย พร้อมทั้งการติดต่อกับหัวหน้าฝ่ายงานแนะแนวในแต่ละโรงเรียนทางโทรศัพท์ ในวันที่ 24 ถึง 28 มีนาคม 2551 รวม 2 ครั้ง และรอผลอีก 5 วัน จนถึงวันที่ 1 เมษายน 2551 จึงสรุปจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา รวม 405 ฉบับ

5. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล พบว่าแบบสอบถามทุกฉบับมีความสมบูรณ์

ผลการตอบแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้ คือ เมื่อพิจารณาอัตราการตอบกลับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิภาค พบว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 405 ฉบับ จากแบบสอบถามที่ส่งทั้งสิ้น 520 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.88 โดยภาคเหนือ มีอัตราการตอบกลับสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 91.54 รองลงมาคือ ภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 76.92 ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 72.31 ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราการตอบกลับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.77 รายละเอียดดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 อัตราการตอบกลับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาคและขนาดโรงเรียน

ภูมิภาค/ขนาดโรงเรียน	กรอบการสุ่ม	ได้รับกลับคืน	อัตราการตอบกลับ (ร้อยละ)
	(ฉบับ)	(ฉบับ)	
เหนือ			
เล็ก	30	22	73.33
กลาง	50	50	100.00
ใหญ่	50	47	94.00
รวม	130	119	91.54
ตะวันออกเฉียงเหนือ			
เล็ก	30	14	46.67
กลาง	50	39	78.00
ใหญ่	50	39	78.00
รวม	130	92	70.77

ตารางที่ 3.7 (ต่อ)

ภูมิภาค/ขนาดโรงเรียน	กรอบการสุ่ม	ได้รับกลับคืน	อัตราการตอบกลับ
	(ฉบับ)	(ฉบับ)	(ร้อยละ)
กลาง			
เล็ก	30	27	90.00
กลาง	50	23	46.00
ใหญ่	50	44	88.00
รวม	130	94	72.31
ใต้			
เล็ก	30	24	80.00
กลาง	50	29	58.00
ใหญ่	50	47	94.00
รวม	130	100	76.92
รวมทั้งหมด	520	405	77.88

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ระหว่างวันที่ 24 – 25 พฤษภาคม 2551 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (focus group technique) โดยผู้วิจัยติดต่อครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยตนเอง และการติดต่อผ่านทางโทรศัพท์เป็นระยะ ตั้งแต่วันที่ 17 – 31 มีนาคม 2551

2. ส่งเอกสารพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการสนทนากลุ่มจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้บริหารโรงเรียนทางไปรษณีย์ ในวันที่ 1 พฤษภาคม 2551 หลังจากที่ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มครบทุกโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยก็ดำเนินการติดต่อกับผู้ทรงคุณวุฒิทุกอาชีพจนถึงวันจัดการสนทนากลุ่ม โดยการจัดสนทนากลุ่มในครั้งนี้จะแบ่งตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้วิจัยกำหนดจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม 10 ท่าน โรงเรียนขนาดกลาง ผู้วิจัยกำหนดจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม 9 ท่าน และโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้วิจัยกำหนดจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม 8 ท่าน รวมทั้งหมด 27 ท่าน

โรงเรียนขนาดใหญ่ สนทนากลุ่มในวันที่ 24 พฤษภาคม 2551 เวลา 09.30 – 12.00 น.

โรงเรียนขนาดกลาง สนทนากลุ่มในวันที่ 24 พฤษภาคม 2551 เวลา 13.30 – 15.30 น.

โรงเรียนขนาดเล็ก สนทนากลุ่มในวันที่ 25 พฤษภาคม 2551 เวลา 10.00 – 12.00 น.

3. ติดตามการเข้าร่วมการสนทนากลุ่มทางโทรศัพท์ในวันที่ 16 – 23 พฤษภาคม 2551 ได้จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มทั้งหมด 27 ท่าน

4. การสนทนากลุ่มในแต่ละกลุ่มใช้เทคนิคกลุ่มสมมติ (nominal group technique)

ผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่มครูแนะแนว จำนวน 3 กลุ่ม แบ่งตามขนาดโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็ก

โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกครูแนะแนวที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มดังนี้ (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มไว้ในภาคผนวก ค)

1. ครูแนะแนวที่มีคุณวุฒิจบปริญญาตรีหรือปริญญาโทสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษา และมีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 7 ปี (พนม ลิมอารีย์, 2548)

2. กรณีครูแนะแนวไม่มีคุณวุฒิจบปริญญาตรีหรือปริญญาโทสาขาดังกล่าวต้องปฏิบัติหน้าที่ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อเนื่องถึง 7 ปี

การสนทนากลุ่มผู้วิจัยมีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของการเกิดความต้องการจำเป็นและแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกด้านของการบริการให้การศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่ออธิบายลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percent) เป็นรายข้อและโดยรวม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรปฏิบัติการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยการวิเคราะห์การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การวิเคราะห์ความแตกต่างของสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (three - way ANOVA) ในตัวแปรภูมิภาค ขนาดโรงเรียน และสาขาวิชา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดการแปลผลระดับการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.20 – 5.00 หมายถึง พฤติกรรมกรปฏิบัติการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาอยู่ในระดับสูงที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.40 – 4.19 หมายถึง พฤติกรรมกรปฏิบัติการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาอยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.60 – 3.39 หมายถึง พฤติกรรมกรปฏิบัติการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.80 – 2.59 หมายถึง พฤติกรรมกรปฏิบัติการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.79 หมายถึง พฤติกรรมกรปฏิบัติการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยวิเคราะห์ค่าความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นเพื่อ

พัฒนาการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวแต่ละด้าน ด้วยวิธีการเปรียบเทียบรายคู่แบบกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กัน (dependent sample t-test) เพื่อหาความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว ลำดับต่อไปคือ การเรียงลำดับของผลต่างของคะแนนเฉลี่ยโดยโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) โดยการหาค่าผลต่างระหว่างสภาพที่คาดหวัง I (Importance: I) กับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (Degree of Success: D) และหารด้วยค่าสภาพที่เป็นจริง ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ดังนี้ $PNI_{modified} = (I - D) / D$ และจัดลำดับความต้องการจำเป็นตามค่า $PNI_{modified}$ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548)

ในการประเมินใช้ค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ที่มีค่า 0.3 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ที่ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548) ถือเป็นความต้องการจำเป็น ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงดัชนีจากมากไปหาน้อย ดัชนีที่มีค่ามากจะแปลว่ามีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องได้รับการพัฒนา มากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อย

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ตามขนาดโรงเรียน และการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษา (cross-case analysis) ซึ่งนำไปสู่ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกรณีศึกษาทั้งหมด (Cowley, Bergen, Young และ Kavanagh, 2000; John, Sharon, Kenneth และ Dax, 2006; สุภางค์ จันทวานิช, 2549)

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว ซึ่งถามในแบบสอบถาม จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มครูแนะแนวตามขนาดโรงเรียนในประเด็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 นำข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามขนาดโรงเรียนมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

2.2 นำข้อมูลที่วิเคราะห์เนื้อหาจากความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่แบ่งตามขนาดโรงเรียนมารวมกัน และทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษา (cross-case analysis) ซึ่งนำไปสู่ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกรณีศึกษา

ทั้งหมด (Cowley, Bergen, Young และ Kavanagh, 2000; Johnn, Sharon, Kenneth และ Dax, 2006; สุภางค์ จันทวานิช, 2549)

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดแนวทางในการสนองความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษา ของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวมาวิเคราะห์หาแนวทางในการสนองความต้องการจำเป็นในแต่ละด้าน ดังขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อจากการวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดความต้องการจำเป็น ซึ่งในกระบวนการแสดงความคิดเห็นในการกำหนดแนวทางในการสนองความต้องการจำเป็นในแต่ละด้าน จากนั้นผู้วิจัยจัดลำดับความสำคัญของแนวทางในการสนองความต้องการจำเป็นหลังจากผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางในแต่ละด้านจนครบทุกด้าน

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการสนองความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามขนาดโรงเรียนมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

3.3 นำข้อมูลที่วิเคราะห์เนื้อหาจากความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการสนองความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่แบ่งตามขนาดโรงเรียนมาวิเคราะห์รวมกัน และทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษา (cross-case analysis) ซึ่งนำไปสู่ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกรณีศึกษาทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ประการ คือ (1) เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา (2) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา (3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามภูมิภาคและขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดความต้องการจำเป็น และแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 405 คน โดยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ภูมิภาค ชื่อโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงานจนถึงปัจจุบัน และหน้าที่ความรับผิดชอบ

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิภาคและขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูแนะแนวในภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 กลุ่มตัวอย่างครูแนะแนวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 42.40 สำหรับภาคกลางครูแนะแนวส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80 และในภาคใต้ครูแนะแนวส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 เมื่อพิจารณาภาพรวมตามภูมิภาค พบว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือมากที่สุด จำนวน 119 คน รองลงมาคือ ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีจำนวน 100, 94 และ 92 คน ตามลำดับ และพิจารณาตามขนาดโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ครูแนะแนวมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่มากที่สุดซึ่งมีจำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 43.70 รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลางซึ่งมีจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80 และโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งมีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิภาคและขนาดโรงเรียน

ขนาด ร.ร.	ภูมิภาค								รวม	
	เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ		กลาง		ใต้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เล็ก	22	18.50	14	15.20	27	28.70	24	24.00	87	21.50
กลาง	50	42.00	39	42.40	23	24.50	29	29.00	141	34.80
ใหญ่	47	39.50	39	42.40	44	46.80	47	47.00	177	43.70
รวม	119	100.00	92	100.00	94	100.00	100	100.00	405	100.00

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและอายุ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูแนะแนวเพศหญิง จำนวน 350 คน เพศชาย จำนวน 55 คน โดยครูแนะแนวเพศหญิงส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วง 41 – 50 ปีมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 42.90 ส่วนครูแนะแนวเพศชายส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปีมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 38.20 เมื่อพิจารณาภาพรวมตามช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วง 41 – 50 ปี มากที่สุด

จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 ส่วนช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่พบน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุต่ำกว่า 31 ปี ซึ่งมีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.40

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและอายุ

อายุ	เพศ				รวม	
	หญิง		ชาย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 31 ปี	38	10.90	4	7.30	42	10.40
31 – 40 ปี	80	22.90	11	20.00	91	22.50
41 – 50 ปี	150	42.90	19	34.50	169	41.70
51 – 60 ปี	82	23.40	21	38.20	103	25.40
รวม	350	100.00	55	100.00	405	100.00

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูแนะแนวเพศหญิงและเพศชายมีประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 21 – 30 ปี โดยครูแนะแนวเพศหญิงที่มีประสบการณ์ทำงานในช่วงดังกล่าวมีจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 ส่วนครูแนะแนวเพศชายที่มีประสบการณ์ทำงานในช่วงดังกล่าวมีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 เมื่อพิจารณาประสบการณ์ทำงานในภาพรวม พบว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 21 – 30 ปี เช่นเดียวกัน ซึ่งมีจำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงานถึงปัจจุบัน

ประสบการณ์ทำงาน	เพศ				รวม	
	หญิง		ชาย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 – 10 ปี	76	21.70	8	14.50	84	20.70
11 – 20 ปี	105	30.00	16	29.10	121	29.90
21 – 30 ปี	141	40.30	28	50.90	169	41.70
มากกว่า 30 ปี	28	8.00	3	5.50	31	7.70
รวม	350	100.00	55	100.00	405	100.00

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนและระดับการศึกษา สาขาวิชา และหน้าที่ความรับผิดชอบ

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนและระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูแนะแนวโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 68, 103, 121 คน คิดเป็นร้อยละ 68.40, 73.00 และ 68.40 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวมตามระดับการศึกษา พบว่า ครูแนะแนวสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 72.10 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.20 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนและสาขาวิชา ผลการวิจัยพบว่า ครูแนะแนวโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง ที่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษา น้อยกว่าครูแนะแนวโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยในโรงเรียนขนาดเล็กมีครูแนะแนวที่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.90 ส่วนโรงเรียนขนาดกลางมีครูแนะแนวที่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษา จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80 และโรงเรียนขนาดใหญ่มีครูแนะแนวที่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษา จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 เมื่อพิจารณาภาพรวมตามสาขาวิชา พบว่า ครูแนะแนวสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาอื่นมากกว่าสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษา ซึ่งมีครูแนะแนวที่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษา จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 ส่วนครูแนะแนวที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาอื่น มีจำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนและหน้าที่ความรับผิดชอบ ผลการวิจัยพบว่า ครูแนะแนวโรงเรียนขนาดเล็ก ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานแนะแนวและงานสอนวิชาอื่นมากที่สุด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 62.10 ครูแนะแนวโรงเรียนขนาดกลาง ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานแนะแนวและงานสอนวิชาอื่นมากที่สุด จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 59.60 และครูแนะแนวโรงเรียนขนาดใหญ่ ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานแนะแนวและงานฝ่ายต่างๆ ในโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70 เมื่อพิจารณาภาพรวมตามหน้าที่รับผิดชอบ พบว่า ครูแนะแนวปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานแนะแนวและงานสอนวิชาอื่นมากที่สุด จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 50.40 รองลงมาคือ ครูแนะแนวที่รับผิดชอบงานแนะแนวและงานฝ่ายต่างๆ ในโรงเรียน จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.20 และครูแนะแนวที่รับผิดชอบงานแนะแนวอย่างเดียวมีน้อยที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาและขนาดโรงเรียน

ตัวแปร	ขนาดโรงเรียน						รวม	
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา								
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	2	1.40	5	2.80	7	1.70
ปริญญาตรี	68	78.20	103	73.00	121	68.40	292	72.10
ปริญญาโท	19	21.80	36	25.50	51	28.80	106	26.20
รวม	87	100	141	100	177	100	405	100
สาขาวิชา								
สาขาวิชาการแนะแนว หรือจิตวิทยาการให้การปรึกษา	13	14.90	42	29.80	91	51.40	146	36.00
สาขาวิชาอื่น	74	85.10	99	70.20	86	48.60	259	64.00
รวม	87	100.00	141	100.00	177	100.00	405	100.00
หน้าที่ความรับผิดชอบ								
งานแนะแนวอย่างเดียว	2	2.30	5	3.50	23	13.00	30	7.40
งานแนะแนวและงานสอนวิชาอื่น	54	62.10	84	59.60	66	37.30	204	50.40
งานแนะแนวและงานฝ่าย ต่างๆในโรงเรียน	31	35.60	52	36.90	88	49.70	171	42.20
รวม	87	100.00	141	100.00	177	100.00	405	100.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามภูมิภาคและขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามด้านบริการให้การปรึกษา จำแนกตามภูมิภาคและขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านคุณลักษณะผู้ให้การให้การปรึกษา พบว่า ครูแนะแนวมีสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุดในแต่ละขนาดโรงเรียนดังนี้ ในโรงเรียนขนาดเล็ก ครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุดคือ ครูแนะแนวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($M=3.80$, $SD=0.18$) ในโรงเรียนขนาดกลาง ครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุดคือ ครูแนะแนวในภาคกลาง ($M=3.88$, $SD=0.33$) ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุดคือ ครูแนะแนวในภาคกลาง ($M=3.79$, $SD=0.40$) เมื่อพิจารณาภาพรวมตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดกลาง มีสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุด ($M=3.76$, $SD=0.32$) รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดเล็ก ($M=3.70$,

SD=0.28) และโรงเรียนขนาดใหญ่ (M=3.68, SD=0.32) และภาพรวมตามภูมิภาค พบว่า ภาคกลาง มีสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุด (M=3.79, SD=0.37) รองลงมาคือ ภาคเหนือ (M=3.66, SD=0.31) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (M=3.66, SD=0.30) และภาคใต้ (M=3.65, SD=0.29) ตามลำดับ

ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา พบว่า ครูแนะแนวมีสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุดในแต่ละขนาดโรงเรียนดังนี้ ในโรงเรียนขนาดเล็ก ครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุดคือ ครูแนะแนวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (M=3.81, SD=0.33) ในโรงเรียนขนาดกลาง ครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุดคือ ครูแนะแนวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (M=3.67, SD=0.44) ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุดคือ ครูแนะแนวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (M=3.73, SD=0.55) เมื่อพิจารณาภาพรวมตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุด (M=3.63, SD=0.32) รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลาง (M=3.55, SD=0.43) และโรงเรียนขนาดใหญ่ (M=3.34, SD=0.51) และภาพรวมตามภูมิภาค พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุด (M=3.72, SD=0.47) รองลงมาคือ ภาคใต้ (M=3.60, SD=0.35) ภาคกลาง (M=3.58, SD=0.49) และภาคเหนือ (M=3.48, SD=0.46) ตามลำดับ

ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา พบว่า ครูแนะแนวมีสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุดในแต่ละขนาดโรงเรียนดังนี้ ในโรงเรียนขนาดเล็ก ครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุดคือ ครูแนะแนวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (M=3.57, SD=0.19) ในโรงเรียนขนาดกลาง ครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุดคือ ครูแนะแนวในภาคกลาง (M=3.59, SD=0.28) ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูแนะแนวที่ปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุดคือ ครูแนะแนวในภาคกลาง (M=3.55, SD=0.45) เมื่อพิจารณาภาพรวมตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุด (M=3.53, SD=0.29) รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลาง (M=3.50, SD=0.27) และโรงเรียนขนาดเล็ก (M=3.43, SD=0.26) และภาพรวมตามภูมิภาค พบว่า ภาคกลาง มีสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุด (M=3.54, SD=0.37) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (M=3.54, SD=0.32) รองลงมาคือ ภาคเหนือ (M=3.50, SD=0.28) และภาคใต้ (M=3.46, SD=0.31) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 สภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาคูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตามด้านบริการให้การศึกษาคำแนกภูมิภาคและขนาดโรงเรียน

ภูมิภาค ด้าน	ขนาดโรงเรียน									รวม		N
	เล็ก			กลาง			ใหญ่					
บริการให้การศึกษา	M	SD	n	M	SD	n	M	SD	n	M	SD	N
ด้านคุณลักษณะผู้ให้												
การศึกษา												
เหนือ	3.69	0.32	22	3.73	0.34	50	3.66	0.27	47	3.69	0.31	119
ตะวันออกเฉียงเหนือ	3.80	0.18	14	3.71	0.31	39	3.64	0.33	39	3.69	0.30	92
กลาง	3.71	0.35	27	3.88	0.33	23	3.79	0.40	44	3.79	0.37	94
ใต้	3.60	0.28	24	3.73	0.31	29	3.62	0.28	47	3.65	0.29	100
รวม	3.70	0.28	87	3.76	0.32	141	3.68	0.32	177	3.71	0.32	405
ด้านการวางแผนงาน												
ให้การศึกษา												
เหนือ	3.63	0.32	22	3.55	0.43	50	3.34	0.51	47	3.48	0.46	119
ตะวันออกเฉียงเหนือ	3.81	0.33	14	3.67	0.44	39	3.73	0.55	39	3.72	0.47	92
กลาง	3.58	0.43	27	3.43	0.45	23	3.64	0.54	44	3.58	0.49	94
ใต้	3.58	0.34	24	3.52	0.29	29	3.66	0.38	47	3.60	0.35	100
รวม	3.63	0.32	87	3.55	0.43	141	3.34	0.51	177	3.48	0.46	405
ด้านการปฏิบัติให้												
การศึกษา												
เหนือ	3.43	0.26	22	3.50	0.27	50	3.53	0.29	47	3.50	0.28	119
ตะวันออกเฉียงเหนือ	3.57	0.19	14	3.58	0.38	39	3.48	0.28	39	3.54	0.32	92
กลาง	3.48	0.29	27	3.59	0.28	23	3.55	0.45	44	3.54	0.37	94
ใต้	3.43	0.30	24	3.54	0.26	29	3.43	0.34	47	3.46	0.31	100
รวม	3.43	0.26	87	3.50	0.27	141	3.53	0.29	177	3.50	0.28	405

ตารางที่ 4.6 แสดงการทดสอบปฏิสัมพันธ์ของสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาคูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามภูมิภาค (REGION) ขนาดโรงเรียน (SCHOOL) และสาขาวิชา (MAJOR)

การทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคและขนาดโรงเรียนที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาคูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภูมิภาค (REGION) และขนาดโรงเรียน (SCHOOL) ต่อสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาคูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคและสาขาวิชาที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภูมิภาค (REGION) และสาขาวิชา (MAJOR) ต่อสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดโรงเรียน (SCHOOL) และสาขาวิชา (MAJOR) ที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรขนาดโรงเรียนและสาขาวิชาต่อสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาค (REGION) ขนาดโรงเรียน (SCHOOL) และสาขาวิชา (MAJOR) ที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภูมิภาค ขนาดโรงเรียนและสาขาวิชาต่อค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามภูมิภาค ขนาดโรงเรียนและสาขาวิชา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (Three-way ANOVA)

Source	Type III Sum Of squares	df	Mean Squares	F	Sig.	Partial Eta Squared
Corrected Model	1.654	23	0.072	0.998	0.467	0.057
Intercept	2584.755	1	2584.755	35865.785	0.000	0.989
REGION	0.363	3	0.121	1.680	0.171	0.013
SCHOOL	0.151	2	0.075	1.046	0.352	0.005
MAJOR	0.024	1	0.024	0.335	0.563	0.001
REGION * SCHOOL	0.374	6	0.062	0.866	0.520	0.013
REGION * MAJOR	0.049	3	0.016	0.225	0.879	0.002
SCHOOL * MAJOR	0.410	2	0.205	2.842	0.060	0.015
REGION * SCHOOL * MAJOR	0.295	6	0.049	0.681	0.665	0.011
Error	27.458	381	0.072			
Total	5179.378	405				
Corrected Total	29.112	404				

R Squared = .057 (Adjusted R Squared = .000)

Levene's Test of Equality of Error Variances: F = 2.109, df1 = 23, df2 = 381, p = 0.002

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.1 ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการพัฒนาการบริการให้การปรึกษา 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา และด้านการปฏิบัติให้การปรึกษาโดยความต้องการจำเป็นคำนวณจากผลต่างของค่าเฉลี่ยของความต้องการจำเป็นในปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในปัจจุบันที่คาดหวัง และผู้วิจัยได้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบค่า t (t-test) เป็นรายด้านในการให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.7 แสดงความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน แสดงว่าครูแนะแนวมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาในทุกด้าน

ตารางที่ 4.7 ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามด้านการบริการให้การปรึกษา

ประเด็นคำถามด้านการบริการให้การปรึกษา	สภาพที่คาดหวัง		สภาพที่เป็นจริง		t
	M	SD	M	SD	
ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา					
1. การเข้าใจในความเป็นตัวตนที่แท้จริงของตนและยอมรับตนเอง	4.80	0.42	3.77	0.50	34.93*
2. ความตระหนักและให้ความสำคัญในการยอมรับนักเรียน	4.80	0.46	3.80	0.52	32.02*
3. การพูดคุยกับนักเรียนด้วยความเป็นกันเอง	4.86	0.38	3.80	0.60	33.60*
4. การให้กำลังใจต่อนักเรียน	4.89	0.34	3.87	0.63	30.96*
5. การปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์	4.82	0.42	3.43	0.62	39.73*
6. การเปิดกว้างและพร้อมยอมรับการเปลี่ยนแปลง	4.83	0.42	3.72	0.55	35.98*
7. การพัฒนาตัวเองด้วยการใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ	4.83	0.41	3.10	0.76	45.07*
8. การยอมรับความแตกต่างของวิถีชีวิตและค่านิยมของนักเรียน	4.79	0.47	3.76	0.57	30.73*
9. ท่านยอมรับความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นโดยนำความผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงแก้ไข	4.81	0.50	3.80	0.56	29.49*
10. การเป็นคนร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส	4.86	0.35	3.84	0.74	26.56*
11. ความจริงใจและซื่อสัตย์ต่อตนเองและวิชาชีพ	4.93	0.27	4.26	0.58	20.81*

*p < .05

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็นคำถามด้านการบริการให้การปรึกษา	สภาพที่คาดหวัง		สภาพที่เป็นจริง		t
	M	SD	M	SD	
ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา					
12. ความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากการฟังนักเรียน	4.84	0.41	3.35	0.65	41.71*
13. ความสามารถในการคิดและตอบสนองต่อข้อมูลของนักเรียน	4.85	0.41	3.25	0.59	46.28*
14. ความสามารถแยกแยะเรื่องส่วนตัวของท่านออกจากเรื่องการให้การให้ความช่วยเหลือนักเรียน	4.90	0.33	3.96	0.58	29.37*
15. ความใจเย็น สุขุม รอบคอบ	4.88	0.34	3.58	0.69	34.06*
16. ความเป็นกลางในการแนะนำนักเรียน	4.89	0.34	3.95	0.61	27.41*
รวมด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา	4.85	0.39	3.70	0.61	33.67*
ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา					
1. การวางแผนประชาสัมพันธ์การบริการให้การปรึกษา	4.78	0.50	3.97	0.56	24.28*
2. การวางแผนจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานการให้การปรึกษาให้นักเรียนทราบ	4.76	0.52	3.69	0.83	22.96*
3. การวางแผนติดต่อประสานงานกับครูภายในโรงเรียนกรณีนักเรียนมีปัญหา	4.78	0.48	3.81	0.81	21.36*
4. วางแผนติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองกรณีนักเรียนมีปัญหา	4.81	0.45	3.73	0.74	28.32*
5. การวางแผนติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อส่งต่อนักเรียนกรณีนักเรียนมีปัญหา	4.75	0.57	3.36	0.85	29.38*
6. การจัดทำตารางเวลาให้ผู้ที่ต้องการรับการปรึกษาได้เข้ามาใช้บริการ	4.78	0.49	2.93	0.84	41.66*
7. การจัดสถานที่สำหรับเป็นมุมหรือห้องให้การปรึกษาแก่นักเรียน	4.81	0.47	3.48	0.91	26.70*
8. การจัดบรรยากาศภายในห้องด้วยรูปภาพ หรือด้วยวิธีการอื่นเพื่อช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดี	4.81	0.46	3.90	0.55	26.56*
9. การจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ เช่น แบบสอบถาม ฯลฯ ไว้สำหรับการให้การปรึกษา	4.79	0.51	2.97	0.83	39.93*
10. การจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคมไว้สำหรับการให้การปรึกษา	4.87	0.41	4.03	0.59	24.23*
รวมด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา	4.79	0.49	3.59	0.75	28.54*
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา (กระบวนการ)					
11. การทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเป็นกันเอง และยอมเปิดเผยความรู้สึก	4.87	0.35	3.84	0.52	34.60*
12. การกล่าวต้อนรับนักเรียนด้วยความเป็นกันเอง	4.86	0.37	3.87	0.57	31.05*
13. การแนะนำกระบวนการรับบริการปรึกษาให้นักเรียนเข้าใจเพื่อนำไปสู่การขอรับบริการปรึกษา	4.84	0.41	3.08	0.59	51.69*
14. การให้นักเรียนสำรวจปัญหาของตนเอง	4.83	0.41	3.59	0.64	35.47*

*p < .05

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็นคำถามด้านการบริการให้การปรึกษา	สภาพที่คาดหวัง		สภาพที่เป็นจริง		t
	M	SD	M	SD	
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา (กระบวนการ)					
15. การใช้แบบทดสอบ หรือการสัมภาษณ์ถึงปัญหาความต้องการ ของนักเรียน	4.84	0.39	3.58	0.66	33.93*
16. การกระตุ้นนักเรียนให้กำหนดเป้าหมายในการให้การปรึกษา	4.83	0.44	3.49	0.61	38.22*
17. การให้นักเรียนตระหนักและให้ความสำคัญในการแก้ปัญหา	4.78	0.45	3.26	0.61	46.15*
18. การให้นักเรียนแก้ปัญหาตามกระบวนการแก้ปัญหา	4.80	0.44	3.44	0.66	37.24*
19. การให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และเลือกวิธีการแก้ปัญหา	4.81	0.44	3.49	0.64	36.50*
20. การทบทวนวิธีการให้การปรึกษาเมื่อใกล้จะยุติการให้การปรึกษา	4.73	0.53	3.57	0.57	31.03*
21. การให้นักเรียนวางแผนหลังการให้การปรึกษา	4.73	0.53	3.68	0.66	24.47*
22. การติดตามผลของความสำเร็จหลักจากการให้การปรึกษา	4.83	0.41	3.06	0.63	49.06*
รวม (กระบวนการให้การปรึกษา)	4.81	0.43	3.50	0.61	37.45*
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา (เทคนิค)					
23. การแสดงการรับรู้และยอมรับความรู้สึกของนักเรียนโดย การพยักหน้า	4.66	0.68	3.54	0.69	27.02*
24. การสบสายตากับนักเรียนในขณะที่ให้การปรึกษา	4.78	0.48	3.88	0.51	28.44*
25. การพูดคุยกับนักเรียนด้วยภาษาที่สามารถเข้าใจได้	4.83	0.43	3.84	0.54	31.94*
26. การใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึก	4.79	0.48	3.40	0.65	36.22*
27. การใช้คำถามเมื่อต้องการทราบข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง ของนักเรียน	4.66	0.61	3.29	0.69	37.63*
28. การใช้วิธีการเงียบเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิด	4.68	0.57	2.64	0.75	47.64*
29. การใช้คำพูดทวนซ้ำประเด็นที่สำคัญของนักเรียน	4.73	0.54	3.42	0.68	34.32*
30. การใช้คำพูดทวนซ้ำเพื่อสรุปคำพูดของนักเรียน	4.67	0.64	3.37	0.71	33.57*
31. การเรียบเรียงถ้อยคำใหม่เพื่อยืนยันความถูกต้องในสิ่งที่นักเรียน เล่าให้ฟัง	4.71	0.57	3.41	0.63	35.39*
32. การจับความรู้สึกของนักเรียนแล้วสะท้อนความรู้สึกนั้นออกมา อีกครั้ง	4.69	0.58	3.35	0.64	33.53*
33. การให้นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญในการรับบริการปรึกษา	4.77	0.48	3.18	0.71	42.35*
34. การใช้คำพูดสรุปเรื่องราวเพิ่มเติมจากสิ่งที่นักเรียนพูด	4.63	0.60	2.98	0.72	40.37*
35. การแนะนำข้อมูลที่จำเป็นประกอบการตัดสินใจของนักเรียน	4.76	0.52	3.49	0.62	37.88*
36. การให้คำแนะนำแก่นักเรียนเพื่อชี้แนะแนวทางการปฏิบัติใน การแก้ปัญหา	4.66	0.61	3.39	0.69	33.16*
37. การชี้แนะให้นักเรียนเห็นผลที่ตามมาจากการวางแผนของ นักเรียนเอง	4.72	0.54	3.36	0.66	37.07*
38. การชี้แนะให้นักเรียนพิจารณาข้อดีข้อเสียของผลที่จะตามมา	4.78	0.46	3.56	0.61	36.83*
รวม (เทคนิคการให้การปรึกษา)	4.72	0.55	3.38	0.66	35.84*

*p < .05

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็นคำถามด้านการบริการให้การปรึกษา	สภาพที่คาดหวัง		สภาพที่เป็นจริง		t
	M	SD	M	SD	
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา (วิธีการ)					
39. การให้นักเรียนแสดงความรู้สึกและทัศนคติต่างๆ ที่อยู่ภายในออกมา	4.85	0.38	3.84	0.59	30.82*
40. การให้นักเรียนค้นหาปัญหาในระหว่างการแสดงความรู้สึกออกมา	4.80	0.48	3.72	0.63	30.92*
41. การแสดงการยอมรับของนักเรียนอย่างไม่มีเงื่อนไขเพื่อให้นักเรียนเปิดเผยตนเอง	4.82	0.40	3.73	0.63	31.73*
42. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกของบุคคล	4.76	0.48	3.70	0.65	29.95*
43. การให้นักเรียนพิจารณาปัญหาที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์	4.76	0.48	3.41	0.70	36.21*
44. การให้นักเรียนใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด	4.73	0.55	3.27	0.70	37.71*
45. การใช้วิธีการที่หลากหลายในการทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนวิธีคิด	4.77	0.46	3.51	0.61	38.23*
46. การให้นักเรียนนำความรู้หรือประสบการณ์ที่มีประโยชน์มาปรับเปลี่ยนวิธีคิด	4.73	0.49	3.52	0.62	36.11*
47. การให้นักเรียนพิจารณาพฤติกรรมที่ตัวเองกระทำ	4.79	0.45	3.71	0.67	30.31*
48. การอธิบายถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาให้นักเรียนเข้าใจ	4.82	0.41	3.79	0.59	33.52*
49. การให้นักเรียนพิจารณาให้นักเรียนพิจารณาข้อดีข้อเสียของการกระทำ	4.79	0.49	3.77	0.60	28.34*
50. การให้นักเรียนระบุปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหา	4.79	0.47	3.77	0.61	29.18*
51. การร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงความกล้า	4.76	0.52	3.79	0.58	26.61*
52. การให้นักเรียนแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมใหม่ให้บุคคลอื่นเห็นการเปลี่ยนแปลง	4.78	0.47	3.77	0.59	28.89*
รวม (วิธีการให้การปรึกษา)	4.78	0.47	3.66	0.63	32.04*
รวมด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา	4.77	0.49	3.51	0.63	35.10*

*p < .05

3.2 ผลการกำหนดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผลการกำหนดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา วิเคราะห์โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) เป็นการถ่วงน้ำหนักโดยการหารผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น (I) และสภาพที่เป็นจริง (D) ผู้วิจัยได้นำเสนอออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา และด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา

3.2.1 ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 4.8 แสดงการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา พบว่า พิสัยของดัชนีความต้องการจำเป็นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.16 – 0.56 ข้อรายการที่มีความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 รายการแรก คือ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตัวเองด้วยการใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมมากที่สุด โดยมีดัชนี $PNI_{modified} = 0.56$ ความสามารถในการคิดและตอบสนองต่อข้อมูลของนักเรียน $PNI_{modified} = 0.49$ ความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากการฟังนักเรียน $PNI_{modified} = 0.44$ การปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์ $PNI_{modified} = 0.41$ และความใจเย็น สุขุม รอบคอบ $PNI_{modified} = 0.36$ เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว จำแนกตามขนาด พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตัวเองด้วยการใฝ่หาความรู้ มากที่สุด โดยมีดัชนี $PNI_{modified} = 0.52$, $PNI_{modified} = 0.60$, $PNI_{modified} = 0.55$ ตามลำดับ รองลงมาคือ ความสามารถในการคิดและตอบสนองต่อข้อมูลของนักเรียน $PNI_{modified} = 0.51$, $PNI_{modified} = 0.52$, $PNI_{modified} = 0.46$ ตามลำดับ และความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากการฟังนักเรียน $PNI_{modified} = 0.48$, $PNI_{modified} = 0.42$, $PNI_{modified} = 0.45$ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา

ข้อรายการ	ขนาดโรงเรียน							
	เล็ก		กลาง		ใหญ่		รวม	
ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา	$PNI_{modified}$	ลำดับ	$PNI_{modified}$	ลำดับ	$PNI_{modified}$	ลำดับ	$PNI_{modified}$	ลำดับ
1. การพัฒนาตัวเองด้วยการใฝ่หาความรู้	0.52*	1	0.60*	1	0.55*	1	0.56*	1
2. ความสามารถในการคิดและตอบสนองต่อข้อมูลของนักเรียน	0.51*	2	0.52*	2	0.46*	2	0.49*	2
3. ความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากการฟังนักเรียน	0.48*	3	0.42*	3	0.45*	3	0.44*	3
4. การปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์	0.38	4	0.41*	4	0.42*	4	0.41*	4
5. ความใจเย็น สุขุม รอบคอบ	0.35*	5	0.33*	5	0.40*	5	0.36*	5

*ข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วน

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ข้อรายการ	ขนาดโรงเรียน							
	เล็ก		กลาง		ใหญ่		รวม	
	PNI _{modified}	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ
6. การเปิดกว้างและพร้อมยอมรับการเปลี่ยนแปลง	0.28	6	0.29	6	0.32*	6	0.30*	6
7. การพูดคุยกับนักเรียนด้วยความเป็นกันเอง	0.23	8	0.28	7	0.30*	7	0.28	7
8. การยอมรับความแตกต่างของวิถีชีวิตและค่านิยมของนักเรียน	0.24	6	0.27	8	0.29	8	0.27	8
9. การเข้าใจในความเป็นตัวตนที่แท้จริงของตนและยอมรับตนเอง	0.27	7	0.27	8	0.28	9	0.27	8
10. การเป็นคนร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส	0.30*	5	0.23	11	0.28	9	0.27	8
11. ความตระหนักและให้ความสำคัญในการยอมรับนักเรียน	0.24	6	0.28	7	0.26	11	0.26	9
12. การให้กำลังใจต่อนักเรียน	0.28	6	0.25	9	0.27	10	0.26	9
13. ท่านยอมรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นโดยนำความผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงแก้ไข	0.27	7	0.24	10	0.28	9	0.26	9
14. ความสามารถแยกแยะเรื่องส่วนตัวของท่านออกจากเรื่องการให้การให้ความช่วยเหลือนักเรียน	0.25	5	0.23	11	0.23	13	0.24	10
15. ความเป็นกลางในการแนะนำนักเรียน	0.28	6	0.22	12	0.24	12	0.24	10
16. ความจริงใจและซื่อสัตย์ต่อตนเองและวิชาชีพ	0.17	9	0.14	13	0.16	14	0.16	11
รวมด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา	0.31*		0.31*		0.32*		0.32*	

*ข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วน

3.2.2 ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 4.9 แสดงการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา พบว่า โดยรวมพิสัยของดัชนีความต้องการจำเป็นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.63 ข้อรายการที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่สุด คือ การจัดตารางเวลาให้ผู้ที่ต้องการรับการปรึกษาได้เข้ามาใช้บริการ โดยมีดัชนี $PNI_{modified} = 0.63$ รองลงมาคือ การจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ เช่น แบบสอบถาม ฯลฯ ไว้สำหรับการให้การปรึกษา โดยมีดัชนี $PNI_{modified} = 0.61$ และการวางแผนติดต่อ

ประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อส่งต่อนักเรียนกรณีนักเรียนมีปัญหา โดยมีดัชนี $PNI_{modified} = 0.42$ เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความต้องการจำเป็นในการจัดตารางเวลาให้ผู้ที่ต้องการรับบริการได้เข้ามารับการปรึกษา มากที่สุด โดยมีดัชนี $PNI_{modified} = 0.60$, โดยมีดัชนี $PNI_{modified} = 0.63$, โดยมีดัชนี $PNI_{modified} = 0.65$ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของ ครูแนะแนวด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา

ข้อรายการ	ขนาดโรงเรียน							
	เล็ก		กลาง		ใหญ่		รวม	
	$PNI_{modified}$	ลำดับ	$PNI_{modified}$	ลำดับ	$PNI_{modified}$	ลำดับ	$PNI_{modified}$	ลำดับ
1. การจัดตารางเวลาให้ผู้ที่ต้องการรับ การปรึกษาได้เข้ามารับบริการ	0.60*	1	0.63*	1	0.65*	1	0.63*	1
2. การจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ เช่น แบบสอบถาม ฯลฯ ไว้สำหรับการให้ การปรึกษา	0.54*	2	0.62*	2	0.64*	2	0.61*	2
3. การวางแผนติดต่อประสานงานกับ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อส่งต่อนักเรียน กรณีนักเรียนมีปัญหา	0.44*	3	0.60*	3	0.45*	3	0.42*	3
4. การจัดสถานที่สำหรับเป็นมุมหรือห้องให้ การปรึกษากับนักเรียน	0.25	5	0.48*	5	0.38*	5	0.38*	4
5. การวางแผนจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน การให้การปรึกษาให้นักเรียนทราบ	0.18	9	0.54*	4	0.19	8	0.29	5
6. วางแผนติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง กรณีนักเรียนมีปัญหา	0.43*	4	0.14	9	0.36*	4	0.29	5
7. การวางแผนติดต่อประสานงานกับครูภายใน โรงเรียนกรณีนักเรียนมีปัญหา	0.23	6	0.08	10	0.29	6	0.25	6
8. การจัดบรรยากาศภายในห้องด้วยรูปภาพ หรือด้วยวิธีการอื่นเพื่อช่วยให้เกิด บรรยากาศที่ดี	0.21	8	0.25	6	0.23	7	0.23	7

*ข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วน

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อรายการ	ขนาดโรงเรียน							
	เล็ก		กลาง		ใหญ่		รวม	
	PNI _{modified}	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ
9. การจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคมไว้สำหรับการให้ การให้การศึกษา	0.23	6	0.22	8	0.19	8	0.21	8
10. การวางแผนประชาสัมพันธ์การบริการให้ การศึกษา	0.23	7	0.24	7	0.17	9	0.20	9
รวมด้านการวางแผนงาน	0.33*		0.38*		0.35*		0.35*	

*ข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วน

3.2.3 ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวใน โรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการปฏิบัติให้การศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 4.10 แสดงการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษา
ด้านการปฏิบัติให้การศึกษา ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการให้การศึกษา เทคนิคการให้การศึกษา และ
วิธีการให้การศึกษา พบว่า โดยรวมพิสัยของดัชนีความต้องการจำเป็นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.23– 0.78
องค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่สุด คือ เทคนิคการให้การศึกษา รองลงมาคือ กระบวนการ
ให้การศึกษา และวิธีการให้การศึกษา ข้อรายการของเทคนิคการให้การศึกษา ที่มีความต้องการจำเป็น
เร่งด่วนที่สุดคือ การพัฒนาเทคนิคการใช้ความเจียมใจเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิด โดยมีดัชนี
PNI_{modified} = 0.78 รองลงมาคือ การพัฒนาเทคนิคการสรุปเรื่องราวเพิ่มเติมจากสิ่งที่นักเรียนพูด โดย
มีดัชนี PNI_{modified} = 0.55 และการพัฒนาเทคนิคการใช้คำพูดสรุปประเด็นสำคัญทั้งหมดในการให้
การศึกษา โดยมีดัชนี PNI_{modified} = 0.50 ส่วนองค์ประกอบเกี่ยวกับกระบวนการให้การศึกษาที่มีความ
ต้องการจำเป็นเร่งด่วน มากที่สุดคือ การพัฒนาการติดตามผลของความสำเร็จหลังการให้การศึกษา
โดยมีดัชนี PNI_{modified} = 0.58 รองลงมาคือ การพัฒนาการแนะนำกระบวนการรับการศึกษาให้นักเรียน
เข้าใจ โดยมีดัชนี PNI_{modified} = 0.57 และการพัฒนาให้นักเรียนเกิดความตระหนักและให้
ความสำคัญในการแก้ปัญหา โดยมีดัชนี PNI_{modified} = 0.47 และองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็น
ลำดับสุดท้ายของการปฏิบัติงานให้การศึกษาคือ วิธีการให้การศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่สุด
คือ การพัฒนาการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด โดยมีดัชนี
PNI_{modified} = 0.45 รองลงมาคือ การใช้วิธีให้นักเรียนพิจารณาปัญหาที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ โดยมี

ดัชนี $PNI_{modified} = 0.40$ และการพัฒนาวิธีการที่หลากหลายในการทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนวิธีคิด โดยมีดัชนี $PNI_{modified} = 0.36$ เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนในองค์ประกอบของกระบวนการให้การปรึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดกลาง มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการติดตามผลของความสำเร็จ หลังจากการให้การปรึกษา มากที่สุด โดยมีดัชนี $PNI = 0.58$ ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการแนะนำกระบวนการรับการศึกษาให้นักเรียนเข้าใจมากที่สุด โดยมีดัชนี $PNI_{modified} = 0.60$, ดัชนี $PNI_{modified} = 0.58$ ตามลำดับ ลำดับถัดไปคือ เทคนิคการให้การปรึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการใช้วิธีการเยี่ยม เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิด มากที่สุด โดยมีดัชนี $PNI_{modified} = 0.85$, $PNI_{modified} = 0.89$ ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเทคนิคการใช้คำพูดสรุปเรื่องราวเพิ่มเติมจากสิ่งที่นักเรียนพูด โดยมีดัชนี $PNI_{modified} = 0.59$ และองค์ประกอบของวิธีการให้การปรึกษา พบว่า โรงเรียนเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาวิธีการให้นักเรียนใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด มากที่สุด มีดัชนี $PNI_{modified} = 0.43$, $PNI_{modified} = 0.48$, $PNI_{modified} = 0.43$ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

ข้อรายการ	ขนาดโรงเรียน						รวม	
	เล็ก		กลาง		ใหญ่			
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา	$PNI_{modified}$	ลำดับ	$PNI_{modified}$	ลำดับ	$PNI_{modified}$	ลำดับ	$PNI_{modified}$	ลำดับ
(กระบวนการให้การปรึกษา)								
11. การติดตามผลของความสำเร็จหลังจาก การให้การปรึกษา	0.56*	2	0.58*	1	0.57*	2	0.58*	1
12. การแนะนำกระบวนการรับการศึกษา ให้นักเรียนเข้าใจ	0.60*	1	0.55*	2	0.58*	1	0.57*	2
13. การให้นักเรียนตระหนักและให้ความสำคัญ ในการแก้ปัญหา	0.48*	3	0.43*	3	0.48*	3	0.47*	3
14. การให้นักเรียนแก้ปัญหาตามกระบวนการ แก้ปัญหา	0.44*	4	0.37*	5	0.40*	5	0.40*	4
15. การให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และเลือกวิธีการแก้ปัญหา	0.41*	5	0.38*	4	0.35*	8	0.38*	5

*ข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วน

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อรายการ	ขนาดโรงเรียน							
	เล็ก		กลาง		ใหญ่		รวม	
	PNI _{modified}	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ	PNI _{modified}	ลำดับ
(กระบวนการให้การปรึกษา)								
16. การกระตุ้นนักเรียนให้กำหนดเป้าหมายในการให้การปรึกษา	0.40*	6	0.35*	6	0.41*	4	0.37*	6
17. การให้นักเรียนสำรวจปัญหาของตนเอง	0.39*	7	0.31*	9	0.36*	7	0.35*	7
18. การใช้แบบทดสอบ หรือการสัมภาษณ์ถึงปัญหาความต้องการของนักเรียน	0.36*	9	0.32*	8	0.38*	6	0.34*	8
19. การทบทวนวิธีการให้การปรึกษาเมื่อจะยุติการให้การปรึกษา	0.32*	10	0.31*	9	0.34*	9	0.32*	9
20. การให้นักเรียนวางแผนหลังการให้การปรึกษา	0.38*	8	0.33*	7	0.28	10	0.31*	10
21. การทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเป็นกันเองและยอมเปิดเผยความรู้สึก	0.30*	11	0.23	11	0.28	10	0.27	11
22. การกล่าวต้อนรับนักเรียนด้วยความเป็นกันเอง	0.28	12	0.25	10	0.26	11	0.26	12
รวมกระบวนการให้การปรึกษา	0.41*		0.37*		0.39*		0.39*	
(เทคนิคการให้การปรึกษา)								
23. การใช้วิธีการเขียนเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิด	0.85*	1	0.45*	3	0.89*	1	0.78*	1
24. การใช้คำพูดสรุปเรื่องราวเพิ่มเติมจากสิ่งที่นักเรียนพูด	0.43*	4	0.59*	1	0.38*	7	0.55*	2
25. การใช้คำพูดสรุปประเด็นสำคัญทั้งหมดในการให้การปรึกษา	0.52*	2	0.47*	2	0.51*	2	0.50*	3
26. การใช้คำถามเมื่อต้องการทราบข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงของนักเรียน	0.45*	3	0.43*	4	0.35*	10	0.42*	4
27. การใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึก	0.39*	8	0.39*	6	0.42*	3	0.41*	5
28. การจับความรู้สึกของนักเรียนแล้วสะท้อนรู้สึกนั้นออกมาอีกครั้ง	0.37*	10	0.40*	5	0.39*	6	0.40*	6

*ข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วน

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อรายการ	ขนาดโรงเรียน							
	เล็ก		กลาง		ใหญ่		รวม	
	PNI modified	ลำดับ	PNI modified	ลำดับ	PNI modified	ลำดับ	PNI modified	ลำดับ
(เทคนิคการให้การปรึกษา)								
29. การชี้แนะให้นักเรียนเห็นผลที่ตามมาจากการวางแผนของนักเรียนเอง	0.42*	5	0.36*	8	0.41*	4	0.40*	6
30. การใช้คำพูดทวนซ้ำเพื่อสรุปคำพูดของนักเรียน	0.41*	6	0.34*	10	0.40*	5	0.39*	7
31. การใช้คำพูดทวนซ้ำประเด็นที่สำคัญของนักเรียน	0.40*	7	0.35*	9	0.37*	8	0.38*	8
32. การเรียบเรียงถ้อยคำใหม่เพื่อยืนยันความถูกต้องในสิ่งที่นักเรียนเล่าให้ฟัง	0.38*	9	0.37*	7	0.36*	9	0.38*	8
33. การให้คำแนะนำแก่นักเรียนเพื่อชี้แนะแนวทางการปฏิบัติในการแก้ปัญหา	0.35*	12	0.35*	9	0.37*	8	0.37*	9
34. การแนะนำข้อมูลที่จำเป็นประกอบการตัดสินใจของนักเรียน	0.41*	6	0.34*	10	0.35*	10	0.36*	10
35. การชี้แนะให้นักเรียนพิจารณาข้อดีข้อเสียของผลที่จะตามมา	0.36*	11	0.33*	11	0.34*	11	0.34*	11
36. การแสดงการรับรู้และยอมรับความรู้สึกของนักเรียนโดยการพยักหน้า	0.32*	13	0.32*	12	0.31	12	0.32*	12
37. การพูดคุยกับนักเรียนด้วยภาษาที่สามารถเข้าใจได้	0.29	14	0.24	13	0.25	14	0.26	13
38. การสบสายตากับนักเรียนในขณะที่ให้การปรึกษา	0.26	15	0.21*	14	0.24	13	0.23	14
รวมเทคนิคการให้การปรึกษา	0.43*		0.39*		0.41*		0.41*	
39. การให้นักเรียนใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด	0.43*	1	0.48*	1	0.43*	1	0.45*	1
40. การให้นักเรียนพิจารณาปัญหาที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์	0.40*	3	0.40*	2	0.39*	2	0.40*	2
41. การใช้วิธีการที่หลากหลายในการทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนวิธีคิด	0.41*	2	0.32*	4	0.37*	3	0.36*	3

*ข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วน

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อรายการ	ขนาดโรงเรียน							
	เล็ก		กลาง		ใหญ่		รวม	
	PNI modified	ลำดับ	PNI modified	ลำดับ	PNI modified	ลำดับ	PNI modified	ลำดับ
(วิธีการให้การปรึกษา)								
42. การให้นักเรียนนำความรู้หรือประสบการณ์ที่มีประโยชน์มาปรับเปลี่ยนวิธีคิด	0.36*	4	0.33*	3	0.34*	4	0.34*	4
43. การให้นักเรียนพิจารณาพฤติกรรมที่ตัวเองกระทำ	0.28	8	0.30*	5	0.29	7	0.29	5
44. การให้นักเรียนค้นหาปัญหาในระหว่างการแสดงความรู้สึกออกมา	0.29	7	0.27	9	0.31*	5	0.29	5
45. การแสดงการยอมรับนักเรียนอย่างไม่มีเงื่อนไขเพื่อให้นักเรียนเปิดเผยตัวเอง	0.29	7	0.29	6	0.30*	6	0.29	5
46. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคล	0.27	9	0.28	8	0.29	7	0.29	5
47. การอธิบายถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาให้นักเรียนเข้าใจ	0.29	7	0.29	6	0.26	9	0.27	6
48. การให้นักเรียนพิจารณาให้นักเรียนพิจารณาข้อดีข้อเสียของการกระทำ	0.30	6	0.27	9	0.26	9	0.27	6
49. การให้นักเรียนระบุปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหา	0.31*	5	0.29	6	0.23	12	0.27	6
50. การให้นักเรียนแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมใหม่ให้บุคคลอื่นเห็นการเปลี่ยนแปลง	0.28	8	0.29	7	0.25	10	0.27	6
51. การให้นักเรียนแสดงความรู้สึกและทัศนคติที่อยู่ภายในออกมา	0.26	10	0.24	10	0.28	8	0.26	7
52. การร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงความกล้า	0.27	9	0.27	9	0.24	11	0.26	7
รวมวิธีการให้การปรึกษา	0.32*		0.31*		0.30*		0.31*	
รวมด้านการปฏิบัติงาน	0.39*		0.36*		0.37*		0.37*	

*ข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วน

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการประเมินและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าครูแนะแนวมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาอันดับแรก คือ ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา โดยมีค่า $PNI_{modified} = 0.36$ รองลงมาคือ ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา โดยมีค่า $PNI_{modified} = 0.34$ และด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา โดยมีค่า $PNI_{modified} = 0.31$ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการประเมินและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว

ด้านการบริการให้การปรึกษา	I	D	$PNI_{modified}$	ลำดับ ความสำคัญ
ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา	4.85	3.70	0.31	3
ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา	4.79	3.59	0.34	2
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา	4.77	3.51	0.36	1
รวมด้านบริการให้การปรึกษา	4.80	3.60	0.34	

* ข้อมูลการที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (focus group) จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยผู้วิจัยนำผลการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้จากข้อมูลเชิงปริมาณให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มวิเคราะห์หาสาเหตุตามลำดับด้านบริการให้การปรึกษา ซึ่งได้ผลการวิจัยดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก

4.1 ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา

(1) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก เนื่องจากครูแนะแนวมีภาระที่รับผิดชอบจำนวนมากทำเวลาในการแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ไม่สามารถทำได้ดีเท่าที่ควรจะเป็น

“ภาระงานสอนในโรงเรียนเยอะ 20 คาบ ทำให้ภาระงานแนะแนวที่เข้ามาจะอยู่ในรูปของบริการมากกว่างานอื่น ที่จะอยู่ในรูปของการให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

“โรงเรียนขนาดเล็กภาระงานพิเศษก็ต้องรับเท่ากับโรงเรียนขนาดใหญ่ กองทุนกู้ยืมก็อยู่ที่ฝ่ายแนะแนว ทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ที่แนะแนวหมด ภาระงานสอนเยอะ งานพิเศษเยอะ เวลาในการให้คำปรึกษาก็มีน้อย ทำให้เกิดปัญหาในการรับฟังข้อมูลจากนักเรียนด้วยเหมือนกัน การแนะนำนักเรียนได้ไม่ดีเท่าที่ควร”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

(2) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง เนื่องจากครูที่มาทำงานแนะแนวส่วนใหญ่ไม่ได้จบทางสาขาแนะแนวหรือการให้การศึกษา ทำให้ขาดทักษะในการวิเคราะห์ และตอบสนองข้อมูลจากนักเรียน รวมถึงขาดการให้การศึกษาเป็นประจำทำให้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียนลดลงทำให้ประสิทธิภาพการวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลจากนักเรียนลดลงอาจจะส่งผลถึงการให้คำแนะนำที่ไม่ถูกต้องได้

“เนื่องมาจากการไม่ได้ฝึกการให้การปรึกษาบ่อยๆ ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียนลดลงพูดอีกอย่างหนึ่งก็เหมือนกับขาดทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูล”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“อีกสาเหตุหนึ่งคือการจบไม่ตรงสาขาวิชาที่มีส่วนมากด้วยเช่นกัน”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

“ครูแนะแนวที่ทำหน้าที่ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมก็เป็นครูที่จบสาขาอื่นและมีอายุมากขึ้นทางโรงเรียนก็เลยมอบหมายหน้าที่นี้ให้ไปรับผิดชอบ”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

(3) การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษามีน้อย เนื่องจากผู้บริหารไม่เข้าใจลักษณะการให้การศึกษาและคุณลักษณะผู้ให้การศึกษาซึ่งเป็นลักษณะที่เฉพาะทาง

“ในโรงเรียนผู้บริหารไม่เข้าใจลักษณะการให้การศึกษาว่ามีลักษณะอย่างไร ผู้ให้การศึกษา มีบทบาทหน้าที่อย่างไร โดยเฉพาะครูแนะแนวต้องมีบุคลิกลักษณะอย่างไร”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

“ครูแนะแนวต้องมีบุคลิกลักษณะที่จะสามารถเข้าใจเด็กได้อย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นครูแนะแนวจึงควรได้รับการพัฒนาคุณลักษณะพร้อมกันไปด้วย”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

(4) **ข้อจำกัดส่วนตัว** เนื่องจากครูแนะแนวมีอายุมากประมาณ 40 – 50 ปี และสุขภาพไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาความรู้

“ทางโรงเรียนไม่มีครูแนะแนวรุ่นใหม่ ๆ ส่วนใหญ่ก็มีอายุ 45 ขึ้นไป ประสิทธิภาพในการพัฒนาตัวเองน้อยลงตามไปด้วย”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

“ทำให้สุขภาพไม่เอื้ออำนวยในการค้นคว้าหาความรู้ตัวเอง”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะของผู้ให้การศึกษา เนื่องจากสาเหตุที่สำคัญ 4 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก (2) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง (3) การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษามีน้อย และ (4) ข้อจำกัดส่วนตัว

ตารางที่ 4.12 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก

ประเด็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ	ลำดับความสำคัญ
1. ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก	8	34.78	1
2. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง	6	26.09	2
3. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษามีน้อย	5	21.74	3
4. ข้อจำกัดส่วนตัว	4	17.39	4

4.2 ด้านการวางแผนงานให้การศึกษา

(1) **ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก** เนื่องจากครูแนะแนวมีงานด้านการสอน และการบริการ 5 บริการ ทำให้ไม่มีเวลาจัดตารางเวลาในการให้การศึกษา

“การจัดตารางเวลาก็มีการวางแผนกันเป็นอย่างดี เมื่อถึงเวลาที่ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ งานประจำก็เยอะ งานที่เข้ามารายวันก็เยอะ”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

“แม้กระทั่งประชุมวางแผนการให้การศึกษายังไม่มี”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

(2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การปรึกษา เนื่องจากผู้บริหาร ครูภายในโรงเรียน และผู้ปกครองไม่เข้าใจลักษณะของการให้การปรึกษา เมื่อนักเรียนมีปัญหาครูแนะแนวต้องมีการวางแผนติดต่อประสานงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนในการทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวนักเรียน

“ผู้บริหารให้ความสำคัญน้อยมองว่างานด้านบริการให้การปรึกษาใครสามารถทำได้”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“ทางฝ่ายบริหารไม่เคยให้ครูแนะแนวได้อธิบายหรือทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของครูแนะแนวด้านบริการให้การปรึกษารวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบ”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

“อย่างเช่นเมื่อเราจะส่งเด็กไปให้นักจิตวิทยา ผู้ปกครองก็ไม่ให้ความสำคัญยอมรับไม่ได้ นี่ก็เลยเป็นการแก้ปัญหาที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

“ครูคนอื่นที่เป็นครูที่ปรึกษาก็มองว่าเมื่อเด็กคนไหนเข้าไปหาครูแนะแนวก็จะเป็นเด็กที่มีปัญหา”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

“ครูที่ปรึกษาไม่ยอมให้มาพบครูแนะแนวด้วยเพราะนักเรียนต้องขาดเรียนเมื่อมาที่ห้องแนะแนว”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

(3) ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากเมื่อปรับหลักสูตรใหม่ในเขตพื้นที่การศึกษาแล้วยังขาดผู้รับผิดชอบหลักในการติดต่อประสานงาน และแจ้งข่าวสารให้ครูแนะแนวทราบ และการส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

“ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาในการติดต่อในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาเพราะครูแนะแนวไม่รู้ว่าผู้เชี่ยวชาญระดับจังหวัดมีใครบ้าง ภายในจังหวัดมีใครบ้าง”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

“จากสาเหตุนี้ก็มาจากการที่หลักสูตรใหม่รวมประถมและมัธยมทำให้ไม่มีผู้รับผิดชอบในการประสาน”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

“เขตพื้นที่ไม่เห็นความสำคัญในงานด้านบริการให้การปรึกษาที่เป็นงานหลักของครูแนะแนวจึงขาดคนดูแล”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

(4) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง เนื่องจากครูแนะแนวในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ไม่จบทางด้านจิตวิทยาการแนะแนวหรือการให้การศึกษา ทำให้ไม่สามารถสร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์ผู้เรียนได้ในเบื้องต้น และไม่ได้รับการอบรมมาก่อน

“ไม่เคยได้รับการอบรมการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา และครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมส่วนใหญ่ไม่จบสาขาจิตวิทยา”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

“เรื่องของเครื่องมืออาจจะจะเป็นแบบสอบถามก็ดีอะไรก็ดีไม่ได้มาตรฐาน การวิเคราะห์เครื่องมือที่จะนำไปใช้กับเด็กด้วย บางครั้งเราเจอเครื่องมือชนิดไหนเราก็นำไปใช้เลยโดยไม่รู้ว่าคุณสมบัติของเครื่องมือมีหรือเปล่า ขาดความรู้ในการใช้เครื่องมือและวิเคราะห์ข้อมูล”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

(5) ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์ประกอบการให้การศึกษา เนื่องจากเครื่องมือทางจิตวิทยามีราคาสูง

“เครื่องมือทางจิตวิทยามีราคาแพงทางผู้บริหารก็เลยไม่ได้จัดงบประมาณส่วนนี้ให้ครูแนะแนวในการสั่งซื้อเครื่องมือ”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

“อุปกรณ์ในห้องแนะแนวก็เก่าไม่น่ามอง บางครั้งเขียนขอไปทางผู้บริหารก็ปฏิเสธอันเนื่องมาจากผู้บริหารไม่เข้าใจว่าการจัดตกแต่งห้องให้มีบรรยากาศที่ดี หน้าเข้ามา จะทำให้ครูแนะแนวได้ปฏิบัติหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงนี้ก็มีส่วนสำคัญมากๆ”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการวางแผนงานให้การศึกษา เนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ 5 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ (2) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง (3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การศึกษา (4) ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์ประกอบการให้การศึกษา และ (5) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก

ตารางที่ 4.13 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น
ด้านการวางแผนงานให้การศึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก

ประเด็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านการวางแผนงานให้การศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ	7	30.43	1
2. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง	6	26.09	2
3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การศึกษา	5	21.74	3
4. ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์ประกอบการให้การศึกษา	3	13.04	4
5. ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก	2	8.70	5

4.3 ด้านการปฏิบัติให้การศึกษา

(1) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก เนื่องจากครูแนะแนวในโรงเรียนขนาดเล็กมีแค่คนเดียว ทำให้ต้องทำงานด้านงานสอน และงานแนะแนวทั้ง 5 บริการไปพร้อมๆ กันทำให้การปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาได้ไม่ดีเท่าที่ควร และไม่ต่อเนื่อง

“ภาระงานมีเยอะหน้าที่ที่จะต้องทำมีหลายอย่าง เช่น ครูบางคนมีการสอนวิชาอื่นๆ ด้วยนอกจากเป็นครูแนะแนว หรือภาระหน้าที่อื่นที่จะต้องรับผิดชอบ เช่นกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา จึงทำให้เวลาในการให้การศึกษากับนักเรียนมีน้อยตามไปด้วย”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“การให้คำปรึกษาทำงานไม่ต่อเนื่อง ทำและหยุด และวางไว้ไปทำอย่างอื่น ความต่อเนื่องในการให้การปรึกษา เมื่อครูพักนักเรียนไม่พักก็มีปัญหามาก”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

(2) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง เนื่องจากครูแนะแนวในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ครูแนะแนวไม่ได้จบด้านจิตวิทยาการแนะแนวหรือการให้การศึกษาทำให้ขาดความรู้ ทักษะในการให้การศึกษา

“ขาดเทคนิค ความรู้ในการให้การศึกษา เพราะครูแนะแนวส่วนใหญ่จบไม่ตรงสาขา”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

“สืบเนื่องมาจากการครูที่ทำหน้าที่แนะแนวไม่ได้จบทางการแนะแนวหรือการให้การศึกษา ทำให้ขาดความรู้ เทคนิคในการให้การศึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

“วุฒิทางการศึกษาที่ไม่ตรงเพราะในปัจจุบันการรับครูแนะแนวมีน้อยเมื่อมีหลักสูตรใหม่ ออกมาว่าครูทุกคนต้องเป็นครูแนะแนว”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

(3) การปฏิบัติงานในการให้การปรึกษาไม่เป็นระบบ เนื่องจากครูแนะแนวขาดกระบวนการวางแผนในการทำงานเพื่อติดตามความสำเร็จในรูปแบบ PDCA

“การให้คำปรึกษาต้องทำให้เป็นระบบโดยการวางแผนให้เป็นระบบ บางทีไม่มีการวางแผน เช่นการจัดเตรียมเอกสารต่างๆ แบบฟอร์มให้พร้อม หรือก่อนจะให้คำปรึกษากับเด็กก็ควรจะทราบ ข้อมูลของเด็กมาก่อนแล้วจึงไปจัดตารางการวางแผนการดำเนินงานต่อไป ซึ่งเป็นการวางแผนของตัวเอง ในรูปแบบ PDCA”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“ครูแนะแนวขาดกระบวนการ PDCA วางแผนการมาแล้วมาทบทวน รวมไปถึงการติดตาม การให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

(4) สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา เนื่องจากไม่มีห้องให้การปรึกษาที่เป็นสัดส่วนจึงทำให้ครูแนะแนวไม่สามารถให้การปรึกษาได้ตามกระบวนการทั้งหมด

“ไม่มีห้องให้การปรึกษาที่เป็นสัดส่วน การให้นักเรียนที่เป็นปัญหาสำรวจตัวเองก็เป็นไปได้ยาก ครูแนะแนวก็ไม่สามารถใช้กระบวนการ เทคนิค วิธีการในการให้การปรึกษาได้อย่างเต็มที่ เมื่อไม่ได้ให้การปรึกษาก็ไม่เกิดทักษะกับตัวผู้ให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการปฏิบัติ ให้การปรึกษา
เนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ 4 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญคือ (1) การไม่สำเร็จการศึกษาวิชาการแนะแนวหรือ
จิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง (2) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก (3) ขาดการวางแผนในการให้การปรึกษา
และ(4) สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.14 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก

ประเด็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง	8	33.33	1
2. ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก	7	29.17	2
3. ขาดการวางแผนในการให้การปรึกษา	5	20.83	3
4. สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา	4	16.67	4

โรงเรียนขนาดกลาง

4.1 ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา

(1) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก เนื่องจากครูแนะแนวมีหน้าที่ความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นด้วยทำให้เวลาในการพัฒนาความรู้ก็น้อยตามไปด้วย

“ภาระงานของครูแนะแนวเยอะมาก มากกว่าครูที่สอนวิชาเฉพาะหลายอย่างคะ เช่น กองทุนก็ยังมีให้แนะแนวทำอีก เมื่อมีหนังสือเชิญอบรมเข้ามา”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

“ครูแนะแนวต้องใช้เวลาในการทำงานอื่นมากจนกระทั่งเราไม่มีเวลาที่จะต้องไปเตรียมไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สัปดาห์หนึ่งก็สอนไม่ต่ำกว่า 18 คาบ หลังจากคาบสอนแล้วเราต้องมาทำงานอื่นทำให้เราไม่มีเวลาในช่วงนี้ที่จะไปศึกษาความรู้เพิ่มเติม”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

(2) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง เนื่องจากครูแนะแนวไม่ได้ให้การปรึกษาเป็นประจำ ทำให้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียนลดลง และการจบไม่ตรงสาขาทำให้ประสิทธิภาพการวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลจากนักเรียนทำได้ไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น

“ด้วยภาระงานที่เยอะทำให้ครูแนะแนวไม่สามารถฝึกความสามารถในการคิดเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนหรือตอบสนองข้อมูลได้”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“ครูแนะแนวมีวุฒิทางการศึกษาไม่ตรงกับหน้าที่ที่รับผิดชอบทำให้ขาดทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียน และประกอบกับการไม่ได้รับการอบรมในการพัฒนาทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหาทำให้ยากที่จะเข้าใจ”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

(3) **ข้อจำกัดส่วนตัว** เนื่องจากครูแนะแนวส่วนใหญ่มีอายุมากความกระตือรือร้นมีน้อยทำให้การพัฒนาตัวเองไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น

“ด้วยอายุของครูแนะแนวแล้ว ส่วนใหญ่มีอายุประมาณ 40 – 50 ปี ก็มีปัญหาในส่วนของ การพัฒนาตัวเองมากกว่าวัยอื่น”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

“ในข้อที่บอกว่าความใจเย็น สุขุม รอบคอบ คือครูแนะแนวส่วนใหญ่ไม่มีคนรุ่นใหม่ ก็จะมีแต่ผู้ใหญ่วัยนี้ คือวัย 40 ขึ้นไป ความกระตือรือร้นมีน้อย”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะของผู้ให้ การปรึกษา เนื่องจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) ภาระงานที่รับผิดชอบมี จำนวนมาก (2) ข้อจำกัดส่วนตัว และ(3) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้ การปรึกษาโดยตรง

ตารางที่ 4.15 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง

ประเด็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา	จำนวน (N=9)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก	9	45.00	1
2. ข้อจำกัดส่วนตัว	7	35.00	2
3. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง	4	20.00	3

4.2 ด้านการวางแผนงานให้การศึกษา

(1) **ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก** เนื่องจากต้องทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน จึงไม่สามารถจัดตารางเวลาในการให้การศึกษาได้

“การทำงานที่โรงเรียนก็ต้องทำงานหลายด้าน งานแนะแนวและสอนวิชาอื่นด้วย ทำให้เมื่อ เรามารับผิดชอบงานตรงนี้มีเวลาอยู่เล็กน้อยเท่านั้นที่ได้ทำงานการให้การศึกษาไม่สามารถจัด ตารางเวลาในการให้การศึกษาได้”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

“เวลาครูพักก็ต้องทำงานอื่น เวลานั้นนักเรียนพักครูก็ไม่มีเวลาให้”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

(2) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง เนื่องจากในการวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนหรือความถนัดในการเรียนของนักเรียนต้องใช้แบบสอบถามที่ได้มาตรฐานแต่ปัจจุบันครูแนะแนวไม่สามารถสร้างเครื่องมือด้วยตนเองได้ เนื่องจากต้นเพราะขาดความรู้ในส่วนนี้

“ครูแนะแนวแทบไม่เคยได้ใช้เครื่องมือในการให้การศึกษาเพราะเครื่องมือมีน้อย และไม่มี ความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

“ครูแนะแนวไม่ได้จบทางด้านการแนะแนวหรือการให้การศึกษาที่ไม่สามารถใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาได้”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

(3) ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์ประกอบการให้การศึกษา เนื่องจากเครื่องมือทางด้านจิตวิทยามีราคาแพงทำให้ครูแนะแนวไม่สามารถใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาที่ได้มาตรฐานในการวิเคราะห์ผู้เรียนในเบื้องต้นได้

“การขาดงบประมาณเพื่อมาใช้จ่ายในการจัดห้องแนะแนว รวมไปถึงการตกแต่งห้อง การจัดสภาพแวดล้อมไม่มั่งบประมาณมาให้ด้วย”

(ครูแนะแนวคนที่ 9)

“ไม่มีงบประมาณในการสั่งซื้อเครื่องมือในการให้การศึกษาหลายอย่าง”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“ที่โรงเรียนก็มีเครื่องมือแต่ไม่ทันสมัยบางครั้งไม่สามารถนำมาใช้ได้ ของใหม่ก็ราคาแพง”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

(4) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การศึกษา เนื่องจากไม่เข้าใจลักษณะการให้การศึกษา ส่งผลการติดต่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องทำได้ยาก

“ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญ ผู้บริหารไม่ทราบว่าขนาดของห้องแนะแนวมีลักษณะอย่างไร ผู้บริหารไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องของงานแนะแนว เมื่อเขียนขอไปผู้บริหารไม่ยอมรับไม่อนุมัติ”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

“กรณีนักเรียนมีปัญหาผู้ปกครองก็ไม่ยอมรับไม่เปิดใจกว้างในการไปพบจิตแพทย์”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

(5) **ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ** เนื่องจากเมื่อการปรับระบบ การศึกษารวมเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานทำให้ขาดผู้รับผิดชอบในแต่ละเขตพื้นที่ในการประสานงาน กับครูแนะแนวซึ่งส่งผลกระทบต่อครูแนะแนวขาดแหล่งข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เชี่ยวชาญเมื่อ เกิดปัญหาขึ้นทำให้แก้ปัญหาได้ล่าช้า

“ขาดการประสานงานกับองค์กรภายนอก ไม่มีแหล่งแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ครูแนะแนวทราบจะมีวิธีการได้อย่างไร การแจ้งรายละเอียด การแจ้งข่าว การประสานงานทำอย่างไร”

(ครูแนะแนวคนที่ 9)

“ขาดหน่วยงานหลักที่จะเป็นผู้ประสานทั้งระดับ ตำบล ระดับจังหวัด ระดับเขต ระดับสพฐ. ตั้งแต่ระดับเขตขึ้นไป ขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการแนะแนว”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการวางแผนงานให้ การปรึกษา เนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ 5 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) ภาระหน้าที่รับผิดชอบ มีจำนวนมาก (2) ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ (3) ขาดงบประมาณในการซื้อ เครื่องมือ และอุปกรณ์ประกอบการให้การปรึกษา (4) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือ จิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง และ(5) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจงานบริการให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.16 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง

ประเด็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา	จำนวน (N=9)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก	9	33.30	1
2. ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ	8	29.60	2
3. ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์ประกอบการให้การปรึกษา	5	18.50	3
4. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้ การปรึกษาโดยตรง	3	11.10	4
5. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การปรึกษา	2	7.40	5

4.3 ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

(1) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง เนื่องจากครูแนะแนวส่วนใหญ่ไม่จบด้านจิตวิทยาการให้การปรึกษาหรือการแนะแนว ขาดความรู้ ทักษะ ขาดประสบการณ์ในการให้การปรึกษา

“ครูแนะแนวที่ไม่ได้จบทางการแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาขาดทักษะ (กระบวนการ เทคนิค วิธีการ) ในการให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“ประการที่สองคือ ไม่ปฏิบัติบ่อยๆ ทำให้เราลืมกระบวนการหรือเทคนิควิธีการไปได้”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

(2) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก ทำให้ครูแนะแนวมีเวลาน้อยมากในการปฏิบัติงานให้การปรึกษาตามกระบวนการ

“เวลาของนักเรียนกับเวลาของครูแนะแนวไม่ตรงกันทำให้เป็นปัญหา การนัดหมายก็ไม่ได้ ส่วนใหญ่จะติดเรื่องเวลา ข้อจำกัดในเรื่องของเวลา เราอยากทำให้ครบกระบวนการแต่ไม่สามารถทำได้”

(ครูแนะแนวคนที่ 9)

(3) การปฏิบัติงานในการให้การปรึกษาไม่มีระบบ เนื่องจากครูแนะแนวขาดการทำงานอย่างเป็นระบบ PDCA ทำให้การบันทึกผลการทำงานในการให้การปรึกษาไม่ชัดเจน ไม่มีการติดตามผลหลังการให้การปรึกษา

“ในการให้การปรึกษาไม่มีการบังคับต้องเขียนเหมือนแผนการสอน ครูแนะแนวปัจจุบันก็เลยไม่ได้มีการบันทึกขั้นตอนการให้การปรึกษาและติดตามการให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

“ภาระงานที่รับผิดชอบมีมากจึงไม่มีเวลาในการวางแผนการให้การปรึกษากับนักเรียนที่มีปัญหา”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

(4) สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา เนื่องจากไม่มีห้องที่เป็นส่วนตัวทำให้ครูแนะแนวไม่สามารถใช้กระบวนการ เทคนิค และวิธีการให้การปรึกษาให้การปรึกษาได้

“สถานที่ในการให้คำปรึกษาก็เป็นตัวหนึ่งที่ทำให้เราไม่สามารถใช้กระบวนการในการปรึกษาได้”

(ครูแนะแนวคนที่ 9)

“ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาที่ไม่สามารถเปิดเผยให้ใครทราบได้ ถ้าไม่มีห้องที่ได้มาตรฐานหรือกันมิดชิดเด็กก็ไม่กล้าเข้ามาคุย ครูแนะแนวก็ไม่สามารถใช้กระบวนการทางจิตวิทยาช่วยเหลือนักเรียนได้”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องกรจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา ประกอบด้วยสาเหตุสำคัญ 4 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญคือ (1) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขา การแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง (2) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก (3) การปฏิบัติงานในการให้การปรึกษาไม่มีระบบ และ(4) สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.17 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องกรจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง

ประเด็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องกรจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา	จำนวน (N=9)	ร้อยละ	ลำดับความสำคัญ
1. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง	9	33.33	1
2. ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก	8	29.63	2
3. การปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาไม่มีระบบ	7	25.93	3
4. สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา	3	11.11	6

โรงเรียนขนาดใหญ่

4.1 ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา

(1) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก เนื่องจากครูแนะแนวมีงานที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเกี่ยวเนื่องมาจากขอบข่ายของงานแนะแนวที่กว้างมาก ทำให้ครูแนะแนวต้องทำงานหลายหน้าที่จึงทำให้ไม่สามารถพัฒนาความรู้ของตัวเองได้อย่างเต็มที่

“ครูแนะแนวมีภาระงานมาก หลายบทบาท หลายเรื่อง อย่างเช่นเราต้องดูแลเรื่องระบบดูแลนักเรียน วิชาเพิ่มเติมของวิชาการ ทุนการศึกษา โครงการต่างๆของโรงเรียน งานเงินกู้ กยศ.แต่ละวันเราจะใช้เวลากับเรื่องงานเหล่านี้มากทำให้ไม่มีเวลาในการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

“อย่างตอนนี้ที่โรงเรียนก็จะเปลี่ยนอีกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนก็จะเอามาให้แนะแนวทำอีกเป็นการเพิ่มงานให้ครูแนะแนวไม่สามารถหาเวลาในการพัฒนาตนเองได้เลย”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

(2) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง เนื่องจากครูแนะแนวจบไม่ตรงสาขาการแนะแนวหรือการให้การศึกษาส่งผลทำให้การคิดและวิเคราะห์ ข้อมูลจากนักเรียนไม่ดีเท่าที่ควร และการไม่ได้ให้การปรึกษาอย่างต่อเนื่องทำให้ครูแนะแนวไม่ได้ฝึกทักษะ ในการฟัง การคิดตอบสนองข้อมูลของนักเรียน

“ส่วนของความสามารถในการฟัง การคิด การรับข้อมูลต่าง ๆ จากนักเรียนหรือบุคคลอื่น ถ้าไม่ได้รับการฝึกฝนบ่อยๆ ก็จะทำให้ความสามารถในการฟัง การวิเคราะห์ข้อมูล และรับข่าวสารข้อมูลช้าลง”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

“ครูแนะแนวที่จบสาขาการให้การศึกษาจะได้รับการฝึกฝนมาทางด้านนี้ โดยเฉพาะทำให้มี ทักษะความชำนาญในการฟัง คิด วิเคราะห์ได้ดีกว่าครูที่มีจบสาขาวิชาอื่น”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

(3) ข้อจำกัดส่วนตัว เนื่องจากอายุที่มากขึ้นทำให้การพัฒนาตัวเองน้อยลงเวลาที่ฝึกการให้ การปรึกษาก็ไม่สามารถทำได้

“วัยที่มากขึ้นของครูแนะแนว ภาระงานที่มากขึ้น ทำให้การพัฒนาตัวเองน้อยลง”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

“ขณะนี้ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวนมากมีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป ไม่ค่อยจะมี ครูแนะแนวรุ่นใหม่เข้ามาทำงาน”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะของ ผู้ให้การศึกษาเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) ภาระงานที่ รับผิดชอบมีจำนวนมาก (2) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง และ(3) ข้อจำกัดส่วนตัว

ตารางที่ 4.18 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

ประเด็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา	จำนวน (N=10)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก	10	50.00	1
2. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง	6	30.00	2
3. ข้อจำกัดส่วนตัว	4	20.00	3

4.2 ด้านการวางแผนงานให้การศึกษา

(1) ภาระหน้าที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก ส่งผลถึงเวลาในการจัดให้การศึกษาไม่สามารถจัดตารางเวลาให้นักเรียนเข้าพบได้

“ครูแนะแนวมีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาในการจัดตารางเวลาของครูกับนักเรียนให้ตรงกันได้”

(ครูแนะแนวคนที่ 9)

(2) ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์ประกอบการให้การศึกษา ซึ่งทำให้ครูแนะแนวไม่ได้ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยประกอบการให้การศึกษา

“เครื่องมือทางจิตวิทยาแนะแนวมีน้อย แพง ที่มีอยู่ก็เป็นแบบสอบถาม อุปกรณ์ต่างๆ ก็ไม่พร้อม ไม่ได้มาตรฐานไม่ทันสมัย ไม่มีงบประมาณในการสั่งซื้อ”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

“บางอย่างก็ไม่สามารถใช้ได้กับนักเรียนได้ตรงเป้าหมาย”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

(3) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง เนื่องจากครูแนะแนวบางท่านไม่ได้จบด้านจิตวิทยาการแนะแนวหรือการให้การศึกษา ทำให้ขาดความรู้ ทักษะ ในการใช้เครื่องมือวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล

“ถ้ามีเครื่องมือที่พร้อมและทันสมัยก็ขาดทักษะในการใช้เครื่องมือ ในการแปลผล และขาดทักษะในการใช้งาน ไม่ค่อยได้นำมาใช้ต่อ ไม่ได้นำมาวิเคราะห์เป็นรายบุคคล”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

“ครูแนะแนวบางท่านไม่ได้จบทางด้านการแนะแนวหรือการให้การศึกษาทำให้ไม่มีพื้นฐานความรู้ในการใช้เครื่องมือมากนัก”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

(4) ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ พบว่าในกรณีโรงเรียนขยายโอกาส คือมีการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทำให้ไม่มีผู้รับผิดชอบหลักด้านงานแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่ ในกรณีนักเรียนมีปัญหาที่เกินกว่าความสามารถของครูแนะแนวที่จะช่วยได้ก็ต้องส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญดูแลต่อไป ดังนั้นการวางแผนติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญจึงมีความจำเป็นมาก

“การส่งต่อผู้เชี่ยวชาญทำได้ยาก บางทีอาจจะมีผู้เชี่ยวชาญอยู่ตามหน่วยงานต่างๆแต่ครูแนะแนวไม่ทราบเลย”

(ครูแนะแนวคนที่ 10)

“เมื่อมีการรวมประถมและมัธยมเข้าด้วยกันทำให้หน่วยงานในระดับตำบลหรือท้องถิ่นหายไปขาดผู้รับผิดชอบหลัก ครูแนะแนวก็ไม่สามารถที่จะติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆได้”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

“ทางโรงเรียนไม่ทราบว่าหน่วยงานไหนมีนักจิตวิทยาบ้าง ไม่ทราบแหล่งข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

(5) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การปรึกษา เนื่องจากผู้บริหาร ครูในโรงเรียน และผู้ปกครองไม่เข้าใจลักษณะการทำงานของกรให้การปรึกษา ทำให้เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นการติดต่อกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนไม่สามารถทำได้การแก้ปัญหาไม่ทันเวลา

“เมื่อครูแนะแนวอธิบายว่านักเรียนต้องได้รับการให้การปรึกษาก็กลัวว่าลูกจะต้องขาดเรียนในแต่ละคาบก็ไม่ให้ข้อมูลที่บ้านก็มีคะ”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

“ผู้บริหาร และครูทุกคนคิดว่าตอนนี้การให้การปรึกษาใครทำก็ได้ และเมื่อมีปัญหาที่ไม่สามารถให้ข้อมูลของนักเรียนได้ทำให้การติดตามข้อมูลจากนักเรียนทำได้ช้า ถ้าเป็นผู้ปกครองก็ยอมรับด้วยคะว่าลูกของตัวเองมีปัญหา เพราะเมื่ออยู่ที่บ้านพฤติกรรมเป็นแบบหนึ่งอยู่โรงเรียนก็เป็นแบบหนึ่ง”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา เนื่องจากสาเหตุสำคัญ 5 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) ภาระหน้าที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก (2) ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์ประกอบการให้การปรึกษา (3) ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ (4) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง และ(5) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การปรึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.19 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น
ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

ประเด็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา	จำนวน (N=10)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. ภาระหน้าที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก	9	30.00	1
2. ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์ประกอบการให้การปรึกษา	7	23.33	2
3. ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ	6	20.00	3
4. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง	5	16.67	4
5. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การปรึกษา	3	10.00	5

4.3 ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

(1) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง

เนื่องจากครูแนะแนวไม่จบทางด้านจิตวิทยาการแนะแนวหรือการให้การปรึกษา และขาดความรู้
ทักษะ และการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษา

“ครูแนะแนวขาดเทคนิคเพราะได้รับการฝึกฝนน้อย”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

“การจบไม่ตรงสาขาวิชาการแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาก็เป็นสาเหตุหนึ่งของการขาด
เทคนิค ขาดความรู้ กระบวนการให้การปรึกษา ศักยภาพของผู้ให้การปรึกษาคือจบไม่ตรงสาขาวิชา”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

“ขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการให้การปรึกษา อย่างเช่นครูแนะแนวจบปริญญาตรี
ทางการแนะแนวหรือการให้การปรึกษา ในแต่ละกรณีศึกษาครูแนะแนวต้องใช้เทคนิคมากกว่า 10 เทคนิค
ในแต่ละเทคนิคมันต้องใช้เวลาเราไม่เคยได้ใช้เลยเรียนมาก็สูญเปล่า ไม่เคยได้ใช้เลยมันไม่มีเลยตรงนี้”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

“การจบไม่ตรงสาขาวิชาการแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาก็เป็นสาเหตุหนึ่งของการขาด
เทคนิค ขาดความรู้ กระบวนการให้การปรึกษา ศักยภาพของผู้ให้การปรึกษาคือจบไม่ตรงสาขาวิชา”

(ครูแนะแนวคนที่ 9)

“ประสบการณ์ตรงในการให้การปรึกษามีน้อย เมื่อไม่ได้ปฏิบัติบ่อยๆ ก็ไม่เกิดทักษะในการ
ให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

(2) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก ทำให้ครูแนะแนวมีเวลาน้อยมากในการจัดให้การปรึกษาทำให้เวลาของครูแนะแนวกับนักเรียนไม่ตรงกันมีผลต่อการปฏิบัติงานให้การปรึกษามาก

“ครูแนะแนวจะไปอธิบายเด็กนักเรียนว่าการให้การปรึกษามีกระบวนการอะไรบ้างก็เป็นไปได้ยาก เด็กนักเรียนก็พักเที่ยง ครูแนะแนวก็พักเที่ยงพร้อมเด็กนักเรียนแบบนี้ก็ไม่สามารถทำได้”

(ครูแนะแนวคนที่ 10)

“ความต่อเนื่องในเรื่องของเวลา บางครั้งครูต้องไปสอน เราต้องทิ้งเด็กไว้ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

“ในส่วนนี้เชื่อมต่อกันในเรื่องของเวลาของครูแนะแนวกับของนักเรียนไม่ตรงกัน”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

“การหาคำปรึกษาได้ไม่เต็มที่ไม่มีใครกระบวนการให้คำปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

(3) การปฏิบัติงานให้การปรึกษาไม่มีระบบ เนื่องจากแนะแนวยังขาดการปฏิบัติงานที่เป็นระบบในรูปแบบของ PDCA ครบทุกขั้นตอนทำให้มีผลต่อเนื่องถึงการติดตามนักเรียนหลังจากให้การปรึกษาผ่านไปแล้ว

“เรื่องของเวลาครูแนะแนวไม่มีเวลาในการวางแผนการให้การปรึกษาตามหลักจิตวิทยา”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

“ไม่มีรูปแบบการประเมินในส่วนนี้อย่างชัดเจน ไม่มีการบันทึกเป็นแบบฟอร์ม จนถึงการติดตามนักเรียนหลังจากให้คำปรึกษาไปแล้วเริ่มตั้งแต่การวางแผนการให้การปรึกษา การบันทึกข้อมูล การติดตามความก้าวหน้า”

(ครูแนะแนวคนที่ 9)

(4) สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา เนื่องจากไม่มีห้องแนะแนวที่ได้สัดส่วนในการให้การปรึกษา เพราะในการให้การปรึกษาที่ดีต้องมีห้องที่ได้สัดส่วนเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ทำให้มีสิ่งรบกวนในการปฏิบัติตามขั้นตอนของการปฏิบัติงานได้ ส่งผลทำให้ครูแนะแนวไม่ได้ปฏิบัติตามกระบวนการ เทคนิค และวิธีการให้การปรึกษา

“ไม่มีห้องให้คำปรึกษาที่เป็นสัดส่วน”

(ครูแนะแนวคนที่ 10)

“ขอเพิ่มตรงสถานที่ การจัดบรรยากาศ ถ้ามีห้องให้คำปรึกษานักเรียนที่เป็นสัดส่วน นักเรียนก็กล้าเข้ามาพูดคุยเพราะนักเรียนมีความรู้สึกว่าการพูดคุยเป็นความลับ นี่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการให้การปรึกษาซึ่งมีส่วนทำให้กระบวนการ เทคนิค วิธีการเกิดขึ้น”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา เนื่องจากสาเหตุสำคัญ 4 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขา การแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง (2) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก (3) การปฏิบัติงานให้การปรึกษาไม่มีระบบ และ(4) สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.20 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

ประเด็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา	จำนวน (N=10)	ร้อยละ	ลำดับความสำคัญ
1. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง	10	32.26	1
2. ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก	9	29.03	2
3. การปฏิบัติงานให้การปรึกษาไม่มีระบบ	7	22.58	3
4. สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา	5	16.13	4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวใน

โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การวิเคราะห์แนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาผู้วิจัย ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (focus group) จำแนกตามขนาดโรงเรียน ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก

5.1 ด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา

(1) การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียน เพื่อฝึกการรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ และการตอบสนองข้อมูลจากนักเรียน

“เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าไปรับการปรึกษาหรือเข้าไปหานักเรียนที่มีปัญหาเพื่อรับฟังข้อมูล ถือว่าเป็นการช่วยนักเรียนด้วยอีกทางหนึ่ง”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

(2) การจัดระบบการทำงาน โดยการแบ่งเวลาในการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง เพื่อให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป เพราะถ้าครูแนะแนวไม่แสวงหาความรู้แล้วการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน จะมีผลมากถึงการให้คำปรึกษานักเรียน

“ครูแนะแนวควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานบ้างโดยการแบ่งเวลาในการแสวงหาความรู้ให้กับตนเองเพื่อถ่ายทอดให้กับนักเรียน”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“ควรมีกำหนดการประเมินคุณลักษณะครูแนะแนวทุกปีการศึกษาเพื่อให้ครูแนะแนวมีการตื่นตัวในการพัฒนาตัวเองตลอดเวลา”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

(3) การอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ครูแนะแนวได้พัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่

“เช่นการพัฒนาการปฏิบัติทางพุทธศาสนาก็น่าจะช่วยให้”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

“โดยทั่วไปด้านการพัฒนาคุณลักษณะผู้ให้การศึกษาโดยตรงไม่ค่อยมี แต่ถ้าเป็นการอบรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพัฒนาบุคลิกภาพของครูแนะแนวก็ควรจะมีการสนับสนุนเช่นกัน”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

(4) การสร้างความตระหนักในการพัฒนาความรู้ เพื่อให้การดูแลและแนวมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตัวเองเพราะครูแนะแนวต้องเป็นที่พึ่งของนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องที่เข้ามาขอคำแนะนำ

“การเปิดใจกว้างยอมรับการเปลี่ยนแปลงและยอมรับการพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

“การพยายามปรับทัศนคติในการทำงาน”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

ตารางที่ 4.21 จากผลการวิเคราะห์แนวทางด้านคุณลักษณะของผู้ให้การปรึกษา ประกอบด้วยแนวทางสำคัญ 4 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) การฝึกปฏิบัติในการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียน (2) การจัดระบบในการทำงาน (3) การสร้างความตระหนักในการพัฒนาความรู้ และ(4) การอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.21 ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา
จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก

ประเด็นแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. การฝึกปฏิบัติในการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียน	7	30.43	1
2. การจัดระบบในการทำงาน	8	34.78	2
3. การสร้างความตระหนักในการพัฒนาความรู้	5	21.74	3
4. การอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา	4	17.39	4

5.2 ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา

(1) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว โดยการจัดตั้งเครือข่ายครูแนะแนวภายในโรงเรียนรับผิดชอบงานอื่นนอกเหนือจากงานสอนแนะแนว และบริการให้การปรึกษา เพื่อให้ครูแนะแนวมีเวลาจัดตารางเวลาให้นักเรียนเข้ารับการศึกษาได้

“สร้างทีมงานภายในโรงเรียนในส่วนของแนะแนวหรือการให้การปรึกษา สร้างความตระหนักเกี่ยวกับบทบาทครูแนะแนว สร้างความเข้าใจในโรงเรียน สร้างเครือข่าย”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“การวางแผนการดำเนินงานในการให้การปรึกษาร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

(2) ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการประชาสัมพันธ์งานบริการให้การศึกษาผ่านทาง การจัดประชุมต่างๆ ภายในโรงเรียน เช่น ประชุมครู ประชุมผู้ปกครอง เป็นต้น

“การประชาสัมพันธ์งานให้การศึกษาให้บุคคลอื่นรับรู้ว่าคุณครูแนะแนวมีหน้าที่อะไร มีความสำคัญอย่างไรในโรงเรียน”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

“ใช้เทคนิคการทำงานประสานกัน สร้างความเข้าใจและความตระหนักถึงบทบาทของคุณครูแนะแนวในองค์กรอย่างแท้จริง ตอนนี้อยู่ที่ระบบและความเข้าใจของบุคลากรในองค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้อง”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

(3) การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อทำหน้าที่ติดต่อประสานกับครูแนะแนว แจกข้อมูลข่าวสาร และเป็นคนกลางในการติดต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง รวมไปถึงการจัดตั้งเครือข่ายครูแนะแนวภายนอก เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

“ตั้งหน่วยงานกลางในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา และการสร้างเครือข่ายครูแนะแนวเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครูแนะแนวภายนอก”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

“แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความรู้ความสามารถทางจิตวิทยาให้เป็นตัวกลางในการประสานงานและแจกข่าวสารให้คุณครูแนะแนวทราบ”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

(4) ควรส่งเสริมให้คุณครูแนะแนวอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างเครื่องมือและใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา เพื่อครูแนะแนวจะสามารถสร้างเครื่องจิตวิทยาเบื้องต้นใช้เองได้

“เข้าอบรมเรื่องเครื่องมือ การใช้เครื่องมือ การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่มีมาตรฐาน มีความเที่ยง”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

(5) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ประกอบการให้การศึกษา เพื่อให้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนได้ในเบื้องต้น

“ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งในการซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ในการประกอบการให้การศึกษาที่ทันสมัยเหมาะสมกับนักเรียน”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์แนวทางด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา ประกอบด้วยแนวทางสำคัญ 5 ประการเรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (2) การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา (3) ควรส่งเสริมให้ครูแนะแนวอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างเครื่องมือและใช้เครื่องมือ (4) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ประกอบการให้การปรึกษา และ (5) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว

ตารางที่ 4.22 ผลการจัดลำดับสำคัญของแนวทางด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา
จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก

ประเด็นแนวทางเพื่อด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	7	30.40	1
2. การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา	5	21.70	2
3. ควรส่งเสริมให้ครูแนะแนวอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างและใช้เครื่องมือ	4	17.40	3
4. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ประกอบการให้การปรึกษา	4	17.40	3
5. ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว	3	13.00	4

5.3 ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

(1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ เน้นรูปแบบการปฏิบัติจริง การวิเคราะห์กรณีศึกษา และการประเมินการให้การปรึกษา

“วิเคราะห์กรณีศึกษาที่เกิดขึ้นโดยให้ดูจากเหตุการณ์จำลองที่สร้างขึ้นมาเพื่อทดสอบครูแนะแนว และสุดท้ายก็มีการประเมินผลการให้การปรึกษาทั้งด้านความรู้ และบุคลิกภาพผู้ให้คำปรึกษาทุกปีการศึกษา”
(ครูแนะแนวคนที่ 1)

“จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการมีผู้เชี่ยวชาญจากหลายสาขาวิชา รูปแบบในการให้การปรึกษาที่เน้นการปฏิบัติจริง ครูแนะแนวได้ทดสอบการให้การปรึกษาต่อหน้าผู้เชี่ยวชาญ”
(ครูแนะแนวคนที่ 2)

(2) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว เพื่อให้ครูแนะแนวได้ปฏิบัติหน้าในการให้การปรึกษาเพิ่มมากขึ้น และการตั้งเครือข่ายครูแนะแนวภายในโรงเรียนเพื่อให้ครูภายในโรงเรียนได้เข้าใจในลักษณะงานของครูแนะแนวในหลักสูตรที่กำหนดว่าครูทุกคนต้องเป็นครูแนะแนว

“ควรแบ่งงานแนะแนวให้ครูแนะแนวได้มีโอกาสปฏิบัติบริการให้การศึกษานักเรียนมากขึ้น”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“ผู้บริหารควรลดภาระงานครูแนะแนวลงเพื่อที่จะได้ให้เวลากับงานด้านบริการให้การศึกษามากขึ้น และแต่งตั้งครูแนะแนวเครือข่ายเพื่อมาช่วยงานแนะแนวส่วนอื่น เพื่อสนองตอบหลักสูตรที่กำหนดว่าทุกคนต้องเป็นครูแนะแนว

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

(3) ครูแนะแนวควรมีการวางระบบการให้การปรึกษาตามกระบวนการ PDCA เพื่อให้การปรึกษาคงระบบการให้การปรึกษา

“ควรมีการวางแผนให้เป็นระบบ PDCA ในการให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

“ให้มีการนำเสนอผลการบริการให้การปรึกษาเสนอต่อผู้บริหารทุกภาคการศึกษา ในการวางแผนการให้การปรึกษาควรมีรูปแบบเป็นขั้นตอนในการให้การปรึกษา วิธีแก้ปัญหา บันทึกพฤติกรรมของนักเรียนอย่างละเอียด”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

(4) ผู้บริหารควรมีการติดตามผลการดำเนินงานให้การปรึกษา โดยการนิเทศผลการให้การปรึกษาเป็นระยะเพื่อพัฒนากระบวนการให้การปรึกษา

“ผู้บริหารควรติดตามผลการดำเนินการให้การปรึกษา โดยการมอบหมายให้หัวหน้างานแนะแนวเป็นคนนิเทศการปฏิบัติงานของครูแนะแนวเหมือนกับครูที่สอนวิชาอื่น”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

(5) ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการให้การปรึกษา เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะเข้ามารับการปรึกษาทำให้ครูแนะแนวสามารถฝึกทักษะการให้การปรึกษาได้อีกอย่างหนึ่ง

“ห้องแนะแนวควรมีสื่อสรที่สดใสดึงดูดหรือมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเข้าไปรับการปรึกษาบ้างทำให้ครูแนะแนวทำหน้าที่ได้อย่างเต็มกระบวนการมากขึ้น ส่วนนี้ทางผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในการตกแต่งห้องแนะแนว”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

(6) ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจในการปรึกษา โดยในแต่ละปีการศึกษาครูแนะแนวควรได้มีการจัดประชุมให้ความรู้กับครูภายในโรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการให้การปรึกษา เทคนิค วิธีการให้การปรึกษาเพื่อสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ว่าครูทุกคนต้องเป็นครูแนะแนว

“ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูแนะแนวได้อธิบายกระบวนการให้การปรึกษากับครูภายในโรงเรียนโดยทราบ”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

“การจัดอบรมครูภายในโรงเรียนถึงการปฏิบัติงานการให้การปรึกษา และความรู้พื้นฐานการเป็นครูแนะแนวตามหลักสูตรกระทรวงที่ว่าครูทุกคนต้องเป็นครูแนะแนว”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

(7) ควรจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบครูแนะแนว เพื่อกำหนดขอบข่ายของงานแนะแนวให้ชัดเจนขึ้น การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินครูแนะแนว การเทียบภาระการทำงาน การเทียบชั่วโมงการสอนให้เท่ากับครูที่สอนวิชาอื่น เพื่อให้การเสนอผลงานพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการได้ และกำหนดอัตราครูแนะแนวร่วมด้วย

“ในเมื่อขอบข่ายแนะแนวกว้างมากจึงควรมีหน่วยงานของรัฐบาลร่างขอบข่าย โครงสร้างเกี่ยวกับลักษณะงานแนะแนวให้ชัดเจนขึ้น และรวมถึงการพัฒนาทางวิชาชีพ”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

“ควรพิจารณาถึงเกณฑ์ในการประเมินครูแนะแนวเพื่อพิจารณาทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

“กระทรวงศึกษาธิการกำหนดอัตราครูแนะแนวใหม่”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์แนวทางด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา ประกอบด้วยแนวทางสำคัญ 7 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ (2) ควรจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบครูแนะแนว (3) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว (4) ครูแนะแนวควรวางระบบการให้การปรึกษาตามกระบวนการ PDCA (5) ผู้บริหารควรมีการติดตามผลการดำเนินงานให้การปรึกษา (6) ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมสำหรับการให้การปรึกษา และ (7) ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูแนะแนวสร้างความเข้าใจในบริการให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.23 ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา
จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก

ประเด็นแนวทางด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ	8	26.67	1
2. ควรจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบครูแนะแนว	7	23.33	2
3. ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว	5	16.67	3
4. ครูแนะแนวควรวางระบบการให้การปรึกษาตามกระบวนการ PDCA	4	13.33	4
5. ผู้บริหารควรมีการติดตามผลการดำเนินงานให้การปรึกษา	3	10.00	4
6. ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม สำหรับการให้การปรึกษา	2	6.67	5
7. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูแนะแนวสร้างความเข้าใจในการปรึกษา	1	3.33	5

โรงเรียนขนาดกลาง

5.1 ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา

(1) การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลแก่นักเรียน โดยการพูดคุยกับนักเรียนและฝึกวิเคราะห์ข้อมูล และตอบสนองข้อมูลจากนักเรียนไปพร้อมๆ กันเป็นการฝึกความสามารถทางการคิดอีกวิธีหนึ่ง
“การพูดคุยกับนักเรียนในเรื่องต่างๆ หรือนักเรียนที่มีปัญหาแล้วต้องการคำปรึกษาก็จะช่วยให้”
(ครูแนะแนวคนที่ 7)

(2) การจัดระบบในการทำงาน เพื่อให้ครูแนะแนวมีความรู้ที่กว้างขวางเหมาะกับงานที่รับผิดชอบ
“การจัดระบบในการทำงานให้กับตัวเอง แบ่งเวลาในการศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ”
(ครูแนะแนวคนที่ 8)

“เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่เพื่อในอนาคตที่ดีในการทำงานในหน้าที่ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา”
(ครูแนะแนวคนที่ 2)

(3) การสร้างความตระหนักในการพัฒนาความรู้ เพื่อให้ครูแนะแนวมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ตลอดเวลา
“ฝึกตัวเองให้เป็นคนรักการอ่าน สนใจข่าวสาร เหตุการณ์ที่มีความสำคัญในการช่วยเหลือนักเรียน”
(ครูแนะแนวคนที่ 9)

ตารางที่ 4.24 การวิเคราะห์แนวทางด้านคุณลักษณะของผู้ให้การปรึกษา ประกอบด้วยแนวทางสำคัญ 3 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) การจัดระบบในการทำงาน (2) การฝึกปฏิบัติ การวิเคราะห์ข้อมูลกับนักเรียน และ(3) การสร้างความตระหนักในการพัฒนาความรู้

ตารางที่ 4.24 ผลการจัดลำดับสำคัญของแนวทางคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา
จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง

ประเด็นแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา	จำนวน (N=9)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. การจัดระบบในการทำงาน	6	42.86	1
2. การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลกับนักเรียน	5	35.71	2
3. การสร้างความตระหนักในการพัฒนาความรู้	4	28.57	3

5.2 ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา

(1) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว เพื่อให้ครูได้มีเวลาในการวางแผนจัดตาราง การให้การปรึกษา โดยการผู้บริหารควรกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ โดยการจัดตั้ง เครือข่ายครูแนะแนวภายในโรงเรียน

“สร้างครูเครือข่ายภายในโรงเรียนเพื่อให้มีการทำงานประสานกัน”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

“เพื่อช่วยงานอื่นที่ไม่ใช่งานสอนแนะแนว และบริการให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 9)

(2) ควรส่งเสริมให้ครูแนะแนวอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างและใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา เพื่อให้ครูแนะแนวสามารถสร้าง และใช้เครื่องมือวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียนได้ในเบื้องต้น

“การอบรมส่วนใหญ่จะเน้นเนื้อหา ไม่ได้ให้ครูแนะแนวได้ลองทำจริง ๆ ควรมีการพัฒนา รูปแบบการอบรมที่เน้นการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือขั้นพื้นฐานที่ครูแนะแนวสามารถทำได้ก่อน”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

(3) ผู้บริหารควรงบประมาณในการซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ประกอบการให้การปรึกษา เพื่อให้ครูแนะแนวได้ใช้เครื่องมือที่ได้มาตรฐานมาวิเคราะห์ผู้เรียน

“การสนับสนุนเครื่องมือทางจิตวิทยา”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

“ควรให้การสนับสนุนเครื่องมือในการประกอบทำให้การปรึกษาเพราะการสังเกตเพียงอย่างเดียวไม่อาจจะสรุปได้ว่านักเรียนมีความถนัด และชอบอะไร มีพฤติกรรมอย่างไร”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

(4) ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวสร้างความเข้าใจในกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการประสานงานในกรณีนักเรียนมีปัญหา

“การดำเนินการให้ครูแนะแนวได้อธิบายการปรึกษาให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองเข้าใจเมื่อเกิดกรณีที่นักเรียนมีปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

(5) ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแจ้งข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ และการติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญให้ครูแนะแนวได้รับทราบ

“มีการรวบรวมความรู้ถ้าจะติดต่อนักสังคมสงเคราะห์เพราะจะติดต่อได้ที่ไหน และสาธารณสุขจะติดต่อที่ใคร ควรจะมีแหล่งข้อมูลอยู่ ให้มีใครรับผิดชอบโดยตรงว่าอยู่ที่ใครเป็นศูนย์แนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

ตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์แนวทางด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา เนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ 5 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา (2) ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ประกอบทำให้การปรึกษา (3) ควรส่งเสริมให้ครูแนะแนวอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างและใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา (4) ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (5) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.25 ผลการจัดลำดับสำคัญของแนวทางด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา
จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง

ประเด็นแนวทางการวางแผนงานให้การปรึกษา	จำนวน (N=9)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา	9	33.30	1
2. ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ประกอบการให้การปรึกษา	8	29.60	2
3. ควรส่งเสริมให้ครูแนะแนวอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างและใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา	4	14.80	3
4. ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	3	11.10	4
5. ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว	3	11.10	4

5.3 ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

(1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ ในรูปแบบการปฏิบัติจริง มีการวิเคราะห์กรณีศึกษา บทบาทสมมุติ และมีนักจิตวิทยาเฉพาะทาง ร่วมการประเมินครูแนะแนวในทุกมิติ

“การอบรมเป็นแบบการอบรมเชิงปฏิบัติที่เห็นจริง มีการวิเคราะห์กรณีศึกษา มีนักจิตวิทยา มาเข้าร่วมให้ความรู้ด้วย”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“การจัดวิทยากรจากกรุงเทพไปอบรมการให้การปรึกษา ครูแนะแนวต้องการจะตรวจสอบการให้การปรึกษาว่าถูกต้องไหม เป็นบทบาทสมมุติและมีนักจิตวิทยาเฉพาะทาง ปรับวิธีการให้การปรึกษามาติดตามตรวจสอบการให้การปรึกษาของครูแนะแนว”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

“รูปแบบการอบรมให้เน้นการปฏิบัติจริง วิทยากรที่มาให้การอบรมเป็นบุคลากรที่มีความหลากหลายเฉพาะทางเข้ามาช่วยอบรมในการให้การปรึกษา เช่น พยาบาล เกสซ์กรในโรงพยาบาล นักวิชาการด้านพฤติกรรมวัยรุ่น ด้านสังคม”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(2) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว และดำเนินการตั้งเครือข่ายครูแนะแนวภายในโรงเรียนเพื่อให้ครูแนะแนวได้มีโอกาสทำหน้าที่ให้การปรึกษาอย่างเต็มที่

“สร้างเครือข่ายครูแนะแนวในแต่ละระดับชั้นเพื่อทำงานประสานกับครูแนะแนวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเอกสารการติดตามดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพราะครูในแต่ละระดับชั้นมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่าครูแนะแนว ซึ่งจะทำให้ครูแนะแนวสามารถปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากขึ้น”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

“ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูแนะแนวได้ปฏิบัติกรให้การปรึกษา โดยการจัดตารางเวลาให้ครูแนะแนวเพิ่มมากขึ้นในการให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

(3) ผู้บริหารต้องมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานให้การปรึกษา โดยมีการประเมินการให้การปรึกษาทุกปีการศึกษา มีการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

“ผู้บริหารต้องมีการติดตามการทำงานของครูแนะแนว โดยมีการนิเทศการทำงานของครูแนะแนวในการให้การปรึกษา และสรุปการให้การปรึกษาส่ง”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

“ตอนนี้การให้การปรึกษาไม่มีใครเข้ามาดูแลการประเมินผลการปฏิบัติงานการให้การปรึกษาเลย”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

(4) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการให้การปรึกษา เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้สึกเป็นส่วนตัวและกล้าเปิดเผยความรู้สึกหรือสาเหตุของปัญหาส่งผลทำให้ครูแนะแนวได้เริ่มขั้นตอนการให้การปรึกษาได้อย่างเต็มที่

“ควรให้ผู้บริหารอนุมัติงบประมาณในการจัดตกแต่งห้องให้การปรึกษาให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษามากขึ้นส่งผลถึงการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาที่ครูต้องปฏิบัติให้เกิดทักษะ”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

(5) ผู้บริหารควรส่งเสริมครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจในการให้การปรึกษา ซึ่งมีผลทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบถึงกระบวนการ เทคนิค วิธีการในการแก้ปัญหาอย่างถูกต้องตามหลักจิตวิทยา และเกิดการยอมรับในกระบวนการให้การปรึกษาของครูแนะแนวเพิ่มมากขึ้น

“อยากให้ครูแนะแนวได้ประชาสัมพันธ์กระบวนการให้การปรึกษากับครู ผู้ปกครอง และผู้บริหาร”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

“เช่นวันประชุมผู้ปกครอง วันปฐมนิเทศนักเรียน และที่ประชุมครูประจำเดือน”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

(6) ครูแนะแนวควรมีการวางระบบการให้การปรึกษาตามกระบวนการ PDCA เพื่อให้ครูแนะแนวได้วางรูปแบบการทำงานเพื่อรองรับระบบประกันคุณภาพ

“ควรมีการปรับปรุงระบบการทำงานให้ครบขั้นตอนตั้งแต่การวางแผนจนถึงติดตามผลการให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

(7) ควรจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบครูแนะแนว เพื่อกำหนดภาระหน้าที่ ขอบข่ายความรับผิดชอบ โครงสร้างของงานแนะแนวให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมของครูแนะแนว การกำหนดนโยบายในการพัฒนาครูแนะแนว ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

“การดำเนินงานด้านการพัฒนาบุคลากรงานแนะแนวก็เหมือนกันในไม่ได้ระบุให้ชัดเจนว่าครูแนะแนวควรได้รับการพัฒนาในวิชาชีพ”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

“ควรส่งเสริมความก้าวหน้าทางด้านวิชาชีพ ทางด้านวิชาการของครูแนะแนว ซึ่งในกลุ่มสาระอื่น ซึ่งจะมีจำนวนคาบที่ต้องสอนอย่างน้อยก็คาบ จัดบริการด้านการปรึกษาให้ชัดเจนมีเวลาให้การปรึกษานักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหา

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“ควรมีการประเมินครูแนะแนวในทุกมิติ หรือจากส่วนกลางทุกปี ปีละ 1-2 ครั้ง เพื่อเป็นการปรับปรุงและพัฒนาด้านความรู้ และบุคลิกภาพ”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์แนวทางด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา ประกอบด้วยแนวทางสำคัญ 7 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ (2) ผู้บริหารต้องลดภาระงานของครูแนะแนว (3) ควรจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบครูแนะแนว (4) ผู้บริหารต้องมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานการให้การปรึกษา (5) ผู้บริหารควรส่งเสริมครูแนะแนวสร้างความเข้าใจในการให้การปรึกษา และ (6) ครูแนะแนวควรมีการวางระบบการให้การปรึกษาตามกระบวนการ PDCA และ (7) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.26 ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา
จากการสนทนากลุ่มขนาดกลาง

ประเด็นแนวทางด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา	จำนวน (N=9)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ	9	26.47	1
2. ผู้บริหารต้องลดภาระงานของครูแนะแนว	7	20.59	2
3. ควรจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบครูแนะแนว	6	17.65	3
4. ผู้บริหารต้องมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานการศึกษา	5	14.71	4
5. ผู้บริหารควรส่งเสริมครูแนะแนวสร้างความเข้าใจในการให้การปรึกษา	4	11.76	5
6. ครูแนะแนวควรมีการวางแผนการให้การปรึกษาตามกระบวนการ PDCA	2	5.88	6
7. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการให้การปรึกษา	1	2.94	7

โรงเรียนขนาดใหญ่

5.1 ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา

(1) การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลกับนักเรียน เพื่อให้ครูได้ฝึกทักษะความสามารถในการรับและตอบสนองข้อมูลจากนักเรียน

“โดยการพูดคุยกับนักเรียนที่ตัวเองรับผิดชอบที่สังเกตแล้วว่ามีปัญหามารับการปรึกษาหรือการเปิดโอกาสให้ตัวเองได้พูดกับนักเรียนมากขึ้น”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

(2) การจัดระบบการทำงาน เพื่อให้ครูแนะแนวมีความรอบรู้ และติดตามข่าวสารข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ครูแนะแนวจึงควรจัดระบบการทำงานของตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และการทำงานเชิงรุกเข้าหาเด็กนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อฝึกวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นปัจจุบัน

“ครูแนะแนวควรจัดการระบบการทำงานของตัวเองให้มีเวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม”

(ครูแนะแนวคนที่ 9)

“ครูแนะแนวต้องปรับการทำงานเชิงรุกเข้าหาเด็กนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อฝึกวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นปัจจุบัน”

(ครูแนะแนวคนที่ 10)

(3) การสร้างความตระหนักในการพัฒนาตัวเอง เพื่อให้ครูแนะแนวได้มีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาโดยการสร้างความตระหนักในการพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา

“การสร้างความตระหนักในการพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลาจะส่งผลให้เกิดการยอมรับในการพัฒนาตัวเองได้ในที่สุด”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

“ควรฝึกตัวเองให้เป็นคนที่มีความตื่นตัวเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาและมีความเป็นครูอยู่ในตัวเองก็สามารถเป็นครูแนะแนวที่ดีได้”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

ตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์แนวทางคุณลักษณะของผู้ให้การปรึกษา ประกอบด้วยแนวทางสำคัญ 3 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) การจัดระบบการทำงาน (2) ควรจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบครูแนะแนว และ(3) การสร้างความตระหนักในการพัฒนาตัวเอง

ตารางที่ 4.27 ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา
จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

ประเด็นแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา	จำนวน (N=10)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. การจัดระบบการทำงาน	8	40.00	1
2. การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลกับนักเรียน	7	35.00	2
3. การสร้างความตระหนักในการพัฒนาตัวเอง	5	25.00	3

5.2 ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา

(1) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว เพื่อให้ครูแนะแนวได้จัดตารางเวลาให้การปรึกษาได้อย่างเต็มที่

“ควรให้ครูแนะแนวลดภาระงานอื่นลงและจัดตารางเวลาแจ้งให้นักเรียนทราบว่าครูแนะแนวว่างช่วงไหนเพื่อให้นักเรียนได้เข้ามารับการปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

“ควรจัดตารางเวลาในส่วนนี้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องเข้าใจและให้ความสำคัญคือ ถ้าเป็นช่วงที่ครูแนะแนวให้คำปรึกษานักเรียนเมื่อถึงเวลาที่เราต้องเข้าไปทำกิจกรรมในห้องเรียน ถ้าครูแนะแนวไม่เข้าไปสอนในห้องเรียนก็มีความผิดอีก เราจะปัญหาตรงนี้อย่างไร”

(ครูแนะแนวคนที่ 9)

“ผู้บริหารโรงเรียนควรลดภาระงานด้านเอกสารของครูแนะแนว และให้ความสำคัญและ
 เข้าใจในหน้าที่หลักของครูแนะแนว ครูแนะแนวต้องประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียน เป็นเงื่อนไขหรือเป็น
 ข้อตกลงเป็นกติกาในโรงเรียนเลยว่าเป็นการรับรู้ของผู้บริหารในเรื่องภาระงานหรือบทบาทหน้าที่ของครูแนะแนว”
 (ครูแนะแนวคนที่ 10)

(2) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณด้านอุปกรณ์ และเครื่องมือประกอบการให้การปรึกษา
 เพราะครูแนะแนวต้องใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ให้ผู้เรียนให้รู้จักตัวเอง

“ให้ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนเงินทุนในการซื้อเครื่องมือในการวิเคราะห์ผู้เรียน”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“อย่างน้อยให้มีเครื่องมือวิเคราะห์ผู้เรียนในเบื้องต้น ถ้าเครื่องมือที่มีราคาแพงก็ให้ผู้บริหาร
 ได้รับความพิจารณาบ้าง”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

(3) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูแนะแนวอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้าง และใช้
 เครื่องมือทางจิตวิทยา เพื่อให้ครูแนะแนวได้มีทักษะพื้นฐานในการสร้างเครื่องมือด้วยตนเอง

“ควรเปิดโอกาสให้ครูแนะแนวได้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างและใช้เครื่องมือ”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

“ให้ครูแนะแนวได้ไปอบรมทุกปีในการพัฒนาเครื่องมือทางด้านจิตวิทยา

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

(4) ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา
 เพื่อประสานงานเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางให้ครูแนะแนวทราบในกรณีที่นักเรียนมีปัญหา

“ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานกลาง ระดับท้องถิ่น ในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล การ
 ประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญให้ครูแนะแนวทราบ”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“กำหนดผู้รับผิดชอบในระดับท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถในงานแนะแนว เพื่อทำหน้าที่
 ในการประสานงาน”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

(5) ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการนำเสนองานการให้การปรึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโอกาสต่างๆ ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความเข้าใจ การยอมรับในกระบวนการให้การปรึกษาของครูแนะแนว และการเชื่อมโยงเครือข่ายในการประสานงานช่วยเหลือนักเรียน

“ควรมีการสร้างครูแนะแนวเครือข่ายเพื่อเป็นการประสานงานในการให้การปรึกษากรณีนักเรียนมีปัญหา”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

“การให้ครูแนะแนวได้อธิบายและทำความเข้าใจกับบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนได้เข้าในการบริการให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

ตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์แนวทางด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา ประกอบด้วยแนวทางสำคัญ 5 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว (2) ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา (3) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณด้านอุปกรณ์ เครื่องมือประกอบการให้การปรึกษา (4) ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวได้สร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และ (5) ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างและใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา

ตารางที่ 4.28 ผลการจัดลำดับสำคัญของแนวทางด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา
จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

ประเด็นแนวทางการวางแผนงานให้การปรึกษา	จำนวน (N=10)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว	8	29.63	1
2. ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่	6	22.22	2
3. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณด้านอุปกรณ์ เครื่องมือทางจิตวิทยา	5	18.52	3
4. ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	4	14.81	4
5. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูแนะแนวอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างและใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา	4	14.81	4

5.3 ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

(1) **ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการ** ประกอบด้วยการอบรมในรูปแบบการปฏิบัติจริง การวิเคราะห์กรณีศึกษา มีผู้เชี่ยวชาญมาประเมินผลทำให้การปรึกษาทุกขั้นตอน และมีการประเมินการปฏิบัติการฝึกให้การปรึกษาทุกครั้ง

“การเข้าอบรมด้านการให้คำปรึกษา ส่วนใหญ่ที่จัดจะจัดลักษณะของเบื้องต้นการวิเคราะห์จากตัวแบบ กรณีศึกษาแต่ไม่จัดให้ครูแนะแนวได้ปฏิบัติจริง”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“ในการอบรมควรเป็นรูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีการศึกษาจากกรณีศึกษา มีผู้เชี่ยวชาญหลายด้านมาฝึกปฏิบัติจริงในระยะเวลาที่อบรม”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

“ควรจะให้มีการประเมินผลเพื่อพัฒนาครูแนะแนวในทุกๆปีการศึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

“การให้ผู้เชี่ยวชาญลงมาให้ความรู้ อบรมเชิงปฏิบัติการ มีผู้เชี่ยวชาญหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

(2) **ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว** ด้วยการตั้งเครือข่ายครูแนะแนวภายในโรงเรียนเพื่อมารับผิดชอบงานที่นอกเหนือจากงานสอน และบริการให้การปรึกษา เพื่อให้ครูแนะแนวมีเวลาในการให้การปรึกษาเพิ่มมากขึ้น

“ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูแนะแนวได้ทำหน้าที่ด้านการให้คำปรึกษาอย่างเต็มที่ เช่น การกำหนดเวลาในการให้คำปรึกษา และลดภาระงานด้านการสอนวิชาอื่นเพื่อให้ครูแนะแนวได้ทำงานด้านการปรึกษาในโรงเรียนบาง”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

“ให้มีการแบ่งงานในส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานอื่นของครูแนะแนว โดยการจัดตั้งครูเครือข่ายเพื่อเข้ามาช่วยในส่วนนี้และคอยร่วมกับครูแนะแนวให้ทำงานไปพร้อมๆกัน”

(ครูแนะแนวคนที่ 4)

“ปัจจุบันมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ครูทุกคนต้องเป็นครูแนะแนว ก็ควรจะให้มีการสร้างเครือข่ายครูแนะแนวในโรงเรียนให้เพิ่มมากขึ้น”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

“อันที่จริงครูแนะแนวต้องร่วมกับหัวหน้าระดับในการดูแลนักเรียนแบบบูรณา”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

(3) ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานให้การปรึกษา โดยการมอบหมายให้หัวหน้าฝ่ายแนะแนวทำหน้าที่ในการดำเนินการติดตามการดำเนินงานให้การปรึกษา

“ให้มีการติดตาม และประเมินงานด้านบริการให้การปรึกษา”

(ครูแนะแนวคนที่ 7)

“ให้มีการบันทึกผลการให้การปรึกษาของครูแนะแนวส่งเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อได้รองรับระบบประกันคุณภาพ”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

(4) ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจในการให้การปรึกษา เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจลักษณะงานการให้การปรึกษา และยินดีให้ความร่วมมือในกรณีที่นักเรียนมีปัญหามารับการปรึกษาที่เป็นขั้นตอน

“การเปิดโอกาสให้ครูแนะแนวได้มีโอกาสชี้แจงเกี่ยวกับการให้การปรึกษาที่เป็นหัวใจสำคัญให้เพื่อนครูในโรงเรียนเข้าใจ”

(ครูแนะแนวคนที่ 2)

“การเข้าไปชี้แจงรายละเอียดหรืออธิบายเกี่ยวกับลักษณะการปรึกษาที่ครูแนะแนวปฏิบัติให้นักเรียนฟังเข้าใจในโอกาสต่างๆ เช่น วันปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ เป็นต้น”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

(5) ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการให้การปรึกษา เพราะในการให้การปรึกษาเมื่อห้องแนะแนวมีบรรยากาศที่ดีนักเรียนก็จะกล้าที่จะเดินเข้าไปรับบริการปรึกษาส่งผลทำให้ครูแนะแนวได้ปฏิบัติให้การปรึกษาได้มากขึ้นเพื่อเป็นการฝึกทักษะการให้การปรึกษา

“ในเรื่องของสถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา เราไม่สามารถจะขยายห้องแนะแนวได้เนื่องจากเนื้อที่มีจำกัดแต่เราสามารถจะตกแต่งห้องแนะแนวให้มีบรรยากาศที่ดีได้ จึงควรจัดสรรงบประมาณในด้านนี้ให้ครูแนะแนวด้วย”

(ครูแนะแนวคนที่ 10)

(6) ครูแนะแนวควรมีการวางระบบการให้คำปรึกษาตามกระบวนการ PDCA เพื่อให้ครูแนะแนวได้มีการทำงานอย่างเป็นระบบ และเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน

“ครูแนะแนวควรปรับปรุงระบบการปฏิบัติการให้ครบกระบวนการ PDCA ให้ตรงกับขั้นตอนของกระบวนการให้การศึกษาซึ่งมีการติดตามผลการให้การศึกษาด้วย”

(ครูแนะแนวคนที่ 3)

(7) ควรจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบแนะแนว เพื่อกำหนดขอบข่าย โครงสร้าง บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครูแนะแนวให้ชัดเจนขึ้น และสนับสนุนครูแนะแนวให้ได้รับการพัฒนาความรู้อย่างน้อยปีละ 1 – 2 ครั้ง

“จัดตั้งองค์การวิชาชีพแนะแนวที่รองรับอย่างชัดเจนซึ่งตรงนี้เป็นบทบาทที่ต้องกำหนดให้ว่าครูแนะแนวต้องไปอบรมอย่างน้อยปีละ 1 – 2 ครั้ง มีคู่มือการดูแลนักเรียนในสภาวะวิกฤติที่มีพื้นฐานทางจิตวิทยาแนะแนว ถ้ามีองค์กรที่ชัดเจนเราจะมองเห็นปัญหา”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

“มีองค์การวิชาชีพอย่างนี้ถ้าเกิดขึ้นจริงก็จะสามารถช่วยเราได้ทำให้เราได้มีเวลามากขึ้นที่ครูแนะแนวจะได้ค้นคว้าด้วยตัวเอง”

(ครูแนะแนวคนที่ 6)

“ปัจจุบันคนจะมองครูแนะแนวว่าเป็นเหมือนครูสอนวิชาอื่นทั่วไป คือใช้เกณฑ์เดียวกันเลย คือครูแนะแนวก็ต้องไปเข้าห้องเข้าสอน”

(ครูแนะแนวคนที่ 8)

“ถ้าโครงสร้างขอบข่ายของงานแนะแนวออกมาชัดเจนระบุลงไปเลยว่าอะไรเป็นหน้าที่หลัก กำหนดออกมาเป็นบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน จะทำให้งานด้านบริการให้การศึกษาที่เป็นหัวใจหลักของงานแนะแนวเด่นชัดขึ้น”

(ครูแนะแนวคนที่ 10)

“ถ้าเป็นในเรื่องภาระงานที่มากขึ้นก็ควรจะเพิ่มอัตราจำนวนครูแนะแนวในแต่ละโรงเรียนเพื่อรองรับจำนวนนักเรียน และงานที่เพิ่มขึ้น”

(ครูแนะแนวคนที่ 1)

(8) การศึกษาดูงานจากโรงเรียนแนะแนวที่เป็นต้นแบบ เพื่อศึกษาการปฏิบัติงาน บริการให้การปรึกษาที่ได้มาตรฐาน และมีระบบการให้การปรึกษาที่ดี

“การไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนแนะแนวที่เป็นต้นแบบ เพราะโรงเรียนที่เป็นต้นแบบจะมีระบบกระบวนการให้การปรึกษาที่ได้มาตรฐาน”

(ครูแนะแนวคนที่ 5)

ตารางที่ 4.29 การวิเคราะห์แนวทางด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา ประกอบด้วยแนวทาง สำคัญ 8 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ (1) ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการ (2) ควรจัดตั้งหน่วยงาน กลางรับผิดชอบแนะแนว (3) ผู้บริหารต้องลดภาระงานของครูแนะแนว (4) ครูแนะแนวควรมีการวางแผนการให้ การปรึกษาตามกระบวนการ PDCA (5) ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานให้การปรึกษา (6) ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการให้การปรึกษา (7) ผู้บริหารควร ครูแนะแนวได้สร้างความเข้าใจในการให้การปรึกษา และ(8) การศึกษาดูงานจากโรงเรียนแนะแนวที่เป็นต้นแบบ

ตารางที่ 4.29 ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา จากการสนทนากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

แนวทางด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา	จำนวน (N=10)	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1. ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการ	6	24.00	1
2. ควรจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบแนะแนว	5	20.00	2
3. ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว	4	16.00	3
4. ครูแนะแนวควรมีการวางแผนการให้การปรึกษาตามกระบวนการ PDCA	3	12.00	4
5. ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานให้การปรึกษา	4	16.00	3
6. ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการให้การปรึกษา	2	8.00	5
7. ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจในการให้การปรึกษา	2	8.00	5
8. การศึกษาดูงานจากโรงเรียนแนะแนวที่เป็นต้นแบบ	1	4.00	8

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนา
ความสามารถในการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา
โดยใช้การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษา**

**6.1 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนา
การบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา**

6.1.1 ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.30 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้าน
คุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา ประกอบด้วยสาเหตุที่สอดคล้องกันสำคัญ 3 ประการ คือ (1) ภาระงานที่
รับผิดชอบมีจำนวนมาก ทำให้เวลาในการพัฒนาความรู้มีน้อย (2) คุณวุฒิของครูที่จบการศึกษาไม่เฉพาะทาง
ทำให้ขาดทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียนขาดการปฏิบัติในการวิเคราะห์ข้อมูล และ(3) ข้อจำกัดส่วนตัว
ได้แก่ อายุของครูแนะแนว

**ตารางที่ 4.30 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น
ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา**

ประเด็นสาเหตุของความต้องการจำเป็น ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา	ขนาดโรงเรียน			สรุปผล
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก				
- เวลาในการพัฒนาความรู้มีน้อย	/	/	/	สอดคล้องกัน
2. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือ จิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง				
- ขาดทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียน	/	/	/	สอดคล้องกัน
- ขาดการปฏิบัติในการวิเคราะห์ข้อมูล	/	/	/	สอดคล้องกัน
3. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนา คุณลักษณะผู้ให้การปรึกษามีน้อย				
- ผู้บริหารไม่เข้าใจลักษณะการพัฒนาทางด้าน คุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา	/	-	-	ไม่สอดคล้องกัน
4. ข้อจำกัดส่วนตัว				
- อายุของครูแนะแนว	/	/	/	สอดคล้องกัน
- สุขภาพไม่เอื้ออำนวย	/	-	-	ไม่สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.31 ผลการจัดลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความ ต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะผู้ให้บริการเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ (1) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก (2) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้บริการปรึกษาโดยตรง และ(3) ข้อจำกัดส่วนตัว

ตารางที่ 4.31 ผลการจัดลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความ ต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะผู้ให้บริการ

สาเหตุด้านคุณลักษณะ ผู้ให้บริการ	ร.ร.ขนาดเล็ก			ร.ร.ขนาดกลาง			ร.ร.ขนาดใหญ่			รวม		
	N=8	%	ลำดับ	N=9	%	ลำดับ	N=10	%	ลำดับ	N=27	%	ลำดับ
1. ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก	8	34.78	1	9	45.00	1	10	50.00	1	27	47.37	1
2. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนว หรือจิตวิทยาการให้บริการปรึกษาโดยตรง	6	26.09	2	4	35.00	2	6	30.00	2	16	28.07	2
3. ข้อจำกัดส่วนตัว	4	17.39	3	6	20.00	3	4	20.00	3	14	24.56	3

6.1.2 ด้านการวางแผนงานให้บริการ

ตารางที่ 4.32 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความ ต้องการจำเป็นด้าน การวางแผนงานให้บริการ ประกอบด้วยสาเหตุที่สอดคล้องกันสำคัญ 5 ประการ คือ (1) ภาระงานมีจำนวนมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการวางแผนการให้บริการ ไม่มีเวลาในการวางแผนร่วมกับครูแนะแนวในการ พัฒนาการให้บริการ (2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้บริการ ทำให้ขาดการทำงานเชื่อมโยงกับ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ขาดการถ่ายทอดความรู้ในการให้บริการ ขาดโอกาสในการประชาสัมพันธ์การให้ การบริการ (3) ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ขาดแหล่งข้อมูลในการติดต่อ ประสานงาน (4) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้บริการปรึกษาโดยตรง ทำให้ขาด ความรู้ ทักษะในการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา ขาดการอบรมการสร้างและใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา และ(5) ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ ทำให้ไม่มีเครื่องมือในการวิเคราะห์ผู้เรียน ไม่มีการจัดตั้งห้องให้บริการ

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.32 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น
ด้านการวางแผนงานให้การศึกษา

ประเด็นสาเหตุของความต้องการจำเป็น ด้านการวางแผนงานให้การศึกษา	ขนาดโรงเรียน			สรุปผล
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. ภาระงานมีจำนวนมาก				
- ไม่มีเวลาในการวางแผนการให้การศึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน
- ไม่มีเวลาในการวางแผนร่วมกับครูและคณาจารย์ในการพัฒนา การให้การศึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน
2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การศึกษา				
- ขาดการทำงานเชื่อมโยงกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง	/	/	/	สอดคล้องกัน
- ขาดการถ่ายทอดความรู้ในการให้การศึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน
- ขาดโอกาสในการประชาสัมพันธ์การให้การศึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน
3. ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ				
- ขาดแหล่งข้อมูลในการติดต่อประสานงาน	/	/	/	สอดคล้องกัน
4. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยา การให้การศึกษาโดยตรง				
- ขาดความรู้ ทักษะในการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา	/	/	/	สอดคล้องกัน
- ขาดการอบรมการสร้างและใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา	/	/	/	สอดคล้องกัน
5. ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ ประกอบการให้การศึกษา				
- ไม่มีเครื่องในการวิเคราะห์ผู้เรียน	/	/	/	สอดคล้องกัน
- ไม่มีการจัดตั้งห้องให้การศึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.33 ผลการจัดลำดับสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความ
ต้องการจำเป็นด้านการวางแผนงานให้การศึกษา เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ (1) การขาด
ผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ (2) ภาระงานมีจำนวนมาก (3) ขาดงบประมาณในการซื้อ
เครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบการให้การศึกษา (4) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยา
การให้การศึกษาโดยตรง และ(5) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.33 ผลการจัดลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องกรจำเป็นด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา

สาเหตุด้านการวางแผนงาน ให้การปรึกษา	ร.ร.ขนาดเล็ก			ร.ร.ขนาดกลาง			ร.ร.ขนาดใหญ่			รวม		
	N=8	%	ลำดับ	N=9	%	ลำดับ	N=10	%	ลำดับ	N=27	%	ลำดับ
1. การขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ	7	30.43	1	8	29.60	2	6	20.00	3	21	26.25	1
2. ภาระงานมีจำนวนมาก	2	8.70	5	9	33.30	1	9	30.00	1	20	25.00	2
3. ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบการให้การปรึกษา	3	13.04	4	5	18.50	3	7	23.33	2	15	18.75	3
4. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง	6	26.09	2	3	11.10	4	5	16.67	4	14	17.50	4
5. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การปรึกษา	5	21.74	3	2	7.40	5	3	10.00	5	10	12.50	5

6.1.3 ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.34 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องกรจำเป็นด้าน การปฏิบัติให้การปรึกษา ประกอบด้วยสาเหตุที่สอดคล้องกันสำคัญ 4 ประการ คือ (1) ภาระงานมีจำนวนมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษา เวลาครูและนักเรียนไม่ตรงกัน (2) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง ทำให้ขาดความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน ขาดการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษา (3) การปฏิบัติงานในการให้การปรึกษาไม่มีระบบทำให้ขาดกระบวนการปฏิบัติงานในรูปแบบ PDCA และ(4) สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา มีผลทำให้การให้การปรึกษาไม่เป็นไปตามกระบวนการให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.34 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องกรจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

ประเด็นสาเหตุของความต้องกรจำเป็น ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา	ขนาดโรงเรียน			สรุปผล
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. ภาระงานมีจำนวนมาก				
- ไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน
- เวลาครูและนักเรียนไม่ตรงกัน	/	/	/	สอดคล้องกัน
2. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือ จิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง				
- ขาดความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน	/	/	/	สอดคล้องกัน
- ขาดการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

ประเด็นสาเหตุของความต้องการจำเป็น ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา	ขนาดโรงเรียน			สรุปผล
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
3. การปฏิบัติงานให้การปรึกษาไม่มีระบบ				
- ขาดการระบวงการปฏิบัติงานในรูปแบบ PDCA	/	/	/	สอดคล้องกัน
4. สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา				
- การให้การปรึกษาไม่เป็นไปตามกระบวนการ	/	/	/	สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.35 ผลการจัดลำดับสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การปรึกษาเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ (1) การไม่สำเร็จ การศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง (2) ภาระงานมีจำนวนมาก (3) การปฏิบัติงานให้การปรึกษาไม่มีระบบ และ(4) สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.35 ผลการจัดลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

สาเหตุด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา	ร.ร.ขนาดเล็ก			ร.ร.ขนาดกลาง			ร.ร.ขนาดใหญ่			รวม		
	N=8	%	ลำดับ	N=9	%	ลำดับ	N=10	%	ลำดับ	N=27	%	ลำดับ
1. การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง	8	33.33	1	9	33.33	1	10	32.26	1	27	32.93	1
2. ภาระงานมีจำนวนมาก	7	29.17	2	8	29.63	2	9	29.03	2	24	29.27	2
3. การปฏิบัติงานให้การปรึกษาไม่มีระบบ	5	20.83	3	7	25.93	3	7	22.58	3	19	23.17	3
4. สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้	4	16.67	4	3	11.11	4	5	16.13	4	12	14.63	4

6.2 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

6.2.1 ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.36 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาประกอบด้วยแนวทางที่สอดคล้องกัน 3 ประการ คือ (1) การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียน โดยการไปพูดคุยกับนักเรียนที่มีลักษณะที่มีปัญหา การเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามารับการปรึกษา (2) การจัดระบบในการทำงาน โดยการแบ่งเวลาในการพัฒนาความรู้ การแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และ(3) การสร้างความตระหนักในการพัฒนาความรู้ โดยการเข้าใจและยอมรับการพัฒนาความรู้อยู่ตลอดเวลา การปลูกจิตสำนึกของครูแนะแนวให้เป็นคนทันโลกทันเหตุการณ์

ตารางที่ 4.36 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้บริการปรึกษา

ประเด็นแนวทางในการพัฒนา ด้านคุณลักษณะผู้ให้บริการปรึกษา	ขนาดโรงเรียน			สรุปผล
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียน				
- การเข้าไปพูดคุยกับนักเรียนที่มีปัญหาที่ต้องการปรึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน
- การเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามารับการปรึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน
2. การจัดระบบในการทำงาน				
- การแบ่งเวลาในการพัฒนาความรู้	/	/	/	สอดคล้องกัน
- การแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	/	/	/	สอดคล้องกัน
3. การสร้างความตระหนักในการพัฒนาความรู้				
- การเข้าใจและยอมรับการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง	/	/	/	สอดคล้องกัน
- การปลูกจิตสำนึกของครูแนะแนวให้เป็นคนทันสมัยทันเหตุการณ์	/	/	/	สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.37 ผลการจัดลำดับสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้บริการปรึกษา เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ (1) การจัดระบบในการทำงาน (2) การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียน และ(3) การสร้างความตระหนักในการพัฒนาความรู้

ตารางที่ 4.37 ผลการจัดลำดับสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางด้านคุณลักษณะผู้ให้บริการปรึกษา

แนวทางด้านคุณลักษณะ ผู้ให้บริการปรึกษา	ร.ร.ขนาดเล็ก			ร.ร.ขนาดกลาง			ร.ร.ขนาดใหญ่			รวม		
	N=8	%	ลำดับ	N=9	%	ลำดับ	N=10	%	ลำดับ	N=27	%	ลำดับ
1. การจัดระบบในการทำงาน	8	30.43	1	6	42.86	1	8	40.00	1	22	40.00	1
2. การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลจาก นักเรียน	7	34.78	2	5	35.71	2	7	35.00	2	19	34.55	2
3. การสร้างความตระหนักใน การพัฒนาความรู้	5	21.74	3	4	28.57	3	5	25.00	3	14	25.45	3

6.2.2 ด้านการวางแผนงานให้การศึกษา

ตารางที่ 4.38 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางด้านการวางแผนงานให้ปรึกษา ประกอบด้วยแนวทางที่สอดคล้องกัน 5 ประการ คือ (1) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว โดยการตั้งเครือข่ายครูแนะแนวภายในโรงเรียน (2) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณด้านอุปกรณ์ และเครื่องมือ ประกอบการให้การศึกษา โดยการจัดงบประมาณในการซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือด้านจิตวิทยา (3) การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่ โดยการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการแจ้งข้อมูล

ข่าวสาร การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ และการจัดอบรมต่างๆ (4) ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการสร้างเครือข่ายครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่นนอกสถานศึกษาเพื่อติดต่อกกรณีนักเรียนมีปัญหา และ(5) การอบรมปฏิบัติการในการสร้าง และใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา โดยปฏิบัติการสร้างเครื่องมือทางจิตวิทยา การใช้การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิเคราะห์ผู้เรียน

ตารางที่ 4.38 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา

ประเด็นแนวทางในการพัฒนา ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา	ขนาดโรงเรียน			สรุปผล
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว - การตั้งเครือข่ายครูแนะแนวภายในโรงเรียน	/	/	/	สอดคล้องกัน
2. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณด้านอุปกรณ์ และ เครื่องมือประกอบการให้การปรึกษา - การจัดงบประมาณในการซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือด้าน จิตวิทยา	/	/	/	สอดคล้องกัน
3. การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับ ครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่ - การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการแจ้งข้อมูล ข่าวสาร การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ และการจัดอบรมต่างๆ	/	/	/	สอดคล้องกัน
4. ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้าง ความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง - การสร้างเครือข่ายครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่นนอก สถานศึกษาเพื่อติดต่อกกรณีนักเรียนมีปัญหา	/	/	/	สอดคล้องกัน
5. การอบรมปฏิบัติการในการสร้าง และใช้เครื่องมือ ทางจิตวิทยา - การปฏิบัติการสร้างเครื่องมือทางจิตวิทยา ในการวิเคราะห์ผู้เรียน	/	/	/	สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.39 ผลการจัดลำดับสำคัญของกรณีศึกษาข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ (1) การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่ (2) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณด้านอุปกรณ์และเครื่องมือประกอบการให้การปรึกษา (3) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว และผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และ(4) การอบรมปฏิบัติการในการสร้าง และใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา

ตารางที่ 4.39 ผลการจัดลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของ
แนวทางด้านการวางแผนงานให้การศึกษา

แนวทางด้านการวางแผนงาน ให้การศึกษา	ร.ร.ขนาดเล็ก			ร.ร.ขนาดกลาง			ร.ร.ขนาดใหญ่			รวม		
	N=8	%	ลำดับ	N=9	%	ลำดับ	N=10	%	ลำดับ	N=27	%	ลำดับ
1. การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการ ประสานงานกับครูแนะแนว ในแต่ละเขตพื้นที่	5	21.70	2	9	33.30	1	6	22.22	2	20	25.97	1
2. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณด้าน อุปกรณ์ และเครื่องมือประกอบการ ให้การศึกษา	4	17.40	3	8	29.60	2	5	18.52	3	17	22.08	2
3. ผู้บริหารควรลดภาระงานของ ครูแนะแนว	3	13.00	4	3	11.10	4	8	29.63	1	14	18.18	3
4. ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้ สร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	7	30.40	1	3	11.10	4	4	14.81	4	14	18.18	3
5. การอบรมปฏิบัติการในการสร้าง และใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา	4	17.40	3	4	104.8	3	4	14.81	4	12	15.58	4

6.3 ด้านการปฏิบัติให้การศึกษา

ตารางที่ 3.40 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางด้านการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษา ประกอบด้วยแนวทางที่สอดคล้องกัน 7 ประการ คือ (1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาจริง การวิเคราะห์กรณีศึกษา การเชิญวิทยากรที่มีความชำนาญเฉพาะทาง และวิทยากรหลายสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษา การประเมินการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาทุกขั้นตอน (2) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว โดยการตั้งเครือข่ายครูแนะแนวภายในโรงเรียน (3) ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานให้การศึกษา โดยการกำหนดให้มีการส่งรายงานการประเมินผลการให้การศึกษาทุกปีการศึกษา การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการนิเทศติดตามผลการให้การศึกษา (4) ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจในการให้การศึกษา โดยการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการให้การศึกษาให้ครูภายในโรงเรียน (5) ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการให้การศึกษา โดยการจัดตกแต่งห้องให้การศึกษาให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสม (6) ครูแนะแนวควรมีการวางแผนการให้การศึกษา โดยการวางแผนการให้การศึกษาตามกระบวนการ PDCA (7) การจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบครูแนะแนว โดยการกำหนดขอบข่ายงานแนะแนวให้ชัดเจนขึ้น การกำหนดบทบาทหน้าที่ครูแนะแนว การกำหนดเกณฑ์ในการพัฒนาทางวิชาชีพครูแนะแนว และการกำหนดจำนวนครูแนะแนวภายในโรงเรียนตามสัดส่วนที่เหมาะสม และ(8) การศึกษาดูงาน โดยการศึกษาวิธีการให้การศึกษาจากโรงเรียนต้นแบบ

ตารางที่ 4.40 การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางด้านการปฏิบัติการให้การศึกษา

ประเด็นแนวทางในการพัฒนา ด้านการปฏิบัติให้การศึกษา	ขนาดโรงเรียน			สรุปผล
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ				
- การปฏิบัติการให้การศึกษาจริง การวิเคราะห์กรณีศึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน
- การเชิญวิทยากรที่มีความชำนาญเฉพาะทาง และ วิทยากรหลายสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน
- การประเมินการปฏิบัติการให้การศึกษาทุกขั้นตอน	/	/	/	สอดคล้องกัน
2. ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว				
- การตั้งเครือข่ายครูแนะแนวภายในโรงเรียน	/	/	/	สอดคล้องกัน
3. ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานการให้ การศึกษา				
- การกำหนดให้มีการส่งรายงานการประเมินผลการให้ การศึกษาทุกปีการศึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน
- การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการนิเทศติดตามผลให้การศึกษา	/	/	/	สอดคล้องกัน
4. ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้าง ความเข้าใจในการให้การศึกษา				
- การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการให้การศึกษาให้ ครูภายในโรงเรียน	/	/	/	สอดคล้องกัน
5. ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการจัด สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการให้การศึกษา				
- การจัดตกแต่งห้องให้การศึกษาให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสม	/	/	/	สอดคล้องกัน
6. ครูแนะแนวควรมีการวางระบบให้การศึกษา				
- การวางแผนการให้การศึกษาตามกระบวนการ PDCA	/	/	/	สอดคล้องกัน
7. การจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบครูแนะแนว				
- การกำหนดขอบข่ายงานแนะแนวให้ชัดเจนขึ้น	/	/	/	สอดคล้องกัน
- การกำหนดบทบาทหน้าที่ครูแนะแนว	/	/	/	สอดคล้องกัน
- การกำหนดเกณฑ์ในการพัฒนาทางวิชาชีพครูแนะแนว	/	/	/	สอดคล้องกัน
- การกำหนดจำนวนครูแนะแนวภายในโรงเรียนตามสัดส่วน ที่เหมาะสม	/	/	/	สอดคล้องกัน
8. การศึกษาดูงาน				
- การศึกษาวิธีการให้การศึกษาจากโรงเรียนต้นแบบ	-	-	/	ไม่สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.41 ผลการจัดลำดับสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของแนวทางด้านการปฏิบัติให้การศึกษา เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ (1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ (2) การจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบครูแนะแนว (3) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว (4) ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานให้การศึกษา (5) ครูแนะแนวควรมีการวางระบบให้การศึกษา (6) ผู้บริหารควร

สนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจในการให้การปรึกษา และผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการให้การปรึกษา

ตารางที่ 4.41 ผลการจัดลำดับความสำคัญของการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาของ แนวทางด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

แนวทางด้านการปฏิบัติ ให้การปรึกษา	ร.ร.ขนาดเล็ก			ร.ร.ขนาดกลาง			ร.ร.ขนาดใหญ่			รวม		
	N=8	%	ลำดับ	N=9	%	ลำดับ	N=10	%	ลำดับ	N=27	%	ลำดับ
1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ	8	26.67	1	9	26.47	1	6	24.00	1	23	25.56	25.56
2. การจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบ ครูแนะแนว	7	23.33	2	6	17.65	3	5	20.00	2	18	20.00	20.00
3. ผู้บริหารควรลดภาระงานของ ครูแนะแนว	5	16.67	3	7	20.59	2	4	16.00	3	16	17.78	17.78
4. ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตาม การดำเนินงานให้การปรึกษา	3	10.00	5	5	14.71	4	4	16.00	3	12	13.33	13.33
5. ครูแนะแนวควรมีการวางระบบให้ การปรึกษา	4	13.33	4	2	5.88	6	3	12.00	4	9	10.00	10.00
6. ผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้ สร้างความเข้าใจในการให้ การปรึกษา	1	3.33	7	4	11.76	5	2	8.00	5	7	7.78	7.78
7. ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณ ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ในการให้การปรึกษา	2	6.67	6	1	2.94	7	2	8.00	5	5	5.56	5.56

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ประการ คือ (1) เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา (2) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา (3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (complete needs assessment research) มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ (1) การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้การสำรวจด้วยแบบสอบถาม (2) การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้การสนทนากลุ่ม และ (3) การเสนอแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้การสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 520 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงานของครูแนะแนวในการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา และแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้การหาค่าสถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (three-way ANOVA) และใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษา (cross-case analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามภูมิภาค ขนาดโรงเรียนและสาขาวิชา

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามภูมิภาค ขนาดโรงเรียนและสาขาวิชาที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ภูมิภาค ขนาดโรงเรียนและสาขาวิชาต่อค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการทดสอบค่า t (t-test) เป็นรายด้านในการให้การปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งสองสภาพในทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าโรงเรียนมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกด้าน

การกำหนดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา วิเคราะห์โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ผลการวิจัยพบว่า ครูแนะแนวมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เร่งด่วนที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา รองลงมาคือ ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา และด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา ตามลำดับ และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ผลการวิจัยพบว่า

(2.1) ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาที่เร่งด่วนที่สุดคือ การพัฒนาตนเองด้วยการใฝ่หาความรู้ รองลงมาคือ ความสามารถในการคิดและตอบสนองต่อข้อมูลของนักเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากการฟังนักเรียน ตามลำดับ

(2.2) ด้านการวางแผนการงานการให้การปรึกษาที่เร่งด่วนที่สุด คือ การจัดตารางเวลาให้ผู้ที่ต้องการรับการปรึกษาได้เข้ามาใช้บริการ รองลงมาคือ การจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ เช่น แบบสอบถาม ฯลฯ ไว้สำหรับการให้การปรึกษา การวางแผนติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อส่งต่อนักเรียนกรณีนักเรียนมีปัญหา ตามลำดับ

(2.3) ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษาประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

(2.3.1) กระบวนการให้การปรึกษาที่เร่งด่วนที่สุด คือ การพัฒนาการติดตามผลของความสำเร็จหลังการให้การปรึกษา รองลงมาคือ การพัฒนาการแนะนำกระบวนการรับบริการปรึกษาให้นักเรียนเข้าใจ และการพัฒนาให้นักเรียนตระหนักและให้ความสำคัญในการแก้ปัญหา ตามลำดับ

(2.3.2) เทคนิคการให้การปรึกษาที่เร่งด่วนที่สุด คือ การพัฒนาเทคนิคการใช้วิธีการเจียบเพื่อให้เด็กนักเรียนได้ใช้ความคิด รองลงมาคือ การพัฒนาเทคนิคการสรุปเรื่องราวเพิ่มเติมจากสิ่งที่

นักเรียนพูด และการพัฒนาเทคนิคการใช้คำพูดสรุปประเด็นสำคัญทั้งหมดในการให้การปรึกษาตามลำดับ

(2.3.3) วิธีการให้การปรึกษาที่เร่งด่วนที่สุด คือ การพัฒนาวิธีการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด รองลงมาคือ การพัฒนาวิธีให้นักเรียนพิจารณาปัญหาที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ การพัฒนาวิธีการที่หลากหลายในการทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนวิธีคิด ตามลำดับ

3. สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละด้าน จากการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า

(3.1) ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา ที่สำคัญที่สุด คือ (1) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก ทำให้เวลาในการพัฒนาความรู้มีน้อย (2) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษา ทำให้ขาดทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียน ขาดการปฏิบัติในการวิเคราะห์ข้อมูล และ(3) ข้อจำกัดส่วนตัว ได้แก่ อายุของครูแนะแนว และมีสาเหตุที่ไม่สอดคล้องกัน คือการสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษามีน้อย อันเนื่องมาจากการพัฒนาคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาเป็นคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่ต้องได้รับการฝึกฝนในการปรับเปลี่ยนลักษณะพฤติกรรมเหมาะสมกับงาน และประกอบกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษามีการอบรมน้อยไม่เป็นรูปธรรมทำให้ผู้บริหารไม่สามารถระบุการพัฒนาได้ตรงตามคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาได้

(3.2) ด้านวางแผนงานให้การปรึกษา ที่สำคัญที่สุด คือ (1) ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ขาดแหล่งข้อมูลในการติดต่อประสานงาน (2) ภาระงานมีจำนวนมาก ทำให้ไม่มีเวลาวางแผนการให้การปรึกษา ไม่มีเวลาในการวางแผนร่วมกับครูแนะแนวในการพัฒนาการให้การปรึกษา (3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การปรึกษา ทำให้ขาดการทำงานเชื่อมโยงกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง ขาดการถ่ายทอดความรู้ในการให้การปรึกษา ขาดโอกาสในการประชาสัมพันธ์การให้การปรึกษา (4) ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ ทำให้ไม่มีเครื่องในการวิเคราะห์ผู้เรียน ไม่มีการจัดแต่งห้องให้การปรึกษา และ(5) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง ทำให้ขาดความรู้ทักษะในการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา ขาดการอบรมการสร้างและใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา

(3.3) ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา ที่สำคัญที่สุด คือ (1) การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาโดยตรง ทำให้ขาดความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน ขาดการปฏิบัติงานให้การปรึกษา (2) ภาระงานมีจำนวนมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษา เวลาครูและนักเรียนไม่ตรงกัน (3) การปฏิบัติงานในการให้การปรึกษาไม่มีระบบ ทำให้ขาดการกระบวนการปฏิบัติงานใน

รูปแบบ PDCA และ(4) สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้บริการรักษา ทำให้การให้บริการรักษาไม่เป็นไปตามกระบวนการให้บริการรักษา

4. แนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การรักษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

แนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การรักษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละด้านจากการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า

(4.1) ด้านคุณลักษณะผู้ให้บริการรักษา ที่สำคัญที่สุด คือ (1) การจัดระบบในการทำงาน โดยการแบ่งเวลาในการพัฒนาความรู้ การแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย (2) การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียน โดยการไปพูดคุยกับนักเรียนที่มีลักษณะที่มีปัญหา การเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามารับการปรึกษา และ(3) การสร้างความตระหนักในการพัฒนาความรู้ โดยการเข้าใจและยอมรับการพัฒนาความรู้ตลอดเวลา การปลูกจิตสำนึกของครูแนะแนวให้เป็นคนทันโลกทันเหตุการณ์

(4.2) ด้านการวางแผนงานให้การรักษา ที่สำคัญที่สุด คือ (1) การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่ โดยการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการแจ้งข้อมูล ข่าวสาร การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญ และการจัดอบรมต่างๆ (2) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณด้านอุปกรณ์ และเครื่องมือประกอบการให้การปรึกษา โดยการจัดงบประมาณในการซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือด้านจิตวิทยา (3) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว โดยการตั้งเครือข่ายครูแนะแนวภายในโรงเรียน และผู้บริหารควรสนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจในกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการสร้างเครือข่ายครูผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่นนอกสถานศึกษาเพื่อติดต่อกกรณีนักเรียนมีปัญหา และ(5) การอบรมปฏิบัติการในการสร้าง และใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา โดยการทำปฏิบัติการสร้างเครื่องมือทางจิตวิทยา การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิเคราะห์ผู้เรียน

(4.3) ด้านการปฏิบัติให้การรักษา ที่สำคัญที่สุด คือ (1) การอบรมเชิงปฏิบัติการโดยการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาจริง การวิเคราะห์กรณีศึกษา การเชิญวิทยากรที่มีความชำนาญเฉพาะทาง และวิทยากรหลายสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษา การประเมินการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาทุกชั้นตอน (2) การจัดตั้งหน่วยงานกลางรับผิดชอบครูแนะแนว โดยการกำหนดขอบข่ายงานแนะแนวให้ชัดเจนขึ้น การกำหนดบทบาทหน้าที่ครูแนะแนว การกำหนดเกณฑ์ในการพัฒนาทางวิชาชีพครูแนะแนว และ การกำหนดจำนวนครูแนะแนวภายในโรงเรียนตามสัดส่วนที่เหมาะสม (3) ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูแนะแนว โดยการตั้งเครือข่ายครูแนะแนวภายในโรงเรียน (4) ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานให้การปรึกษา โดยการกำหนดให้มีการส่งรายงานการประเมินผลการให้การปรึกษาทุกปีการศึกษา การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการนิเทศติดตามผลการให้การปรึกษา (5) ครูแนะแนวควรมีการวางระบบให้การปรึกษา โดยการวางแผนการให้การปรึกษาตามกระบวนการ PDCA (6) ผู้บริหารควร

สนับสนุนครูแนะแนวให้สร้างความเข้าใจในการให้บริการปรึกษา โดยการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการให้บริการปรึกษาให้ครูภายในโรงเรียน และผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการให้บริการปรึกษา โดยการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดตกแต่งห้องให้บริการปรึกษาให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสม และมีแนวทางที่ไม่สอดคล้องกันหนึ่งแนวทางคือ การศึกษาดูงานในโรงเรียนต้นแบบ แนวทางนี้อาจจะมีเรื่องงบประมาณเข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งทำให้การพัฒนาบริการให้การศึกษาด้านการปฏิบัติทำได้ยาก

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อค้นพบจากการวิจัยมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายหลายประเด็น ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามภูมิภาค ขนาดโรงเรียน และสาขาวิชา

จากการวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตาม ภูมิภาค ขนาดโรงเรียนและสาขาวิชาที่ครูแนะแนวสำเร็จการศึกษาพบว่า ครูแนะแนวมีสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษา ด้านการปฏิบัติให้การศึกษา และด้านการวางแผนงานให้การศึกษา ทั้งนี้ น่าจะสืบเนื่องมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กำหนดนโยบายการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนทั่วประเทศ ซึ่งกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนมีกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไข ปัญหา และการส่งต่อนักเรียน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน นโยบายดังกล่าวจึงส่งผลให้ครูทุกคนเข้ามามีบทบาทหน้าที่ในการดูแลนักเรียนและให้การศึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนเพื่อสนองต่อนโยบายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ครูแนะแนวระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกด้าน โดยเฉพาะด้านโดยเฉพาะการปฏิบัติให้การศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด

เมื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ด้านพบว่า

(2.1) ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาที่เร่งด่วนที่สุดคือ การพัฒนาตนเองด้วยการใฝ่หาความรู้ ร่องลงมาคือ การพัฒนาความสามารถในการคิดและตอบสนองต่อข้อมูลของนักเรียน และการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากการฟังนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ จีน แบร์รี่ (2538) พบว่าการเป็นผู้ให้การปรึกษาที่ดีไม่ได้ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพเฉพาะ เพราะ หากเป็นผู้ที่ฝึกฝน ค้นคว้า และหาความรู้อยู่เสมอ จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการเป็นผู้ให้การปรึกษาที่ดีได้ เพราะงานแนะแนวที่มีประสิทธิภาพนั้น หากปราศจากการให้การปรึกษาก็มิอาจกล่าวได้ว่าเป็นการแนะแนวที่ประสบความสำเร็จได้ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าหากการให้การปรึกษามีประสิทธิภาพสูง ก็ถือว่าเป็นความสำเร็จที่เด่นชัดของการให้การปรึกษา

(2.2) ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษาที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนมากที่สุดคือ การจัดทำตารางเวลาให้ผู้ที่ต้องการรับการปรึกษาได้เข้ามาใช้บริการ ร่องลงมาคือ การจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ เช่น แบบสอบถาม ฯลฯ ไว้สำหรับการให้การปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนันท์ปริชา คำมี (2542) กมลวรรณ เทียงธรรม (2546) และอุษณีย์ สกฤณา (2547) ที่ค้นพบว่า สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนงานการให้การปรึกษาซึ่งโรงเรียนไม่ค่อยมีการประชุมครูแนะแนวเพื่อวางแผนงานแนะแนวร่วมกัน การขาดวัสดุอุปกรณ์การให้การปรึกษา งบประมาณที่ฝ่ายงานแนะแนวได้รับยังไม่เพียงพอปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ทำให้มีผลต่อการพัฒนาบริการให้การปรึกษาและไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ อาจเนื่องมาจากภาระงานที่ต้องรับผิดชอบส่งผลถึงเวลาให้การปรึกษามีน้อย นักเรียนไม่สามารถเข้าไปรับการปรึกษาได้

(2.3) ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษาประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

(2.3.1) กระบวนการให้การปรึกษาที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนมากที่สุดคือ การพัฒนาการติดตามผลของความสำเร็จหลังจากการให้การปรึกษา ร่องลงมาคือ การแนะนำกระบวนการรับการปรึกษา ให้นักเรียนเข้าใจ และการให้นักเรียนตระหนักและให้ความสำคัญในการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพิ่มศักดิ์ อุ่นไทยแท้ (2545) และจำเนียร สมอ (2545) ที่กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจในการให้การปรึกษาแก่นักเรียนที่มาขอรับการปรึกษา โดยผู้ให้การปรึกษาจะต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนที่มาขอรับบริการให้การปรึกษาให้ทราบและเข้าใจถึงข้อตกลงในการแก้ปัญหา และการเก็บข้อตกลงเป็นความลับ ตลอดจนการติดตามผลของการให้การปรึกษาให้นักเรียนเข้าใจ กระบวนการนี้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการให้การปรึกษา เนื่องจากถ้านักเรียนไม่เข้าใจกระบวนการให้การปรึกษาจะทำให้เรียนไม่เกิดความไว้วางใจในผู้ให้การปรึกษา มีผลทำให้การให้การปรึกษาไม่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหา

(2.3.2) เทคนิคการให้การปรึกษาที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนมากที่สุดคือ การพัฒนาการใช้วิธีการเทียบเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิด รองลงมาคือ การพัฒนาเทคนิคการสรุปเรื่องราวเพิ่มเติมจากสิ่งที่นักเรียนพูด และการพัฒนาการใช้คำพูดสรุปประเด็นสำคัญทั้งหมดในการให้การปรึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของเพชรสุดา เพชรใส (2547) ที่พบว่า ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาแสดงออกทางการปฏิบัติว่าตนเองมีเทคนิคในการให้การปรึกษาน้อย โดยเฉพาะเรื่องการใช้ภาษาถ้อยคำ ได้แก่ การทวนความ การตีความ ทักทายการปรับเปลี่ยนคำพูดใหม่ การทำ ความกระจ่างไม่ปัญหา และการใช้ภาษาท่าทาง ได้แก่ การเทียบเพื่อที่จะฟังด้วยท่าทางตั้งใจ สนใจฟัง การแสดง ความเข้าใจในปัญหา ในเรื่องนี้อาจเป็นไปได้ว่าครูแนะแนวส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรมทางการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษาไม่ได้จบการศึกษาด้านนี้โดยตรง อาจเป็นไปได้ว่าครูแนะแนวขาดความรู้ ขาดเทคนิคในการให้การปรึกษา ทำให้เทคนิคในการใช้ถ้อยคำ ภาษาท่าทางที่แสดงออกมาไม่เป็นไปตาม ขั้นตอนของเทคนิคการให้การปรึกษา

(2.3.3) วิธีการให้การปรึกษาที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนมากที่สุด คือ การพัฒนาวิธีการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด รองลงมาคือ การให้นักเรียน พิจารณาปัญหาที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ การใช้วิธีการที่หลากหลายในการทำให้นักเรียน เปลี่ยนวิธีคิด นอกจากนี้ Gilliland และ James (1998) และ Neenan (2000) กล่าวถึงวิธีการให้ การปรึกษาดังกล่าวที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการให้การปรึกษาวิธีอื่นได้เพราะวิธีการนี้เป็น พื้นฐานในการปฏิบัติสู่การให้การปรึกษาวิธีอื่น และกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้การปรึกษาว่า ผู้ให้การปรึกษาจะใช้แนวทางการศึกษาในการช่วยเหลือผู้รับการปรึกษาให้เปลี่ยนความคิดที่ไร้เหตุผล ทั้งใน และนอกห้องให้การปรึกษา ผู้ให้การปรึกษาจะต้องระดมวิธีการต่างๆ ที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ของความ เชื่อหรือความคิดซึ่งในการช่วยเหลือวิธีนี้จะครอบคลุมองค์ประกอบทั้งด้านความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และ พฤติกรรมทำให้ผู้รับการปรึกษาเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

3. สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จากการสนทนากลุ่ม

สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวใน โรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละด้าน จากการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า

(3.1) ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา ที่สำคัญที่สุด คือ ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก ทำให้ เวลาในการพัฒนาความรู้มีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ บุญนัส บุญไทร (2546) ที่กล่าวว่า ครูแนะแนวมีภาระการสอน และภาระกิจอื่นๆ มาก ทำให้ขาดการปฏิบัติงานให้การปรึกษา ขาดการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เป็นสาเหตุทำให้ การพัฒนาความรู้ และความสามารถในการคิดลดลง

(3.2) ด้านวางแผนงานให้การปรึกษา ประเด็นที่สำคัญที่สุด คือ ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริวัฒน์ ฤทธิแสง (2543) กมลวรรณ เทียงธรรม (2546) อุษณีย์ สกฤณา (2547) และรุ่งฟ้า เวชทรัพย์ (2548) ที่พบว่า ปัญหาในการจัดบริการให้การปรึกษาในโรงเรียน คือผู้บริหารโรงเรียน ครูแนะแนว ครูผู้สอน และผู้ปกครองหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกันน้อย นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญในการบริการให้การปรึกษาเป็นสาเหตุให้บริการให้การปรึกษาไม่มีบทบาทในสถานศึกษาซึ่งแท้จริงแล้วบริการให้การปรึกษาเป็นหัวใจสำคัญของงานแนะแนวที่ควรได้รับการพัฒนาเพราะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถคิดแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา

(3.3) ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา ที่สำคัญที่สุด คือ การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษา ทำให้ขาดความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน ขาดการปฏิบัติงานให้การปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนันท์ปริษา คำมี (2542) จริญญา ใจศรี (2543) พันธสิทธิ์ วงศ์รัตนกมล (2544) ชัยรัตน์ แก้วแสนสุข (2545) กมลวรรณ เทียงธรรม (2546) อุษณีย์ สกฤณา (2547) และรุ่งฟ้า เวชทรัพย์ (2548) พบว่า ครูแนะแนวประสบปัญหาเรื่องการขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการ เทคนิค วิธีการให้การปรึกษาแก่นักเรียน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วการที่จะเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่จะทำหน้าที่ให้การปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องผ่านการเรียนทางด้านแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษา เพราะการให้การปรึกษาจะต้องมีทฤษฎีทางจิตวิทยาเป็นแนวทางในการรวบรวมข้อมูลและการสังเกตเพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงปัญหาของผู้รับบริการปรึกษา และการดำเนินการภายใต้หลักการที่ถูกต้องย่อมได้ผลดีกว่าการดำเนินงานให้การปรึกษาที่ขาดหลักการสำคัญของการให้การปรึกษา การขาดความรู้ในการให้การปรึกษา ทำให้ครูแนะแนวไม่กล้าให้การปรึกษา สาเหตุนี้ทำให้การช่วยเหลือนักเรียนไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ การที่โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีห้องแนะแนวหรือสถานที่สำหรับเป็นมุมห้องให้คำปรึกษาที่เป็นส่วนตัว ซึ่งเป็นการสนับสนุนการได้มาซึ่งข้อเท็จจริงสำหรับช่วยเหลือนักเรียนและรักษาผลประโยชน์ของนักเรียน ปัจจุบันพบว่าครูแนะแนวให้การปรึกษาตามสถานที่ต่างๆ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนไม่ยอมมารับการปรึกษา ครูแนะแนวก็ไม่สามารถปฏิบัติให้การปรึกษาได้ อีกสาเหตุหนึ่งคือ เวลาในการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามีน้อยทำให้ครูแนะแนวขาดการฝึกฝนการปฏิบัติให้การปรึกษาจึงเกิดความไม่มั่นใจในการให้การปรึกษาอาจจะเป็นผลทำให้การปรึกษาผิดพลาดได้ การขาดงบประมาณในการส่งครูเข้าอบรมจึงเป็นทำครูแนะแนวไม่มีประสบการณ์และความสามารถในการให้การปรึกษา

4. แนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

แนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละด้านจากการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า

(4.1) ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา ที่สำคัญที่สุด คือ การแบ่งเวลาพัฒนาความรู้ การแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Desmond, West, และ Bubenzer (2006) ที่พบว่า ทักษะคิดจะเปลี่ยนแปลงได้เมื่อได้รับความรู้และประสบการณ์โดยตรง การพัฒนาความรู้ของผู้ให้การปรึกษา ทำให้ผู้ให้การปรึกษามีประสบการณ์และเกิดความมั่นใจสามารถให้การปรึกษาได้อย่างถูกต้องวิธีมีผลทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตัวผู้ให้การปรึกษาและกล้าเปิดเผยความรู้สึกที่แท้จริงออกมาเป็นวิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการให้การปรึกษาได้อย่างแท้จริง

(4.2) ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา ที่สำคัญที่สุด คือ การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่ การตั้งเครือข่ายครูแนะแนวภายในโรงเรียน การสร้างเครือข่ายครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่นนอกสถานศึกษาเพื่อติดต่อกรณีนักเรียนมีปัญหาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์บริษาศ คำมี (2542) จิราพร จูปรองค์ (2545) และสมหวัง ทาแกง (2548) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาไว้ดังนี้ การส่งเสริมการทำงานร่วมกันของทุกฝ่ายในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนร่วมกับคณะครูของโรงเรียน โดยการจัดตั้งศูนย์ประสานงานแนะแนวขึ้นในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาและมีผู้เชี่ยวชาญดำเนินงานแนะแนวเป็นที่ปรึกษาในการปฏิบัติการแนะแนวซึ่งเป็นแนวทางการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องได้รับการช่วยเหลือให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง

(4.3) ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร ใจศรี (2543) ลักษณะ สิริวัฒน์ (2543) จิราพร จูปรองค์ (2545) บุญนาศ บุญไพร (2546) Chery, Robert (2007) และกรมวิชาการ (2540) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพการให้การปรึกษา พบว่า ครูแนะแนวควรได้รับปริญญาทางจิตวิทยาหรือการแนะแนว หรือได้รับการอบรมหลักสูตรการแนะแนวหรือการให้การปรึกษาเพื่อให้มีพื้นฐานทางจิตวิทยาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเข้ารับการอบรมทำให้ครูแนะแนวได้พัฒนาความรู้ เพื่อที่สามารถนำมาปฏิบัติได้เป็นการสร้างความมั่นใจในการให้การปรึกษากับครูแนะแนวส่งผลให้การบริการให้การปรึกษาประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับการศึกษาในยุคปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 จึงจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนด้านนี้มาโดยเฉพาะเพื่อตอบสนองแผนพัฒนาการแนะแนว กระทรวงศึกษาธิการ ระเบียบที่ 2 (พ.ศ. 2540-2544) นโยบาย 2 การส่งเสริมเร่งรัดการจัดบริการแนะแนว ให้สถานศึกษาใช้กระบวนการแนะแนวในการจัดแผนการเรียน และการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนการแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อมีการจัดลำดับความสำคัญพบว่า ความต้องการจำเป็นที่เร่งด่วนที่สุด ด้านการปฏิบัติให้การศึกษา ได้แก่ การพัฒนาติดตามผลของความสำเร็จหลังจากให้การศึกษา การใช้วิธีการเยี่ยมเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิด การให้นักเรียนใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด ซึ่งครูแนะแนวต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ เทคนิค วิธีการให้การศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการอบรมเชิงปฏิบัติการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้สู่การปฏิบัติให้ครูแนะแนวทุกปีการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการวางแผนงานให้การศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนคือ การจัดตารางให้ผู้ที่ต้องการรับการบริการได้เข้ามาใช้บริการ การจัดเตรียมเครื่องมือต่างๆ ไว้สำหรับการให้การศึกษา การติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อส่งต่อนักเรียนในกรณีนักเรียนมีปัญหา ซึ่งทางคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำข้อมูลเพื่อไปกำหนดนโยบายการแนะแนว การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการบริการให้การศึกษาสู่สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และด้านคุณลักษณะผู้ให้การศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนคือ การพัฒนาตัวเองโดยการเฝ้าหาความรู้ ความสามารถในการคิดและตอบสนองข้อมูลจากนักเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากการฟังนักเรียน ในด้านนี้ครูแนะแนวสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปจัดการวางแผนจัดระบบในการปฏิบัติงานบริการให้การศึกษา และพัฒนากระบวนการคิดได้อย่างเป็นระบบ

2. ผลจากการวิจัยเพื่อหาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนว จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ครูแนะแนวมีภาระงานที่รับผิดชอบจำนวนมาก การไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การศึกษาโดยตรง ข้อจำกัดส่วนตัวของครูแนะแนว การปฏิบัติงานให้การศึกษาไม่มีระบบ สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการให้การศึกษา ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจการให้การศึกษา ขาดงบประมาณในการซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์ประกอบการให้การศึกษา ดังนั้น จึงควรแก้ปัญหาคือความต้องการจำเป็นตามสาเหตุดังกล่าวก่อน โดยสามารถนำแนวทางการพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้จากการสนทนากลุ่มไปปฏิบัติ ทั้งนี้ควรพิจารณาบริบทโดยเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับสถานศึกษาที่นำไปใช้ให้มากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาในบริการให้การปรึกษาเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเน้นการพัฒนาบริการของครูแนะแนวในบริการอีก 4 บริการ คือ บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล โดยการใช้การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณในภาวะระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็น และการหาแนวทางการพัฒนาบริการอีก 4 บริการดังกล่าว



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลวรรณ เพียงธรรม. (2546). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- กฤษณชัย คล้ายแจ้. (2545). คุณลักษณะและรูปแบบการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นต้องการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาการแนะแนวและให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กาญจนา วงสุวรรณ. (2542). การศึกษาสมรรถภาพของครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: องค์การความร่วมมือและพัสดุภัณฑ์.
- คมเพชร วัชรศุกุล. (2547). ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.
- จริยา ใจศรี. (2543). ปัญหาในการปฏิบัติงานของครูแนะแนวโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิราพร จุปรางค์. (2545). การเปรียบเทียบสภาพปัญหาและการบริการแนะแนวตามการรับรู้ของครูผู้สอนและครูแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาแนะแนวและให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิน แบรี่. (2538). คู่มือการฝึกทักษะให้การปรึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จารุวรรณ ธีระวิชัย. (2541). ปัญหาในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- จำเนียร สมอ. (2545). *แนวปฏิบัติงานให้คำปรึกษาของโรงเรียนเชียงใหม่วิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่*.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- ชัยรัตน์ แก้วแสนสุข. (2545). *การดำเนินงานแนะแนวของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา*.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไชยา เบญจวรรณ์. (2542). *คุณลักษณะของครูแนะแนวตามความคาดหวังของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
 โรงเรียนพระหฤทัย จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยา
 การศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ญาณิศา มณีโชติ. (2542). *ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูแนะแนวต่อการจัดบริการแนะแนวใน
 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง*.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดวงมณี จงรักษ์. (2549). *เอกสารประกอบการสอน การปรึกษาแบบกลุ่ม*. สงขลานครินทร์วิทยา
 เขตปัตตานี: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.
- นิภาพร พลหงษ์. (2546). *การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อลดความก้าวร้าวของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาจิตวิทยาการให้
 คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2539). *เอกสารประกอบการสอนวิชา การแนะแนวเบื้องต้น*. คณะศึกษาศาสตร์
 ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา (อัสสัมชัญ)
- นิตา ชูโต. (2548). *การวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร: พรินต์โพร.
- นุชนาถ จิตตรัตน์เส็นย์. (2541). *ปัญหาในการจัดบริการแนะแนวของครูแนะแนวในโรงเรียนขยาย
 โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บรรจบ แต้มทอง. (2545). *ปัญหาการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2536). *การเขียนรายงาน การวิจัยและวิทยานิพนธ์*. กรุงเทพมหานคร:
 มหาวิทยาลัยมหิดล.

- บุญนภัส บุญไพร. (2546). *สภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประกายดาว โทสินธิติ. (2546). *ผลการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีของโรเจอร์ที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกและความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประดิษฐ์ อุปรมัย. (2545). *การแนะแนวกับการปฏิรูปการเรียนรู้*. วารสารการแนะแนว. (มิถุนายน 2545)
- ประดิษฐ์ อุปรมัย, สมร ทองดี และปราณี รามสูต. (2545). *ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษา 25703 หน่วยที่ 1-8*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปริศนา เกตรา. (2544). *ผลการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวแอลเลอร์ที่มีต่ออัตมโนทัศน์และสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการให้การปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2527). *การแนะแนวและให้คำปรึกษา*. กรุงเทพมหานคร: พัทธอักษร.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2543). *ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธนรัชการพิมพ์ จำกัด.
- พจน์ปรีชา คำมี. (2542). *ปัญหาในการปฏิบัติงานเชิงครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พนม ล้อมอารีย์. (2548). *การแนะแนวเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- พันธุ์ชัย วงศ์รัตนกมล. (2544). *ปัญหาในการปฏิบัติงานของครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอออยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เพชรสุดา เพชรใส. (2547). *การศึกษาสมรรถภาพในการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนว*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาจิตวิทยาการให้การปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- เพิ่มศักดิ์ อุ่นไทยแท้. (2545). การบริการงานแนะแนวของกลุ่มโรงเรียนโพธิ์แก้ว สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- มัทธนา ไชยาลักษณ์. (2543). บทบาทของครูแนะแนวทางพึงประสงค์ตามความคาดหวังของ
นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยา
การศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จำเพียร แซ่มชื่น. (2549). ผลการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อความ
รับผิดชอบต่อการเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลนารี อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการให้การปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- รัญจวน คำวชิรพิทักษ์, เจียรนัย ทองชัยกุล และ วชิรี ทรัพย์มี. (2544). ประมวลสาระชุดวิชา
หลักการและแนวคิดทางการแนะแนว 25701 หน่วยที่ 7-11. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รุ่งฟ้า เวชทรัพย์. (2548). ปัญหาการดำเนินการแนะแนวของสถานศึกษาในเขตอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2543). การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์.
- ลำดวน คุณา. (2543). บทบาททางการแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนวตามแนว
ทางการปฏิรูปการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษาและ
การแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วชิรี ทรัพย์มี. (2522). ความรู้เบื้องต้นในการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- วัฒนา พัชรวานิช. (2531). หลักการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.
- วิชุดาวัลย์ ไรรัตน์สถาพร. (2546). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาเหตุผล
อารมณ์ และพฤติกรรมที่มีต่อความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2548). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2540). แผนพัฒนาการแนะแนว ระยะที่ 2 (พ.ศ.2540-2544).

วารสารแนะแนว (14 สิงหาคม): 8-18.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร.

สภาการศึกษา, สำนักงานเลขาธิการ. (2548). รายงานการประเมินการปฏิรูปการเรียนรู้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน; พหุกรณีศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สิริรัตน์ ฤทธิแสง. (2543). บทบาทหน้าที่ของครูแนะแนวตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุภาพร สุนพะวงษ์. (2542). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล และอารมณ์ ที่มีต่อความวิตกกังวลในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแท่นวิทยา จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุภางค์ จันทวานิช. (2549). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2548). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวานิช. (2545). การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในวิทยานิพนธ์ของนิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย 15 (พฤษภาคม-สิงหาคม).

เสกสรร แก้วกัลยา. (2545). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและการแนะแนวทางอาชีพแบบกลุ่มต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

แสงระวี เบญจจินดา. (2542). การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูแนะแนวดีเด่น และครูแนะแนวทั่วไปในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อุษณีย์ สกุนดา. (2547). พฤติกรรมการแนะแนวของครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาษาอังกฤษ

- Aluede, O., Imonikhe, J. S. (2002). Secondary school students' and teachers' perceptions of the role of the school counsellor. *Guidance and Counselling*. [Online]. Available from: <http://vnweb.hwwilsonweb.com>. [Feb.; 10, 2008]
- Bringman, G., Webb, L., & Campbell, C. (2007). *Building Skills for School Success: Improving the Academic and Social Competence of Students*. Professional School Counseling. (February): [Online]. Available from: <http://www.sciencedirect.com>
- Brown, D., and Srebalus, D. J. (1988). *An Introduction to the Counseling Profession*. New Jersey: Prentice – Hall
- Colledge, R. (2002). *Mastering Counselling Theory*. Creative Printed and Design (Wales). London.
- Corey, G. (1991). *Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy*. CA: Brook/Cole.
- Cowley, S., Bergen, A., Young, K., and Kavangh, A. (2000). *Generalising to theory: the use of a multiple case study design to investigate needs assessment and quality of care in community nursing*. *International Journal of Nursing Student*. [Online]. Available from: <http://www.elsevier.com/locate/ijnurstu>
- Desmond, K. J., West, J. D., and Bubenzer, D. L. (2006). *Enriching the Profession of School Counselling by Mentoring Novice School Counsellors Without Teaching Experience*. *Guidance and Counselling*. [Online]. Available from: <http://vnweb.hwwilsonweb.com/hww/results>
- Gilliland, B.E., James, R.K. (1988). *Theories and Strategies in Counseling and Psychotherapy* (4th ed). Boston : Allyn and Bacon
- Jones, R.N. (2005). *Introducing to Counselling Skills Text & Activities*. London: The Cromwell Press Ltd. London:
- Mcleod, J. (2003). *An Introduction to Counselling*. Philadelphia. London. WIP OLP.
- Kaufman, R., Rojas, M. & Mayer, H. (1993). *Needs Assessment : a user's guide*. The United States of America. Education Technology Publication.
- Kaufman, R., English, W. (1979). *Needs Assessment*. The United States of America. Education Technology Publication.

- Moore-Thomas, C., Lent, W.,R. (2007). *Middle School Students' Expectations About Counseling. Professional School Counseling.*
[Online]. Available from:<http://www.sciencedirect.com>
- Neenan, M.(2000). *Rational Emotive Behavior Therapy.* In S. Palmer (Ed,), *Introduction to Counseling and Psychotherapy* (pp.278-291). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Nolin, J., Wilburn, T. K., Wilburn, T. S., & Weaver, D. (2006). *Health and social Service needs of older adults: Implementing a community-based needs assessment. Evaluation and Program Planning.* [Online]. Available from:<http://www.elsevier.com>
- Nystul, M. S. (2003). *Introduction to Counseling: an art and science perspective.* New York: Allyn and Bacon.
- Peterson, J. V., and Nisenholz. (1995). *Orientation to Counseling.* Massachusetts: A Simon and Schuster.
- Thomas, C. M., Lent, R.W. (2007). *Middle School Students' Expectations about Counseling. Professional School Counseling.* [Online]. Available from:<http://web.ebscohost.com>
- Tyler, L. E. (1961). *The Work of the Counselor.* New York. Appleon-Century-Crofts.
- Yamane, T. (1967). *Elementary sampling theory.* Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

- | | |
|-------------------------------------|--|
| 1. ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช | อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ | อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา
การศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 3. ผศ.ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง | อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา
การศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 4. ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ | นักวิชาการศึกษา 6 ว. สำนักติดตามและ
ประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน |
| 5. ผศ.ชุติมา พงศ์วรินทร์ | อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 6. อาจารย์รัชชัญญา ภูษาแก้ว | อาจารย์แนะแนวโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม |
| 7. อาจารย์ทัศนีย์ ศรีพิพัฒน์ | อาจารย์แนะแนวโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม |

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

แบบสอบถามความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนว
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

เรียน ครูแนะแนวที่เคารพทุกท่าน

ด้วยดิฉัน นางสาวผกาพรรณ อู่สกุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมี อ.ดร.กมลวรรณ ตั้งธนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ขณะนี้อยู่ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงใคร่ขออนุญาตจากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกตอนพร้อมทั้งขอเสนอแนะเพิ่มเติมตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการบริการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใดๆ กับตัวท่านทั้งสิ้น ข้อมูลของท่านจะถือเป็นความลับ และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอเป็นภาพรวมเท่านั้น

ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการให้ความร่วมมือในการวิจัยนี้อย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ผกาพรรณ อู่สกุล

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา

ตอนที่ 3 การวางแผนงานให้การปรึกษาและด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง และเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ชื่อโรงเรียน

- (1) โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนน้อยกว่า 500 คน)
 (2) โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 500-1,000 คน)
 (3) โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 1,000 คนขึ้นไป)

2. เพศ

 (1) หญิง (2) ชาย

3. อายุ (1) 20 ปีหรือต่ำกว่า (4) 41-50 ปี
 (2) 21-30 ปี (5) 51-60 ปี
 (3) 31-40 ปี
4. ระดับการศึกษาสูงสุด (1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
 (2) ปริญญาตรีสาขา/วิชาเอก (โปรดระบุ).....
 (3) ปริญญาโทสาขา/วิชาเอก (โปรดระบุ).....
 (4) ปริญญาเอกสาขา/วิชาเอก (โปรดระบุ)
5. ประสบการณ์ทำงาน (1) 1-10 ปี (3) 21-30 ปี
 (2) 11-20 ปี (4) มากกว่า 30 ปีขึ้นไป
6. หน้าที่ความรับผิดชอบ (1) งานแนะแนวอย่างเดียว
 (2) งานแนะแนวและงานสอนวิชาอื่น
 (3) งานแนะแนวและงานฝ่ายต่างในโรงเรียน (เช่น ฝ่ายบุคลากร
ฝ่ายปกครอง ฝ่ายธุรการ ฝ่ายวิชาการ เป็นต้น)

ตอนที่ 2 ด้านคุณลักษณะผู้ให้บริการปรึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนเพื่อประเมินสภาพพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบริการให้
การปรึกษาของท่านในโรงเรียนมัธยมศึกษา **ทั้งในสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็น**
ที่จะทำให้การบริการให้ปรึกษาของท่านมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ระดับพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบริการให้ปรึกษามากที่สุด
4 หมายถึง ระดับพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบริการให้ปรึกษามาก
3 หมายถึง ระดับพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบริการให้ปรึกษาปานกลาง
2 หมายถึง ระดับพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบริการให้ปรึกษาน้อย
1 หมายถึง ระดับพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบริการให้ปรึกษาน้อยที่สุด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็นคำถาม	สภาพที่เป็นจริง					สภาพที่ควรจะเป็น				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
คุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา (ต่อ)										
14. ท่านสามารถแยกแยะเรื่องส่วนตัวของท่านออกจากเรื่อง การให้ความช่วยเหลือนักเรียน										
15. ท่านใจเย็น สุขุม รอบคอบ										
16. ท่านมีความเป็นกลางในการแนะนำนักเรียน										

ตอนที่ 3 ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษาและด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนเพื่อประเมินสภาพการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งในสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็นที่จะทำให้บริการให้
การปรึกษาของท่านมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษามาก
- 3 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาน้อย
- 1 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานบริการให้การปรึกษาน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ประเด็นคำถาม	สภาพที่เป็นจริง					สภาพที่ควรจะเป็น				
	มากที่สุด		น้อยที่สุด			มากที่สุด		น้อยที่สุด		
	←	→	←	→	←	→	←	→		
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ท่านเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาพูดอย่างอิสระ			✓			✓				

จากตาราง หมายความว่า สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันท่านเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาพูดอย่างอิสระในระดับ
ปานกลาง แต่สภาพที่ควรจะเป็นที่จะทำให้การให้การปรึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น ท่านเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาพูดอย่าง
อิสระในระดับมากที่สุด

ประเด็นคำถาม	สภาพที่เป็นจริง					สภาพที่ควรจะเป็น				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา										
1. ท่านวางแผนประชาสัมพันธ์การบริการให้การปรึกษา										
2. ท่านวางแผนจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานการให้การปรึกษาให้นักเรียนทราบ										
3. ท่านวางแผนติดต่อประสานงานกับครูภายในโรงเรียน กรณีนักเรียนมีปัญหา										
4. ท่านวางแผนติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองกรณีนักเรียนมีปัญหา										
5. ท่านวางแผนติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อส่งต่อนักเรียนกรณีนักเรียนมีปัญหา										
6. ท่านจัดตารางเวลาให้ผู้ที่ต้องการรับการปรึกษาได้เข้ามาใช้บริการ										
7. ท่านจัดสถานที่สำหรับเป็นมุมหรือห้องให้การปรึกษาแก่นักเรียน										
8. ท่านจัดบรรยากาศภายในห้องด้วยรูปภาพ หรือด้วยวิธีการอื่นเพื่อช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดี										
9. ท่านจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ เช่น แบบสอบถาม ฯลฯ ไว้สำหรับการให้การปรึกษา										
10. ท่านจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม ไว้สำหรับการให้การปรึกษา										
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา (กระบวนการ)										
11. ท่านทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเป็นกันเอง และยอมเปิดเผยความรู้สึก										
12. ท่านกล่าวต้อนรับนักเรียนด้วยความเป็นกันเอง										
13. ท่านแนะนำกระบวนการรับการปรึกษาให้นักเรียนเข้าใจ เพื่อนำไปสู่การขอรับการปรึกษา										

ประเด็นคำถาม	สภาพที่เป็นจริง					สภาพที่ควรจะเป็น				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา (กระบวนการ)										
14. ท่านให้นักเรียนสำรวจปัญหาของตนเอง										
15. ท่านใช้แบบทดสอบ หรือการสัมภาษณ์ถึงปัญหาความต้องการของนักเรียน										
16. ท่านกระตุ้นนักเรียนให้กำหนดเป้าหมายในการให้การปรึกษา										
17. ท่านให้นักเรียนตระหนักและให้ความสำคัญในการแก้ปัญหา										
18. ท่านให้นักเรียนแก้ปัญหาตามกระบวนการแก้ปัญหา										
19. ท่านให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และเลือกวิธีการแก้ปัญหา										
20. ท่านทบทวนวิธีการให้การปรึกษาเมื่อใกล้จะยุติการให้การปรึกษา										
21. ท่านให้นักเรียนวางแผนหลังการให้การปรึกษา										
22. ท่านติดตามผลของความสำเร็จหลักจากการให้การปรึกษา										
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา (เทคนิค)										
23. ท่านแสดงการรับรู้และยอมรับความรู้สึกของนักเรียนโดยการพยักหน้า										
24. ท่านสบสายตากับนักเรียนในขณะที่ให้การปรึกษา										
25. ท่านพูดคุยกับนักเรียนด้วยภาษาที่สามารถเข้าใจได้										
26. ท่านใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึก										
27. ท่านใช้คำถามเมื่อต้องการทราบข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงของนักเรียน										
28. ท่านใช้วิธีการเงียบเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิด										

ประเด็นคำถาม	สภาพที่เป็นจริง					สภาพที่ควรจะเป็น				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา (เทคนิค)										
29. ท่านใช้คำพูดทวนซ้ำประเด็นที่สำคัญของนักเรียน										
30. ท่านใช้คำพูดทวนซ้ำเพื่อสรุปคำพูดของนักเรียน										
31. ท่านเรียบเรียงถ้อยคำใหม่เพื่อยืนยันความถูกต้องในสิ่งที่นักเรียนเล่าให้ฟัง										
32. ท่านจับความรู้สึกของนักเรียนแล้วสะท้อนความรู้สึกนั้นออกมาอีกครั้ง										
33. ท่านสรุปประเด็นสำคัญทั้งหมดในการให้การปรึกษา										
34. ท่านใช้คำพูดสรุปเรื่องราวเพิ่มเติมจากสิ่งที่นักเรียนพูด										
35. ท่านแนะนำข้อมูลที่จำเป็นประกอบการตัดสินใจของนักเรียน										
36. ท่านให้คำแนะนำแก่นักเรียนเพื่อชี้แนะแนวทางการปฏิบัติในการแก้ปัญหา										
37. ท่านชี้แนะให้นักเรียนเห็นผลที่ตามมาจากการวางแผนของนักเรียนเอง										
38. ท่านชี้แนะให้นักเรียนพิจารณาข้อดีข้อเสียของผลที่จะตามมา										
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา (วิธีการ)										
39. ท่านให้นักเรียนแสดงความรู้สึกและทัศนคติต่างๆ ที่อยู่ในภายนอก										
40. ท่านให้นักเรียนค้นหาปัญหาในระหว่างการแสดงความรู้สึกออกมา										
41. ท่านแสดงการยอมรับนักเรียนอย่างไม่มีเงื่อนไขเพื่อให้นักเรียนเปิดเผยตนเอง										

ประเด็นคำถาม	สภาพที่เป็นจริง					สภาพที่ควรจะเป็น				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา (วิธีการ)										
42. ท่านสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออก ของบุคคล										
43. ท่านให้นักเรียนพิจารณาปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ อารมณ์										
44. ท่านให้นักเรียนใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มา ประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด										
45. ท่านใช้วิธีการที่หลากหลายในการทำให้นักเรียน ปรับเปลี่ยนวิธีคิด										
46. ท่านให้นักเรียนนำความรู้หรือประสบการณ์ที่มีประโยชน์ มาปรับเปลี่ยนวิธีคิด										
47. ท่านให้นักเรียนพิจารณาพฤติกรรมที่ตัวเองกระทำ										
48. ท่านอธิบายถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาให้นักเรียนเข้าใจ										
49. ท่านให้นักเรียนพิจารณาให้นักเรียนพิจารณาข้อดีข้อเสีย ของการกระทำ										
50. ท่านให้นักเรียนระบุปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหา										
51. ท่านร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นกับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนฝึกการแสดงความกล้า										
52. ท่านให้นักเรียนแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมใหม่ให้บุคคล อื่นเห็นการเปลี่ยนแปลง										

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ท่านมีแนวทางหรือวิธีการใดในการพัฒนาการให้การปรึกษาเพื่อนำมาใช้ในการบริการให้การปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณครูทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถามฉบับนี้
นางสาวผกาวรรณ อู่สกุล

การจัดสนทนากลุ่ม

หัวข้อ

สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นและแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษา
ของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผู้จัด/ผู้ดำเนินรายการ

นางสาวผกาพรรณ ชุ่มสกุล นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
สาขาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.กมลวรรณ ตั้งธนกานนท์

วัน เวลา สถานที่ ในการจัดสนทนากลุ่ม

วันเสาร์ที่ 24 พฤษภาคม 2551 เวลา 09.00 – 11.30 น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงแรมเมืองลิกอร์

จังหวัดนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นและแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามด้านบริการให้การปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา
รายละเอียดวิธีการ

การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีลักษณะเป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน
และกันอย่างกว้างขวางของผู้เข้าร่วมการสนทนากันเองกับผู้วิจัย การถกประเด็นการสนทนามีความเป็นอิสระใน
การแสดงความคิดเห็นตลอดจนการโต้แย้งอย่างมีเหตุผล

แนวคำถามที่ใช้ในการจัดประชุมสนทนากลุ่ม

1. ผลการสำรวจความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงหรือไม่อย่างไร
2. เพราะสาเหตุใดครูจึงมีคุณลักษณะ การปฏิบัติในแต่ละข้อรายการค่อนข้างน้อย
3. จากผลการสำรวจแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ท่านคิดว่าเพราะเหตุใดครูแนะแนวจึงมีความต้องการจำเป็นเหล่านี้ และมีแนวทางใดบ้างที่จะพัฒนาความต้องการจำเป็นเหล่านี้
4. สภาพปัจจุบันของบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นอย่างไร มีปัญหา
หรืออุปสรรคใดบ้าง
5. ท่านคิดว่าหน่วยงาน หรือขนาดของโรงเรียนของท่านมีการพัฒนาบริการให้การปรึกษาอย่างไร



ภาคผนวก ค

รายนามผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ตัวแทนอาจารย์แนะแนวจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

1. อาจารย์บัวหลวง ฉายประทีป ครูชำนาญการ โรงเรียนท่านครุฑวงวโรภาสอุทิศ
อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาการแนะแนว
ประสบการณ์การทำงาน 16 ปี
2. อาจารย์ชุตีรัตน์ สุวรรณทิพย์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนตรีนิมิตรวิทยา
อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
ประสบการณ์การทำงาน 25 ปี
3. อาจารย์วันทนี รอดสิน ครูชำนาญการ โรงเรียนตรีนิมิตรวิทยา
อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
ประสบการณ์การทำงาน 27 ปี
4. อาจารย์อุไรวรรณ เทียวแสง ครูชำนาญการ โรงเรียนปากพูน
อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
ประสบการณ์การทำงาน 25 ปี
5. อาจารย์มยุรา ปลอดชูแก้ว ครูชำนาญการ โรงเรียนกรุงหยันวิทยาคาร
อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช
วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี สาขาคหกรรมศาสตร์
ประสบการณ์การทำงาน 15 ปี
6. อาจารย์ประจวบ ไศภิชฐิกุล ครูชำนาญการ โรงเรียนเขาพังไกร
อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช
วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี สาขาเคมี
ประสบการณ์การทำงาน 16 ปี

รายนามผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ตัวแทนอาจารย์แนะแนวจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก (ต่อ)

- | | |
|------------------------------|---|
| 7. อาจารย์พิมพ์รัตน์ รัฐธรรม | <p>ครูชำนาญการ โรงเรียนโมคคลานประชาสรรค์
 อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
 ประสบการณ์การทำงาน 25 ปี</p> |
| 8. อาจารย์จินตนา ช้ายเกลี้ยง | <p>ครูชำนาญการ โรงเรียนแหลมราชบุรีบำรุง
 อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
 ประสบการณ์การทำงาน 21 ปี</p> |

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ตัวแทนอาจารย์แนะแนวจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง

1. อาจารย์เพ็ญเพ็ญ เชาวลิต ครูชำนาญการ โรงเรียนลานสกาประชาสรรค์
 อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
 ประสบการณ์การทำงาน 28 ปี
2. อาจารย์พัชรียา สุวรรณวิโก ครูชำนาญการ โรงเรียนเฉลิมราชประชาอุทิศ
 อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาบริการให้คำปรึกษา
 และการแนะแนว
 ประสบการณ์การทำงาน 26 ปี
3. อาจารย์อนสา อ่อนเกลี้ยง ครูชำนาญการ โรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม
 อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน
 ประสบการณ์การทำงาน 21 ปี
4. อาจารย์มาลี สอนเสริม ครูชำนาญการ โรงเรียนทางพูนวิทยาคาร
 อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
 ประสบการณ์การทำงาน 25 ปี
5. อาจารย์ปาณิศา กาญจนางศ์ ครูชำนาญการ โรงเรียนสิชลประชาสรรค์
 อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
 ประสบการณ์การทำงาน 26 ปี
6. อาจารย์อลิศรา เพชระ ครูชำนาญการ โรงเรียนเสาชิงวิทยา
 อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน
 ประสบการณ์การทำงาน 20 ปี

รายนามผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ตัวแทนอาจารย์แนะแนวจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง (ต่อ)

7. อาจารย์จงจิต รุ่งเรือง
 ครูชำนาญการ โรงเรียนข้างกลางประชานุกูล
 อ.กิ่งอำเภอข้างกลาง จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
 ประสบการณ์การทำงาน 17 ปี
8. อาจารย์พวงจิต กุลหาบ
 ครูชำนาญการ โรงเรียนก้างปลาวิทยาคม
 อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาการแนะแนว
 ประสบการณ์การทำงาน 26 ปี
9. อาจารย์วัชรินทร์ เพชรชู
 ครูชำนาญการ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้
 อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาสัตตทัศนศึกษา
 ประสบการณ์การทำงาน 19 ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ตัวแทนอาจารย์แนะแนวจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

1. อาจารย์อาภรณ์ สัตยาสุชีพ ครูชำนาญการ โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
 อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
 ประสบการณ์การทำงาน 27 ปี
2. อาจารย์ยุรา เลี่ยมแก้ว ครูชำนาญการ โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
 อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
 ประสบการณ์การทำงาน 27 ปี
3. อาจารย์ฉวีวรรณ กาศย์เกิด ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ
 อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนว
 ประสบการณ์การทำงาน 28 ปี
4. อาจารย์การัญญา บุญชูวงศ์ ครูชำนาญการ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ
 อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาสังคมศึกษา
 ประสบการณ์การทำงาน 28 ปี
5. อาจารย์วัลย์รัตน์ เหมือนหาญ ครูชำนาญการ โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช
 อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
 ประสบการณ์การทำงาน 27 ปี
6. อาจารย์อาจารย์เปรมวดี พรหมเดชะ ครูชำนาญการ โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช
 อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
 ประสบการณ์การทำงาน 25 ปี

รายนามผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ตัวแทนอาจารย์แนะแนวจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ (ต่อ)

- | | |
|---------------------------------|--|
| 7. อาจารย์กัลยา ผลใหม่ | ครูชำนาญการ โรงเรียนโยธินบำรุง
อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
ประสบการณ์การทำงาน 25 ปี |
| 8. อาจารย์ณิชนันท์ หัตถ์ | ครูชำนาญการ โรงเรียนโยธินบำรุง
อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาการบริหารโรงเรียน
ประสบการณ์การทำงาน 30 ปี |
| 9. อาจารย์ณิชาลักษณ์ สุขสวัสดิ์ | ครูชำนาญการ โรงเรียนปากพ่อง
อ.ปากพ่อง จ.นครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษาปริญญาโท สาขาการแนะแนว
ประสบการณ์การทำงาน 24 ปี |
| 10. อาจารย์พัชราภรณ์ รักช่วย | ครูชำนาญการ โรงเรียนปากพ่อง
อ.ปากพ่อง จ.นครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาการแนะแนว
ประสบการณ์การทำงาน 25 ปี |

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก ง

หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ที่ ศธ 0512.6(2755)/

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10130

มกราคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการทำวิจัย

เรียน ศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช

สิ่งที่ส่งมาด้วย

- | | |
|----------------------------------|-------------|
| 1. สรุปสาระสำคัญของโครงการวิจัย | จำนวน 1 ชุด |
| 2. โครงสร้างเนื้อหาของเครื่องมือ | จำนวน 1 ชุด |
| 3. แบบตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ | จำนวน 1 ชุด |
| 4. เครื่องมือ | จำนวน 1 ชุด |

ด้วย นางสาวผกาพรรณ อู่สกุล นิสิตปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่างการดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา” โดยมี อ.ดร.กมลวรรณ ตังธนากานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น พร้อมให้คำแนะนำเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

โทรศัพท์ 084-650-9266

โทรสาร 0-2218-2578



ที่ ศธ ๐๕๑๒.๖(๒๗๕๕)/

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

๑๐๓๓๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เรื่อง ขออนุญาตในการทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. ของจดหมายตอบกลับ

เนื่องจากข้าพเจ้า นางสาวผกาภรณ์ อุษสกุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัย และจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การศึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา” โดยมี อ.ดร.กมลวรรณ ตั้งธนกานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้คณะครุศาสตร์พิจารณาเห็นสมควรว่าสถานศึกษาของท่านมีบุคลากรที่เป็นครูแนะแนวหรือครูผู้สอนวิชาแนะแนวในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีความเหมาะสมสำหรับการเก็บข้อมูลในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ จึงขอความอนุเคราะห์จากครูแนะแนวในโรงเรียนของท่านในการตอบที่ส่งมาพร้อมจดหมายฉบับนี้ และส่งกลับมาตามที่อยู่บนซองจดหมายที่แนบมาด้วยภายในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม คณะครุศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการเก็บข้อมูล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ



(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(น.ส.ผกาภรณ์ อุษสกุล)

โทรศัพท์ ๐๘๔-๖๕๐-๙๒๖๖



ที่ ศธ ๐๕๑๒.๖(๒๗๕๕)/๑๕๖

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

๑๐๓๓๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลทำการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. แบบสอบถามเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 3 ชุด
 2. ขอบจดหมายตอบกลับ

เนื่องจากข้าพเจ้า นางสาวผกาวรรณ อู่สกุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา ภาควิชาวิจัย และจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา” โดยมี อ.ดร.กมลวรรณ ตังธกานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้คณะครุศาสตร์ พิจารณาเห็นสมควรว่าสถานศึกษาของท่านมีบุคลากรที่เป็นครูแนะแนวหรือครูผู้สอนวิชาแนะแนวในระดับมัธยมศึกษาซึ่งมีความเหมาะสมสำหรับการเก็บข้อมูลครั้งนี้ โดยให้ครูแนะแนวหรือครูผู้สอนวิชาแนะแนวในระดับมัธยมศึกษาของท่านตอบแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมจดหมายฉบับนี้ และส่งกลับมาตามที่อยู่บนซองจดหมายที่แนบมาด้วยภายในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม คณะครุศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการเก็บข้อมูล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(น.ส.ผกาวรรณ อู่สกุล)

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๕๐-๙๒๖๖



ที่ ศธ ๐๕๑๒.๖(๒๗๕๕)/

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ
๑๐๓๓๐

๑๘ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช

ด้วยนางสาวผกาวรรณ อุษยสกุล นิสิตปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยเรื่อง “การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา” โดยมี อ.ดร.กมลวรรณ ตังธนภานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้จึงขอเชิญอาจารย์ยุธา เตียมแก้ว และอาจารย์อุไรวรรณ รอดสุวรรณน้อย มาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (focus group) หัวข้อการวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา และแนวทางเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในวันเสาร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงแรมเมืองลิคอร์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้บุคลากรในสังกัดเข้าร่วมการสนทนากลุ่มดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(นางสาวผกาวรรณ อุษยสกุล)

โทรศัพท์ ๐๘๔-๖๕๐-๙๒๖๖



ที่ ศธ ๐๕๑๒.๖(๒๗๕๕)/

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

๑๐๓๓๐

๒๑ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบขอบคุณในความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ตามที่ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ของ นางสาวผกาวรรณ อู่ยสกุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตได้รับความร่วมมือจากครูในโรงเรียนของท่านเป็นอย่างดี ทางภาควิชาวิจัยการศึกษา ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ท่านเป็นอย่างสูง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือเช่นนี้ ในโอกาสต่อไป

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(น.ส.ผกาวรรณ อู่ยสกุล)

โทรศัพท์ ๐๘๔-๖๕๐-๙๒๖๖

โทรสาร ๐-๒๒๑๘-๒๕๗๘



ที่ ศธ ๐๕๑๒.๖(๒๗๕๕)/

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ
๑๐๓๓๐

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมราชประชาอุทิศ

ตามที่ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ของ นางสาวผกาวรรณ ชูยศกุล นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตได้รับความร่วมมือจากอาจารย์พัชรียา สุวรรณวิภา เป็นอย่างดี ทางภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมราชประชาอุทิศ และท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือเช่นนี้ ในโอกาสต่อไป

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(นางสาวผกาวรรณ ชูยศกุล)

โทรศัพท์ ๐๘๔-๖๕๐-๙๒๖๖

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวผกาพรรณ อู่สกุล เกิดเมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2521 ที่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ในปีการศึกษา 2544 และเข้าศึกษาต่อหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2549 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิต ปีการศึกษา 2551 จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย